

RP 61/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av konventionen om internationellt skydd av vuxna samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen och om tillämpningen av konventionen och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med konventionen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att riksdagen ska godkänna konventionen om internationellt skydd av vuxna samt anta en lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen. Vidare föreslås det att lagen om förmyndarverksamhet och lagen om intressebevakningsfullmakt ska ändras. Det föreslås att avdelning III som gäller förmyndarskap i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur ska upphävas.

Konventionen ska tillämpas i internationella situationer på skydd av sådana vuxna, som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen. Med en vuxen avses en person som har fyllt arton år. Syftet med konventionen är att fastställa den stat vars myndigheter är behöriga att vidta åtgärder till skydd av en vuxens person eller egendom samt att fastställa vilken lag dessa myndigheter ska tillämpa. I konventionen finns också bestämmelser om vil-

ken lag som är tillämplig på företrädande av vuxna samt om erkännande och verkställighet av åtgärder till skydd av vuxna i de fördragsslutande staterna. I konventionen ingår dessutom bestämmelser om samarbete mellan myndigheterna i de fördragsslutande staterna för att uppnå konventionens syfte.

I frågor som inte ingår i konventionen eller i något annat internationellt instrument som binder Finland ska bestämmelserna som hör till den internationella privaträtten i den finska lagstiftningen även i fortsättningen tillämpas. Det föreslås att dessa bestämmelser ska förnyas så att deras huvudprinciper ska motsvara bestämmelserna i konventionen. De nya bestämmelserna ska införas i lagen om förmyndarverksamhet.

Lagen om sättande i kraft och tillämpningen av konventionen avses träda i kraft genom förordning av republikens president och de övriga lagarna avses träda i kraft genom förordning av statsrådet samtidigt som konventionen träder i kraft för Finland.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Finsk lagstiftning inom området för internationell förmynderskapsrätt	4
1.2 Fördrag som binder Finland och som Finland godkänt inom området för internationell förmynderskapsrätt.....	5
1.3 Europeiska gemenskapens lagstiftning	5
1.4 Bedömning av nuläget	6
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	8
3 KONVENTIONEN OM INTERNATIONELLT SKYDD AV VUXNA.....	8
3.1 Beredningen av konventionen.....	8
3.2 Konventionens huvudsakliga innehåll	8
4 KONVENTIONEN OM INTERNATIONELLT SKYDD AV VUXNA I FÖRHÅLLANDE TILL FINSK LAGSTIFTNING OCH TILL FINLANDS INTERNATIONELLA FÖRPLIKTELSER	10
5 DET HUVUDSAKLIGA INNEHÅLLET I DE FÖRESLAGNA LAGARNA	10
5.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen	10
5.2 Lag om förmyndarverksamhet	10
6 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	11
6.1 Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser	11
6.2 Konsekvenser för individen	11
7 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
DETALJMOTIVERING	13
1 KONVENTIONENS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND.....	13
Kapitel I Konventionens tillämpningsområde	13
Kapitel II Behörighet	14
Kapitel III Tillämplig lag	16
Kapitel IV Erkännande och verkställighet	18
Kapitel V Samarbete	19
Kapitel VI Allmänna bestämmelser	21
Kapitel VII Slutbestämmelser	23
2 LAGFÖRSLAG	23
2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen	23
2.2 Lag om förmyndarverksamhet	28
Kapitel 10 a Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten	30
Finska myndigheters internationella behörighet.....	30
Tillämplig lag	32
Erkännande och verkställbarhet av beslut som meddelats i en främmande stat.....	33
Övriga bestämmelser	35
2.3 Lag om intressebevakningsfullmakt	36
2.4 Lag angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur	37
3 IKRAFTTRÄDANDE	37

4	BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT BEHANDLINGSORDNING ..	37
4.1	Behovet av riksdagens samtycke	37
4.2	Behandlingsordning	37
	LAGFÖRSLAG	39
	1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen	39
	2. Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet.....	41
	3. Lag om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt	45
	4. Lag om upphävande av III avdelningen i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur.....	46
	FÖRDRAGSTEXT	47
	BILAGA	69
	PARALLELLETEXT	69
	2. Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet.....	69
	3. Lag om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt	78
	4. Lag om upphävande av III avdelningen i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur.....	79

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Finsk lagstiftning inom området för internationell förmynderskapsrätt

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna den i Haag den 13 januari 2000 ingångna konventionen om internationellt skydd av vuxna. Vidare föreslås det att riksdagen ska godkänna de lagförslag genom vilka den internationella förmynderskapsrätten i Finland ändras för att till sina principer motsvara ovan nämnda Haagkonvention och konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn som ingicks i Haag den 19 oktober 1996 (1996 års Haagkonvention). I det följande beskrivs den finska lagstiftningen på ovan nämnda konventioners tillämpningsområde.

De internationellt-privaträttsliga bestämmelserna om intressebevakning (förmynderskap) återfinns i avdelning III i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur (lagen om internationella familjeförhållanden, 379/1929). De grundar sig på den s.k. nationalitetsprincipen. Enligt dem kan förmynderskap för en finsk medborgare alltid ordnas i Finland oberoende av i vilken stat personen är bosatt (28 och 32 §). På motsvarande sätt ska förmynderskap för en medborgare i en främmande stat i första hand ordnas i den stat där personen är medborgare fastän personen är bosatt i Finland. Det är dock möjligt enligt lag att ordna förmynderskap i Finland för en medborgare i en främmande stat, om man frågat staten där personen är medborgare om förmynderskapet ska ordnas enligt lagstiftningen i det landet och svaret har varit nekande. Med nekande svar jämföras en situation där man inte fått svar inom sex månader (33 §).

Bestämmelserna i den finska lagstiftningen om tillämplig lag vid förmynderskap baserar

sig delvis på nationalitetsprincipen och delvis på tillämpningen av domstolsstatens lag (lex fori). Tidpunkten då behovet av en förmyndare för en minderårig upphör bestäms enligt lagstiftningen i den stat där den minderårige är medborgare (30 §). Enligt huvudregeln tillämpas samma lag också på minderårigens förmögenhetsrättsliga verkningar och på förmyndarens eller föräldrarnas behörighet (31 §) samt i fråga om omyndigförklarade på en förordnad förmyndares behörighet (36 §). När en finsk domstol ordnar förmynderskapet för en medborgare i en främmande stat ska finsk lag tillämpas (33 §). Finsk lag tillämpas även vid hävande av omyndigförklaring (34 §).

I lagen föreskrivs det inte direkt om erkännande i Finland av åtgärder gällande förmynderskap som vidtagits i en främmande stat. Av vissa bestämmelser framgår det dock att beslut som meddelats i en främmande stat kan ha verkningar i Finland. Om förmynderskap ordnats för en minderårig finsk medborgare i en stat där han eller hon vistas stadigvarande, ordnas det för denne enligt huvudregeln inget förmynderskap i Finland (28 §). En motsvarande bestämmelse om förmynderskap för myndiga ingår i 32 § 1 mom. Förmynderskap som ordnats i Finland för en finsk medborgare som vistas stadigvarande i en främmande stat kan också upphävas på den grund att förmynderskap har ordnats för denne i den främmande staten (28 § 2 mom., 32 § 2 mom.).

I lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling (nordiska utlämningslagen, 761/1970) finns bestämmelser om förutsättningarna för att personer som enligt beslut av danska, isländska, norska eller svenska myndigheter ska vara omhändertagna för vård eller behandling ska få utlämnas från Finland till en nämnd anstalt för verkställighet av beslut av dessa stater. Den gäller således frågor som också kan höra till

tillämpningsområdet för de ovan nämnda Haagkonventionerna.

1.2 Fördrag som binder Finland och som Finland godkänt inom området för internationell förmynderskapsrätt

Den mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige den 6 februari 1931 ingångna konventionen, innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap (den nordiska äktenskapskonventionen, FördrS 20/1931) innehåller bestämmelser som gäller internationell förmynderskapsrätt. Bestämmelserna om behörighet i konventionen grundar sig på den s.k. hemvistprincipen. Förmynderskap för en medborgare i en fördragsslutande stat med hemvist i någon av de fördragsslutande staterna ordnas enligt huvudregeln i den sist nämnda staten (artikel 14). Vid prövning av ordnande av förmynderskap tillämpas i varje fördragsslutande stat där gällande lag (artikel 16). De verkningar som är förenade med omyndighet i förmögenhetsrättsliga förhållanden och förmyndarens behörighet bestäms enligt lagen i den fördragsslutande stat där förmynderskapet sköts (artikel 17).

I konventionen ingår också bestämmelser om erkännande i andra fördragsslutande stater av domar eller beslut av administrativa myndigheter som meddelats med stöd av den. Ett sådant avgörande ska gälla direkt på grund av lag i de andra fördragsslutande staterna (artikel 22).

Den 12 juni 2009 godkände republikens president 1996 års Haagkonvention till den del som dess godkännande hör till Finlands behörighet och stadfäste lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen samt om tillämpning av konventionen (435/2009). Konventionen innehåller bl.a. bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten om intressebevakning för barn. Kapitel II i konventionen gäller de fördragsslutande staternas internationella behörighet att vidta åtgärder till skydd för barnets person eller egendom. Huvudregeln är att myndigheterna i barnets hemviststat är behöriga (artikel 5). Kapitel III gäller tillämplig lag. Hu-

vudregeln är att myndigheterna i de fördragsslutande staterna ska tillämpa sin egen lag när de vidtar åtgärder till skydd för barn. I kapitel IV finns bestämmelser om hur en åtgärd som vidtagits i en fördragsslutande stat ska erkännas och verkställas i en annan fördragsslutande stat. Huvudregeln är att åtgärderna erkänns utan särskild fastställelse. Erkännande får dock vägras på de grunder som räknas upp i konventionen. Kapitel V gäller samarbete på konventionens tillämpningsområde. Varje fördragsslutande stat är skyldig att utnämna en centralmyndighet som ska ha till uppgift att fullgöra de skyldigheter som följer av konventionen. I enlighet med ovan nämnda lag är det justitieministeriet som är centralmyndigheten i Finland.

Tills vidare har 1996 års Haagkonvention inte trätt kraft för Finlands del. Eftersom godkännande av konventionen delvis ligger inom Europeiska gemenskapens utslutande behörighet, beslutade rådet för rättsliga och inrikesfrågor den 5 juni 2008 att bemyndiga vissa medlemsstater, bl.a. Finland, att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera 1996 års Haagkonvention eller att ansluta sig till den. Enligt beslutet ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att samtidigt deponera ratificerings- eller anslutningsinstrumenten för konventionen hos Konungariket Nederländernas utrikesministerium, om möjligt före den 5 juni 2010. (EUT L 151/36, 11.6.2008). I fråga om dessa stater träder konventionen därefter i kraft i enlighet med artikel 61 i konventionen.

1.3 Europeiska gemenskapens lagstiftning

Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (Bryssel II a-förordningen) innehåller bl.a. internationellt-privaträttsliga bestämmelser om intressebevakning för barn. Intressebevakning för barn hör till förordningens tillämpningsområde därför att begreppet "föräldraansvar" som används i förordningen har definierats så att det också inbegriper intressebevakning för barn. Förordningen innehåller bestämmelser

bl.a. om domstolarnas behörighet, om verkningarna av litispens, om erkännande och verkställbarhet av en dom som meddelats i en medlemsstat och om samarbete mellan centralmyndigheterna. Förordningen innehåller däremot inga bestämmelser om tillämplig lag.

De kompletterande nationella bestämmelserna finns i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldransvar (1153/2004). Enligt 5 § är justitieministeriet den finska centralmyndighet som avses i förordningen.

Inom sitt tillämpningsområde går Bryssel II a-förordningen före de nationella bestämmelser som strider mot den. Bestämmelserna om förmynderskap för minderåriga i lagen om internationella familjeförhållanden kan därför inte längre tillämpas om Bryssel II a-förordningen är tillämplig och inte tillåter det. I artiklarna 59—61 fastställs förordningens förhållande till andra instrument. Enligt artikel 59 ersätter Bryssel II a-förordningen sådana vid förordningens ikraftträdande gällande konventioner som ingåtts mellan två eller flera medlemsstater och som avser frågor som regleras i den. I fråga om den nordiska äktenskapskonventionen fick Finland och Sverige dock rätt att avge en förklaring om att konventionen ska gälla helt eller delvis i förbindelserna mellan dem i stället för bestämmelserna i Bryssel II a-förordningen (artikel 59.2). När Finland och Sverige antog förordningen förklarade de att den nordiska äktenskapskonventionen gäller fullt ut mellan dem i stället för förordningen. Bestämmelserna om förmynderskap i den nordiska äktenskapskonventionen tillämpas således fortfarande i sin helhet.

I artikel 61 regleras förhållandet mellan förordningen och 1996 års Haagkonvention. Enligt artikeln tillämpas förordningen när barnet i fråga har hemvist inom en medlemsstats territorium. Förordningen är också tillämplig när det är fråga om att en dom som meddelats av en medlemsstats behöriga domstol ska erkännas och verkställas på en annan medlemsstats territorium, även om barnet i fråga har hemvist i en icke-medlemsstat som är part i konventionen.

Europeiska gemenskapen har inte utfärdat bestämmelser om frågor som gäller vuxna i internationell förmynderskapsrätt och inget projekt i detta syfte är anhängigt.

1.4 Bedömning av nuläget

Som en följd av människornas ökade internationella rörlighet ingår det i frågor som gäller intressebevakning allt oftare internationella anknytningspunkter. En person som har förordnats intressebevakning eller som ska förordnas intressebevakning kan ha egendom i flera olika stater och personen kan bo på annat håll än i den stat där han eller hon är medborgare. Då behövs gemensamma regler om erkännande av intressebevakarens ställning och befogenheter även utanför den stat vars lag hans eller hennes ställning baserar sig på, samt om var intressebevakningen ska ordnas och enligt lagen i vilken stat intressebevakningen ska skötas. Skyddet i internationella situationer av personer som förordnats intressebevakning eller som behöver intressebevakning kan även förutsätta att staterna kommer överens om myndighetssamarbete i dessa frågor.

Bestämmelser om intressebevakning för minderåriga ingår i Bryssel II a-förordningen som tillämpas inom Europeiska unionen med undantag av Danmark. Även den nordiska äktenskapskonventionen innehåller bestämmelser som gäller minderårighet och intressebevakning. Finland kommer dessutom att godkänna 1996 års Haagkonvention tillsammans med andra gemenskapsländer. I fråga om intressebevakning för vuxna är Finland endast part i den nordiska äktenskapskonventionen. Tidsenliga konventioner utanför de nordiska ländernas krets har inte ens funnits före konventionen av år 2000. Godkännande av konventionen skulle förbättra skyddet av funktionshindrade vuxna i internationella situationer.

Godkännandet av konventioner och Europeiska unionens lagstiftning minskar de nationella bestämmelsernas betydelse inom området för internationell förmynderskapsrätt, eftersom de sistnämnda endast kan tillämpas om inget annat följer av internationella förpliktelser. Bestämmelserna om tillämplig lag i de nämnda Haagkonventionerna är univer-

sella. Den lag som anges i dem ska tillämpas fastän lagen i en sådan stat skulle bli tillämplig som inte är part i konventionerna. Efter att konventionerna har trätt i kraft är det inte möjligt att tillämpa bestämmelser som avviker från dem.

De nationella bestämmelserna har dock fortfarande betydelse eftersom konventionerna och Bryssel II a-förordningen inte innehåller bestämmelser för hela ämnesområdet. De innehåller t.ex. inte några bestämmelser om vilken stats lag som ska tillämpas då det avgörs om personen är minderårig. De gäller inte heller erkännande och verkställighet av avgöranden som gjorts i andra än i konventions- eller medlemsstater. Tillämpningsområdet för konventionen om internationellt skydd av vuxna är dessutom i viss mån snävare än Finlands internationella förmynderskapsrätt. Konventionen tillämpas nämligen bara på internationellt skydd av sådana vuxna, som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen. De nationella bestämmelserna inom området för internationell förmynderskapsrätt omfattar förutom dessa även situationer där någon på grund av frånvaro inte kan bevaka sina rättigheter eller där en intressebevakare behövs för att övervaka rättigheter av en sådan kommande ägare vars identitet ännu inte har fastslagits.

I synnerhet då det gäller internationell behörighet grundar sig Finlands nationella bestämmelser inom området för internationell förmynderskapsrätt på nationalitetsprincipen. Regleringen avviker starkt från de ovan nämnda Haagkonventionerna som grundar sig på hemvistprincipen. Den stora skillnaden mellan utgångspunkterna för regleringen är inte befogad, eftersom individer skulle hamna i mycket avvikande situationer sinsemellan på den grund om deras intressebevakning hör till området för en internationell konvention eller inte.

Att använda medborgarskapet som den huvudsakliga anknytningspunkten i bestämmelser som gäller internationell behörighet är i dagens förhållanden en problematisk lösning eftersom det leder till att bestämmelserna om behörighet i fråga om finska medborgare är onödigt omfattande och i fråga om andra onödigt snäva. Det är långt ifrån alltid ända-

målsenligt att intressebevakningen ordnas i Finland för en finsk medborgare vars boningsort är någon annanstans. Då beslut om intressebevakning fattas långt från den omgivning där personen i fråga bor, kan det vara svårt och föranleda betydande kostnader att få bevis om behovet av intressebevakning. De finska förmyndarmyndigheterna har inte heller möjligheter att effektivt övervaka förvaltning av egendom utomlands. Det är inte heller ändamålsenligt att intressebevakningen för en medborgare i en främmande stat med boningsort och eventuellt hela egendomen i Finland primärt ordnas i den stat där personen är medborgare. Till denna del är bestämmelserna om förmynderskap i lagen om internationella familjeförhållanden föråldrade.

Bestämmelserna i lagen om internationella familjeförhållanden är föråldrade också därför att metoderna i den materiella förmynderskapsrätten för att hjälpa dem som är i behov av skydd har ändrats under lagens giltighetstid. I de nämnda bestämmelserna är utgångspunkten att omyndigförklaring är den huvudsakliga metoden för skydd av vuxna. I den materiella förmynderskapsrätten har det blivit mycket ovanligt att använda denna metod. I stället har man börjat använda partiella begränsningar i handlingsbehörigheten och oftast bara förordnande av en intressebevakare utan medföljande begränsningar i handlingsbehörigheten.

I de nuvarande bestämmelserna anges inte heller tydligt på vilka grunder ett utländskt beslut om intressebevakning erkänns i Finland. T.ex. frågan om vägrande av erkännande har inte reglerats för fall då det skett väsentliga fel eller förekommit brister i förfarandet i den utländska rättegången. Förordnande av intressebevakning är en åtgärd som är förenad med ett markerat behov av att säkerställa rättsskyddet för personen som är föremål för åtgärden. Därför behövs det detaljerade bestämmelser om erkännande och verkställbarhet av utländska beslut i Finland.

Finlands internationella familjerätt har förnyats i stor utsträckning från och med 1990-talet. Reformerna har genomförts genom att övergå från en reglering som baserar sig på nationalitetsprincipen till att tillämpa hemvistprincipen. För rättsordningens interna

konsekvens skull är det motiverat att genomföra en motsvarande ändring även i Finlands internationella förmynderskapsrätt.

Med stöd av vad som ovan angetts finns det ett behov att förnya de bestämmelser i Finlands internationella privaträtt som gäller intressebevakning på ett sådant sätt att de till sina huvudsakliga principer motsvarar bestämmelserna i de ovan nämnda Haagkonventionerna.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att förbättra skyddet av funktionshindrade vuxna i situationer med internationell anknytning genom att sätta i kraft konventionen om internationellt skydd av vuxna. Det andra syftet med propositionen är att förnya de nationella bestämmelserna som gäller internationell förmynderskapsrätt så att de till sina huvudsakliga principer motsvarar den ovan nämnda konventionen.

I propositionen föreslås det att riksdagen ska godkänna konventionen om internationellt skydd av vuxna samt anta en lag om sätande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen. Det föreslås att de nationella bestämmelserna inom området för internationell förmynderskapsrätt ska ingå i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och att avdelning III i lagen om internationella familjeförhållanden ska upphävas.

3 Konventionen om internationellt skydd av vuxna

3.1 Beredningen av konventionen

Vid den sjuttonde sessionen i Haagkonferensen för internationell privaträtt år 1993 beslöt man inleda arbetet för att förnya konventionen av 1961 om skydd för underåriga (*Convention du 5 octobre 1961 concernant la compétence des autorités et la loi applicable en matière de protection des mineurs*). Enligt beslutet var avsikten i detta hänseende att undersöka möjligheten att utsträcka konventionen också till funktions-

hindrade vuxna. Under arbetets gång, som år 1996 ledde till en konvention om skydd för barn, kunde frågor i anslutning till skydd av vuxna inte undersökas grundligt på grund av tidsbrist. Därför återkom man till frågan när 1996 års Haagkonvention var färdig. En specialkommission som tillsattes år 1997 lade fram ett utkast till konvention om skydd av vuxna med 1996 års Haagkonvention som utgångspunkt. Utkastet utgjorde grunden för förhandlingarna och besluten i en specialkommission som hölls 1999 med diplomatkonferensstatus. I förhandlingarna deltog 30 medlemsstater i Haagkonferensen för internationell privaträtt och dessutom sex andra stater som observatörer, två mellanstatliga organisationer och tre andra organisationer.

3.2 Konventionens huvudsakliga innehåll

Konventionens syfte är att i internationella situationer förbättra skyddet av sådana vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen. Inom området för skydd av vuxna försöker man genom konventionen undvika sådana konflikter mellan olika rättsordningar som gäller behörighet, tillämplig lag och erkännande samt verkställighet av åtgärder. Meningen är också att utveckla det internationella samarbetet inom skyddet av vuxna. Konventionen liknar till sin struktur och sina huvudprinciper 1996 års Haagkonvention.

Konventionens tillämpningsområde fastställs i artiklarna 1—4. Konventionen tillämpas enligt artikel 1 i internationella situationer på skydd av sådana vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen. Med en vuxen avses i konventionen en person som har fyllt 18 år. Artikel 3 innehåller en uppräkningslista med exempel på åtgärder som konventionen tillämpas på. Till dessa hör t.ex. fastställande av begränsningar i handlingsbehörigheten och förordnande av ett skyddssystem, intressebevakning eller något annat liknande institut och placering av den vuxne på en institution eller något annat ställe där skyddet kan ordnas. I artikel 4 preciseras tillämpningsområdet genom en uppräkningslista av sådant som konventionen inte ska tillämpas på. Sådana

frågor är t.ex. underhållsskyldigheter, ingående, annullering och upplösning av äktenskap eller därmed jämförbart förhållande samt förmögenhetsförhållanden i äktenskap eller motsvarande förhållande. De hör inte till konventionens tillämpningsområde fastän syftet med regleringen vore skydd av vuxna.

Kapitel II i konventionen gäller de fördragsslutande staternas internationella behörighet att vidta åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom. Man har strävat efter att förhindra behörighetskonflikter genom att fastställa att det alltid ska finnas endast en behörig fördragsslutande stat. Huvudregeln är att myndigheterna i den stat där den vuxne har boningsort är behöriga (artikel 5). Kompletterande bestämmelser har utfärdats för de situationer där det är fråga om flyktingar eller sådana vuxna som på grund av oroligheter i sitt hemland är utan hemvist eller vars hemvist inte kan utredas (artikel 6) Myndigheterna i den stat där den vuxne är medborgare har också getts möjlighet att använda behörighet om de anser sig kunna bedöma den vuxnes intresse bättre än de myndigheter som egentligen är behöriga. Utövandet av behörigheten ska meddelas i förväg till de sistnämnda myndigheterna som kan förbjuda utövandet av den (artikel 7). I kapitlet ingår också bestämmelser om överföring av behörigheten (artikel 8), om behörighet för staten där egendomen finns (artikel 9), om behörighet i brådskande situationer (artikel 10) och om behörighet att vidta sådana åtgärder vars verkningar begränsar sig till den stats territorium som vidtog åtgärden (artikel 11).

Kapitel III gäller tillämplig lag. Huvudregeln är att myndigheterna då de utövar sin behörighet tillämpar den egna lagen (artikel 13). I kapitlet ingår också bestämmelser om vilken lag som ska tillämpas på sådan representationsbehörighet som blir aktuell när den vuxne inte förmår bevaka sina intressen (artikel 15).

Lagvalsreglerna ska tillämpas oberoende av om de anger att en fördragsslutande stats lag eller en tredje stats lag är tillämplig (18 §). En hänvisning till en viss stats lag innehåller inte en hänvisning till dess lagvalsbestämmelser, vilket innebär att s.k. *renvoi* är utesluten (artikel 19). Bestämmelserna i ka-

pitlet hindrar inte tillämpning av internationellt tvingande bestämmelser i staten som utövar behörighet (artikel 20). I kapitlet ingår också en s.k. ordre public-klausul enligt vilken man får avvika från tillämpningen av den lag som har pekats ut om dess tillämpning uppenbarligen vore emot grunderna i rättsordningen (artikel 21).

I kapitel IV finns bestämmelser om hur en åtgärd som vidtagits i en fördragsslutande stat ska erkännas och verkställas i en annan fördragsslutande stat. Huvudregeln är att dessa åtgärder erkänns direkt i de andra fördragsslutande staterna utan separat fastställelse. Erkännande får dock vägras på de grunder som räknas upp i konventionen (artikel 22). Om en åtgärd som vidtas i en fördragsslutande stat och som är verkställbar i den staten kräver verkställighet i en annan fördragsslutande stat, ska åtgärden på begäran av en berörd part förklaras verkställbar eller registreras för verkställighet i den andra fördragsslutande staten. Verkställbarhetsförklaringen eller registreringen får dock vägras på någon av de grunder som anges i konventionen (artikel 25). Verkställigheten ska ske på samma sätt som verkställigheten av åtgärder som vidtagits av den anmodade statens egna myndigheter (artikel 27).

Kapitel V gäller samarbete på konventionens tillämpningsområde. Systemet för samarbete bygger på att varje fördragsslutande stat är skyldig att utse en centralmyndighet som ska ha till uppgift att fullgöra de skyldigheter som åläggs sådana myndigheter enligt konventionen (artikel 28). Vissa uppgifter som åläggs centralmyndigheten får också skötas genom andra myndigheter eller organ.

I kapitel VI finns allmänna bestämmelser som avser att bl.a. underlätta genomförandet och tillsynen av konventionen och att säkerställa sekretess för personuppgifter som utbyts med stöd av konventionen. I kapitlet ingår också bestämmelser om förhållandet mellan konventionen och andra internationella instrument som berör konventionens ämnesområde.

I kapitel VII finns de i Haagkonventionerna sedvanliga slutbestämmelserna. De gäller bl.a. ratificering, godtagande och godkännande av konventionen, anslutning till konventionen och ikraftträdandet.

4 Konventionen om internationellt skydd av vuxna i förhållande till finsk lagstiftning och till Finlands internationella förpliktelser

På konventionens tillämpningsområde går konventionens bestämmelser i egenskap av specialbestämmelser före nationell finsk lag. De sistnämnda bestämmelserna har dock fortfarande betydelse i sådana situationer som konventionen inte omfattar.

Bestämmelserna om förmynderskap i lagen om internationella familjeförhållanden grundar sig på tillämpning av nationalitetsprincipen och avviker därför avsevärt från konventionens bestämmelser, där den vuxnes boningsort är den viktigaste anknytningspunkten. I propositionen föreslås att dessa bestämmelser förnyas så att principerna i regleringen motsvarar bestämmelserna i konventionen.

Konventionen inverkar inte på sådana internationella instrument som de fördragsslutande staterna är parter i och som innehåller bestämmelser om frågor som regleras i konventionen (artikel 49.1). Konventionen inverkar inte heller på möjligheten för en fördragsslutande stat att ingå överenskommelser som innehåller bestämmelser om frågor som regleras i konventionen med avseende på vuxna som har hemvist i någon av de stater som är parter i sådana överenskommelser (artikel 49.2). Konventionen inverkar således inte på den nordiska äktenskapskonventionens tillämpning och hindrar inte heller att den ändras, förutsatt att äktenskapskonventionens bestämmelser om intressebevakning (förmynderskap) i likhet med nuläget begränsas till att gälla dem som har boningsort i någon av de stater som är part i äktenskapskonventionen.

De ovan nämnda bestämmelserna i konventionen ska förutom i fråga om fördrag även vara tillämpliga på enhetliga lagar som är grundade på särskilda förbindelser av regional eller annan karaktär mellan berörda stater. Den nordiska utlämningslagen är en sådan lag. Godkännande av konventionen påverkar således inte dess tillämpning och med de begränsningar som redovisats ovan hindrar den inte dess ändring.

5 Det huvudsakliga innehållet i de föreslagna lagarna

5.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen

Enligt lagförslaget ska justitieministeriet bli den centralmyndighet som avses konventionen. Justitieministeriet sköter redan nu flera liknande centralmyndighetsuppgifter. Vissa kommunala och statliga myndigheter ska på begäran ge centralmyndigheten handräckning för att fullgöra de skyldigheter som följer av konventionen.

Det föreslås också att Helsingfors hovrätt ska vara första instans för att avgöra frågan om erkännande och verkställbarhetsförklaring angående ett beslut som meddelats i en annan fördragsslutande stat. Helsingfors hovrätt har redan nu motsvarande uppgifter med stöd av lagstiftning som ofta gäller internationell familjerätt. Eftersom volymen av dessa ärenden är relativt liten är det motiverat att centralisera dem till en domstol, eftersom centraliseringen gör det möjligt att skaffa och upprätthålla nödvändig expertis.

Magistraterna ska åläggas att ge en intressebevakare eller en person som bemyndigats genom intressebevakningsfullmakt ett intyg över hans eller hennes status och fullmakter i vissa situationer. Med hjälp av intyget kan intressebevakaren eller den intressebevakningsfullmäktige visa sin status i andra fördragsslutande stater, vilket underlättar användningen av fullmakter i internationella situationer.

5.2 Lag om förmyndarverksamhet

Det föreslås att bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten införs i lagen om förmyndarverksamhet. Det föreslås att bestämmelserna om förmynderskap i lagen om internationella familjeförhållanden upphävs.

De föreslagna bestämmelserna om internationell behörighet grundar sig på hemvistprincipen. I princip är de finska myndigheterna behöriga då den som intressebevakningen gäller har boningsort i Finland. I vissa

fall kan dock det att egendomen finns i Finland, att personen i fråga har finskt medborgarskap eller att behovet av skötsel av angelägenheter uppstått här berättiga till utövande av behörighet.

De föreslagna bestämmelserna om tillämplig lag grundar sig på 1996 års Haagkonvention och på konventionen om internationellt skydd av vuxna. Bestämmelserna om tillämplig lag i de nämnda konventionerna är universellt tillämpliga vilket innebär att det inte är möjligt tillämpa bestämmelser som är avvikande från dem annat än med stöd av en sådan internationell förpliktelse som de nämnda konventionerna inte inverkar på enligt sin frånskiljandeklausul. För rättsordningens klarhets skull har man i lagförslaget tagit med bestämmelser som till sitt sakinnehåll motsvarar bestämmelserna i konventionen. Bestämmelserna ska tillämpas på hela tillämpningsområdet för Finlands internationella förmynderskapsrätt, dvs. också på de frågor som de ovan nämnda Haagkonventionerna inte omfattar. Vid en konflikt går bestämmelserna i den nordiska äktenskapskonventionen dock före de ovan nämnda bestämmelserna.

I den föreslagna lagen ingår också bestämmelser om erkännande och verkställbarhet av beslut som meddelats i en främmande stat i ett ärende som gäller intressebevakning. Ett beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat ska erkännas i Finland utan särskild fastställelse. Erkännande får dock vägras på de grunder som anges i förslaget. Beslutets verkställbarhet i Finland förutsätter att Helsingfors hovrätt har fastslagit att det är verkställbart här.

6 Propositionens konsekvenser

6.1 Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

Sättande i kraft av konventionen om internationellt skydd av vuxna ökar i någon mån justitieministeriets uppgifter som centralmyndighet. Åtminstone under de närmaste åren kan man förutspå att mängden uppgifter förblir mycket liten bl.a. därför att bara ett litet antal stater tills vidare omfattas av konventionen. De uppgifter som ålagts central-

myndigheten i konventionen är till sin natur sådana att de inte ens på längre sikt förorsakar någon betydande ökning i behovet av resurser. I någon mån förorsakas justitieministeriet merkostnader för översättning av handlingar som anländer till centralmyndigheten från en annan fördragsslutande stat eller sänds till en annan fördragsslutande stat.

Magistraternas skyldighet att utfärda intyg över intressebevakare och personer som bemyndigats genom intressebevakningsfullmakt blir en ny uppgift för dem. Meningen är att ett intyg ska lämnas när den som begär intyget visar att det behövs i en främmande stat. Det kan antas att antalet intyg blir litet, högst några tiotal intyg per år. Skyldigheten att utfärda ett intyg gäller endast situationer där en intressebevakare har förordnats eller en intressebevakningsfullmakt har fastställts i Finland. Ställningen för den som begär intyget kan därför utredas på basis av finsk lagstiftning. Detta minskar den arbetsmängd som krävs för utredningen.

6.2 Konsekvenser för individen

Godkännandet av konventionen förbättrar skyddet av vuxna i internationella situationer. Genom konventionen skapas ett samarbetsnätverk genom vilket man kan få uppgifter som belyser behovet av skydd från en annan fördragsslutande stat. Med hjälp av nätverket kan man också meddela en annan fördragsslutande stat att den person som är föremål för skyddet eller en person som eventuellt är i behov av skydd har bosatt sig i den staten. Dess myndigheter kan härefter bedöma personens situation och besluta om de åtgärder som behövs. Med hjälp av gemensamma regler om internationell behörighet säkerställs att det inte blir luckor i skyddet av vuxna i internationella situationer.

Godkännande av konventionen underlättar skötseln av intressebevakarens och fullmäktigens uppgifter i situationer där huvudmannens angelägenheter ska skötas i en annan fördragsslutande stat, eftersom det genom konventionen säkerställs att ett beslut om intressebevakning erkänns och att intressebevakaren eller den som bemyndigats genom intressebevakningsfullmakt kan använda sina

befogenheter i en annan fördragsslutande stat.

Ju fler stater har godkänt konventionen desto större är de ovan nämnda fördelarna.

7 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid justitieministeriet. Yttranden om förslaget till proposition

begärdes av utrikesministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, befolkningsregistercentralen och den vid länsstyrelsen i Östra Finlands län placerade enheten för utveckling av magistraterna samt av vissa domstolar, magistrater, rättshjälpsbyråer och organisationer. Remissinstanserna understödde förslagen.

DETALJMOTIVERING

1 Konventionens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland**Kapitel I Konventionens tillämpningsområde**

Artikel 1. I artikeln anges konventionens tillämpningsområde och syfte. Konventionen tillämpas i internationella situationer på skydd av sådana vuxna, som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen. Konventionen gäller således närmast internationell förmyndarskapsrätt, men också andra åtgärder som har till syfte att skydda ovan nämnda personer hör till dess tillämpningsområde.

I artikel 1.2 anges konventionens syfte. Dess syfte är för det första att fastställa den stat vars myndigheter är behöriga att vidta åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom. Dess syfte är också att fastställa den lag som är tillämplig då de behöriga myndigheterna utövar sin behörighet och den lag som är tillämplig på företrädande av vuxna. Med stöd av den sistnämnda lagen bedöms sådana frågor som förekomst, omfattning, ändring och upphörande av representationsbehörighet. I konventionen ingår också bestämmelser om erkännande och verkställighet av skyddsåtgärder i en fördragsslutande stat. Dessutom är konventionens syfte att skapa ett sådant samarbete mellan myndigheterna i de fördragsslutande staterna som behövs för att uppfylla konventionens syfte.

Artikel 2. I artikeln föreskrivs vad som avses med en vuxen och på så sätt preciseras den krets av personer som konventionen tillämpas på. Enligt artikel 2.1 avses med en vuxen en person som har fyllt 18 år.

Enligt artikel 2.2 ska konventionen också tillämpas på sådana vuxna som inte har fyllt 18 år vid tidpunkten för vidtagandet av åtgärden. En sådan skyddsåtgärd som har vidtagits när föremålet för åtgärden var yngre än 18 år men som fortsätter även därefter, hör sålunda till konventionens tillämpningsom-

råde efter att föremålet för åtgärden har fyllt 18 år.

Artikel 3. I artikeln preciseras konventionens materiella tillämpningsområde genom en uppräkningslista av åtgärder som omfattas av konventionen. Uppräkningen är inte avsedd att vara uttömmande.

Enligt led a hör de åtgärder som gäller fastställande av begränsningar i handlingsbehörigheten och förordnande av ett skyddssystem till konventionens tillämpningsområde. Sådana åtgärder är i finsk lagstiftning t.ex. begränsning av handlingsbehörigheten och förordnande av en intressebevakare med stöd av lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

Enligt led b hör till konventionens tillämpningsområde också förordnande av en vuxen under en rättslig eller administrativ myndighets skydd. I finsk lagstiftning kan åtgärder som hör till denna grupp vara t.ex. beslut om vård mot patientens egen vilja enligt mentalvårdslagen (1116/1990).

Enligt led c och d hör till konventionens tillämpningsområde också åtgärder som gäller intressebevakning och liknande institut samt förordnande av och uppgifter för en person eller ett organ som ska ansvara för den vuxnes person eller egendom, företräda eller bistå den vuxne. Dessa led är med tanke på finsk lagstiftning långt överlappande med led a.

Enligt led e och f hör till konventionens tillämpningsområde också åtgärder som gäller placering av den vuxne på en institution eller något annat ställe där skyddet kan ordnas samt åtgärder som gäller förvaltning av, bevarande av eller förfogande över den vuxnes egendom. Till den först nämnda gruppen åtgärder som hör till finsk lagstiftning kan vara t.ex. förordnande till missbrukarvård oberoende av personens vilja med stöd av lagen om missbrukarvård (41/1986). Till den senare gruppen hör bl.a. de i lagen om förmyndarverksamhet avsedda åtgärderna av förmyndarmyndigheterna som gäller utarbetande av en plan för egendomsförvaltning eller

utfärdande av tillstånd för en rättshandling som intressebevakaren ämnar vidta på huvudmannens vägnar. Enligt led g hör till konventionens tillämpningsområde också utfärdande av tillstånd till särskilda ingrepp för att skydda den vuxnes person eller egendom. T.ex. utfärdande av tillstånd för avbrytande av havandeskap hör sålunda till konventionens tillämpningsområde, om åtgärden verkställs i avsikt att skydda och den riktar sig mot en i konventionen avsedd vuxen.

Artikel 4. I artikel 4.1 räknas sådana åtgärder upp som kan gälla skydd av vuxna, men som trots detta inte omfattas av konventionens tillämpningsområde. Uppräkningen är avsedd att vara heltäckande. En myndighetsåtgärd som avser att skydda den vuxnes person eller egendom omfattas sålunda av konventionens tillämpningsområde om åtgärden inte har uteslutits i artikel 4. Konventionen tillämpas inte på underhållsskyldigheter (led a) eller på ingående, annullering och upplösning av äktenskap eller motsvarande förhållande eller på hemskillnad (led b). Konventionen tillämpas inte heller på förmögenhetsförhållanden i äktenskap eller i motsvarande förhållande (led c) eller på truster eller arvsrätt (led d). I regleringen av alla dessa frågor kan det ingå element som skyddar den funktionshindrade parten, men de hör ändå inte till konventionens tillämpningsområde.

Konventionen tillämpas inte heller på social trygghet (led e) eller på offentligrättsliga åtgärder av allmän karaktär för hälsa (led f). Även åtgärder som har vidtagits på grund av brott som personen har begått faller utanför konventionens tillämpningsområde (led g), liksom beslut som gäller asylrätt och invandring (led h) samt åtgärder som har vidtagits uteslutande i den allmänna säkerhetens intresse (led i). Till den sistnämnda gruppen hör t.ex. åtgärder som riktas mot en person i sinnesförvirrat tillstånd för att trygga den allmänna säkerheten.

Enligt artikel 4.2 ska det som föreskrivs i artikel 4.1 inte inverka på behörigheten att verka som den vuxnes företrädare i de frågor som nämns där. Om den vuxne på grund av bristande personlig förmåga behöver en intressebevakare eller annan företrädare i de ovan nämnda frågorna hör förordnandet av

en företrädare till konventionens tillämpningsområde.

Kapitel II Behörighet

Artikel 5. I artikel 5.1 anges huvudregeln för myndigheternas internationella behörighet. Enligt den ska de rättsliga eller administrativa myndigheterna i den fördragsslutande stat där den vuxne har hemvist vara behöriga att vidta åtgärder som syftar till skydd av den vuxnes person eller egendom. Konventionsbestämmelsen grundar sig på tanken att den vuxnes behov av skydd oftast bäst kan bedömas i den stat där den vuxne bor och där de viktigaste förbindelserna i hans eller hennes liv finns. Bestämmelsen i konventionen avviker från vad som bestäms i lagen om internationella familjeförhållanden. I den sistnämnda författningen är nationalitetsprincipen utgångspunkten och behörigheten uppstår på basis av medborgarskapet hos den som är föremål för åtgärden. Enligt 33 § i den nämnda lagen får de finska myndigheterna dock under vissa förutsättningar behörighet att ordna förmynderskap åt en sådan medborgare i en främmande stat vars boplingsort är i Finland. I fall som hör till den nordiska äktenskapskonventionens tillämpningsområde hör behörigheten enligt huvudregeln till myndigheterna i den fördragsslutande stat där den som är i behov av skydd har sitt hemvist (artikel 14).

Begreppet hemvist har inte definierats i denna konvention eller i andra Haagkonventioner. Enligt vedertagen uppfattning bestäms hemvistet enligt rådande faktiska yttre omständigheter. En person anses ha sitt hemvist i den stat där han eller hon är bosatt och där han eller hon har sitt s.k. effektiva levnadscentrum.

Artikel 5.2 gäller överföring av internationell behörighet när hemvistet för en vuxen ändras. När en vuxen får ett nytt hemvist i en annan fördragsslutande stat, blir myndigheterna i den staten behöriga. I artikeln föreskrivs inte om situationer som uppstår när den vuxnes hemvist övergår till en sådan främmande stat som inte är en fördragsslutande stat. Frågan bör antagligen förstås så att varje fördragsslutande stat i sådana situationer får tillämpa sina nationella behörig-

hetsbestämmelser. Andra fördragsslutande stater är dock inte skyldiga att erkänna beslut som fattats i en fördragsslutande stat om myndighetens behörighet inte har baserat sig på de grunder som anges i konventionen.

Artikel 6. Artikeln innehåller ett undantag från huvudregeln i artikel 5 om internationell behörighet. Undantaget gäller flyktingar och dem som på grund av oroligheter i sitt hemland saknar hemvist. Behörigheten är då enligt artikel 6.1 hos myndigheterna i den fördragsslutande stat inom vars territorium dessa vuxna vistas. Motsvarande bestämmelser tillämpas enligt artikel 2 också på vuxna vars hemvist inte kan fastställas. Den nuvarande finska lagstiftningen känner inte till en motsvarande behörighetsgrund. I praktiken leder dock 33 § i lagen om internationella familjeförhållanden till att Finland också i nuläget kan åta sig behörighet i dessa situationer efter att först ha inhämtat information hos den stat där personen är medborgare om intressebevakningen kommer att ordnas där och efter att ha väntat på svaret i sex månader.

Artikel 7. I artikeln ingår bestämmelser om de förutsättningar under vilka en stat där den vuxne är medborgare som är part i konventionen kan åta sig behörighet till skydd av den vuxne. Detta är enligt artikeln möjligt med undantag av situationer där den vuxne är en flykting eller utan hemvist på grund av oroligheter i den stat där den vuxne är medborgare. Förutsättningen för utövande av behörighet är att myndigheterna i den stat där den vuxne är medborgare anser sig kunna bedöma den vuxnes fördel bättre än de myndigheter som avses i artikel 5 och i artikel 6.2 och att den nämnda andra fördragsslutande statens myndigheter har meddelats om utövande av behörighet.

Den behörighet som grundar sig på medborgarskap är till sin karaktär sekundär enligt artikel 7.2. Behörighet får inte användas om de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5, artikel 6.2 eller artikel 8 har meddelat att de har vidtagit sådana åtgärder som situationen kräver eller beslutat att inga åtgärder ska vidtas eller att ett förfarande redan har inletts.

Enligt artikel 7.3 ska åtgärder av den stat där den vuxne är medborgare upphöra att gälla så snart de myndigheter som är behöri-

ga enligt artikel 5, artikel 6.2 eller artikel 8 har vidtagit de åtgärder som behövs eller meddelat att inga åtgärder vidtas. Åtgärder av den stat där den vuxne är medborgare förblir således i kraft endast om den stat som är primärt behörig inte vidtar åtgärder i ärendet.

Artikel 8. Enligt artikel 8.1 får myndigheterna i en stat som är behörig enligt artikel 5 eller artikel 6 begära att myndigheterna i en annan stat ska vidta åtgärder till skydd av en vuxens person eller egendom. En framställning kan göras om den anhållande myndigheten anser det vara förenligt med den vuxnes bästa. Framställningen kan gälla antingen skyddsåtgärder i allmänhet eller specificerade åtgärder.

I artikel 8.2 räknas de fördragsslutande stater upp till vars myndigheter en framställning kan riktas. Dessa är den stat där den vuxne är medborgare (led a), den stat där den vuxne hade sitt tidigare hemvist (led b), den stat där den vuxne har egendom (led c) samt den stat vars myndigheter den vuxne skriftligen har valt att ska vidta åtgärder till hans eller hennes skydd (led d). Det sistnämnda leDET ger den vuxne en viss möjlighet att påverka i vilken stat skyddsåtgärderna vidtas. Den vuxne har dock inte någon absolut rätt att välja forum, eftersom det beror på de myndigheter som anges i artikel 5 och artikel 6 om det beslutas att en sådan framställning ska göras. Förutom de stater som angetts ovan kan framställningen göras till den stat där en anhörig som är beredd att ansvara för den vuxnes skydd har sitt hemvist (punkt e). En framställning till skydd av en vuxen kan också göras till en stat där den vuxne befinner sig (punkt f).

Den anmodade staten beslutar om godkännande av behörigheten. Om den staten inte godkänner behörigheten finns behörigheten enligt artikel 8.3 fortsättningsvis kvar hos de myndigheter som är behöriga enligt artikel 5 eller artikel 6.

Artikel 9. I artikeln föreskrivs om behörighet för staten där egendomen finns att vidta åtgärder till skydd av egendomen. Staten där egendomen finns har enligt artikeln behörighet att vidta sådana åtgärder om de är förenliga med de åtgärder som de myndigheter har vidtagit som är behöriga enligt artiklarna 5—8.

Artikel 10. Artikeln gäller de fördragsslutande staternas rätt att vidta brådskande åtgärder för att skydda en vuxen eller egendom som tillhör denne. Myndigheterna i den fördragsslutande stat på vars territorium den vuxne eller egendom som tillhör den vuxne finns ska ha behörighet att vidta alla nödvändiga skyddsåtgärder.

Behörighet som baserar sig på ärendets brådskande natur är underordnad åtgärder av de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—9. Brådskande åtgärder ska upphöra att gälla enligt artikel 10.2 när de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—9 har vidtagit de åtgärder som situationen förutsätter.

I artikel 10.3 bestäms om situationer där den vuxne som blivit föremål för en brådskande åtgärd har boningsort i en sådan stat som inte är part i konventionen. I ett sådant fall upphör den brådskande åtgärden att gälla då den fördragsslutande staten i fråga har erkänt de åtgärder enligt situationens krav som myndigheterna i en annan stat har vidtagit.

Enligt artikel 10.4 ska de myndigheter som vidtagit en brådskande åtgärd, om det är möjligt, meddela myndigheterna i den stat där den vuxne har boningsort om de åtgärder som har vidtagits.

Artikel 11. Artikel 11.1 gäller rätten för den stat där den vuxne befinner sig att vidta tillfälliga åtgärder till skydd av den vuxnes person. Eftersom behörighet i brådskande ärenden kan användas enligt artikel 10, gäller denna artikel i praktiken endast sådana tillfälliga åtgärder som inte är brådskande.

Enligt artikel 11.1 föreligger behörighet endast i undantagsfall och den kan användas först efter att de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5 har meddelats om situationen. En ytterligare förutsättning är att åtgärdens verkningar begränsas till den staten i fråga och att åtgärden är förenlig med de åtgärder som de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—8 redan har vidtagit.

På grund av de nämnda begränsningarna blir artikelns tillämpningsområde mycket snävt. T.ex. situationer där tillstånd söks för avbrytande av havandeskap eller för amputering av en extremitet förefaller inte höra till artikelns tillämpningsområde, eftersom verkningarna av sådana medicinska åtgärder var-

ken är tillfälliga eller lokala. Med tanke på den finska rättsordningen är det möjligt att den aktuella behörighetsgrunden skulle bli tillämplig i någon situation som avses i mentalvårdslagen eller i lagen om missbrukarvård.

I artikel 11.2 ingår bestämmelser om när tillfälliga åtgärder enligt artikel 11.1 ska upphöra. Om den vuxne har boningsort i en fördragsslutande stat, upphör de ovan nämnda åtgärderna att gälla så snart de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—8 har beslutat om de åtgärder som behövs. Till skillnad från artikel 10 ingår det i denna artikel inte någon bestämmelse för den händelse att den vuxnes boningsort är i en tredje stat, dvs. i en stat som inte är part i konventionen. Det förefaller dock vara klart att om en stat där den tillfälliga åtgärden har vidtagits erkänner en åtgärd av en tredje stat förfaller den tillfälliga åtgärden samtidigt.

Artikel 12. Artikeln gäller frågan om giltighetstiden för de åtgärder som vidtas enligt artiklarna 5—9. Åtgärderna ska gälla enligt sina villkor, även om grunden för behörigheten har upphört genom ändrade förhållanden. En intressebevakare som förordnats för en vuxen har t.ex. kvar sin ställning även om den vuxnes boningsort sedermera flyttas till en annan stat. Ändringar i förhållandena kan självfallet leda till att en tidigare skyddsåtgärd inte längre är förenlig med den vuxnes bästa. Den behöriga myndigheten kan då ändra skyddsåtgärdens innehåll, ersätta den med en annan åtgärd eller besluta att åtgärden ska upphöra.

Kapitel III Tillämplig lag

Artikel 13. I artikel 13.1 finns en bestämmelse om vilken stats lag som ska vara tillämplig när behörighet utövas enligt kapitel II. Enligt bestämmelsen ska myndigheterna i de fördragsslutande staterna tillämpa sin egen lag. Bestämmelsen motsvarar ståndpunkten i Finlands nuvarande lagstiftning. Bestämmelser om detta finns i 32 och 33 § i lagen om internationella familjeförhållanden och i 16 § i den nordiska äktenskapskonventionen.

Enligt artikel 13.2 får myndigheterna dock, om skyddet av den vuxnes person eller egen-

dom kräver detta, undantagsvis tillämpa eller beakta lagen i en annan stat till vilken situationen har väsentlig anknytning. Bestämmelsen tillför flexibilitet i lagvalsreglerna. Enligt den förklarande rapporten till konventionen kan det vara motiverat att man tillämpar en främmande stats lagstiftning t.ex. i sådana fall där tillstånd söks hos myndigheterna i den stat där den vuxne har boningsort för försäljning av egendom som finns i en annan stat. Om det enligt lagstiftningen i staten där den vuxne har boningsort inte krävs något tillstånd för försäljningen men ett tillstånd utgör ett villkor enligt lagstiftningen i den stat där egendomen finns, är det sannolikt i regel motiverat att frågan om beviljande av tillstånd granskas med tillämpning av lagstiftningen i den senare staten. Liksom det framgår av artikel 13.2 är tillämpningen eller beaktande av en främmande stats lagstiftning dock avsedd att vara en exceptionell åtgärd.

Artikel 14. I artikeln ingår en särskild bestämmelse om tillämplig lag med tanke på situationer där en åtgärd till skydd av en vuxen ska tillämpas i en annan fördragsslutande stat än i den där åtgärden har vidtagits. Villkoren för tillämpningen av åtgärden bestäms då enligt den stats lag där åtgärden blir tillämplig. Tillämpningen av skyddsåtgärderna anpassas med andra ord till den stats förhållanden där tillämpningen ska ske. Enligt den förklarande rapporten till konventionen kan ett villkor för tillämpningen av en åtgärd vara t.ex. ett krav enligt lagen i staten där egendomen finns att intressebevakaren behöver myndigheternas samtycke till överlåtelse av egendom. Då behövs enligt artikel 14 samtycke fastän samtycke inte skulle behövas enligt lagen i den stat där intressebevakaren fick sitt förordnande.

Artikel 15. I artikeln bestäms om vilken stats lag som är tillämplig för förekomst, omfattning, ändring och upphörande av sådan representationsbehörighet som den vuxne har beviljat genom ett avtal eller en ensidig rättshandling och som kommer till användning när den vuxne inte förmår skydda sina intressen. I finsk lagstiftning är intressebevakningsfullmakten enligt lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) en sådan rättshandling. Enligt artikel 15.1 ska i första hand den stats lag vara tillämplig där den vuxne

hade sin boningsort då avtalet ingicks eller rättshandlingen företogs.

Den vuxne kan dock ange att en annan stats lag ska vara tillämplig. Ett sådant lagval ska enligt artikel 15.1 göras uttryckligen och skriftligen. I artikel 15.2 bestäms om vilka alternativ den vuxne har till sitt förfogande i lagvalet. Enligt punkten är stater vars lag kan anges som tillämplig den stat där den vuxne är medborgare (led a) eller den stat där den vuxne tidigare har haft sin boningsort (led b). Även den stats lagstiftning kan väljas som tillämplig där egendom finns beträffande den egendomen (led c). Genom bestämmelsen blir det således möjligt att det på frågor som anknyter till samma representationsbehörighet kan bli nödvändigt att tillämpa olika länders lagstiftning.

I artikel 15.3 finns en lagvalsbestämmelse om vilken stats lag som ska vara tillämplig på sättet för utövandet av representationsbehörigheten. Den stats lagstiftning blir då tillämplig där representationsbehörigheten utövas. Det är i viss mån en tolkningsfråga vilka frågor som hör till denna lagvalsregel. Enligt den förklarande rapporten till konventionen ska uttrycket "sättet för utövandet av representationsbehörigheten" förstås i snävare bemärkelse än uttrycket "villkoren för tillämpningen av åtgärden" i artikel 14. Lagvalsbestämmelsen bör därför antagligen anses gälla enbart små detaljer, som t.ex. frågan om sättet på vilket förekomsten av en fullmakt ska visas och eventuellt frågan om fullmäktigen ska agera personligen eller om han eller hon i vissa frågor får bemyndiga någon annan att handla i hans eller hennes ställe.

Artikel 16. Artikeln gäller tillämplig lag vid åtgärder till skydd av en vuxen i situationer där representationsbehörigheten enligt artikel 15 inte utövas på ett sådant sätt att det skulle vara adekvat för att trygga skyddet av den vuxnes person eller egendom. Representationsbehörigheten kan då återkallas eller ändras genom åtgärder av en myndighet som är behörig enligt konventionen. När de vidtar åtgärder ska myndigheterna tillämpa sin egen lag i enlighet med artikel 13. Enligt artikeln är de dock skyldiga att beakta den lag som avses i artikel 15 i den utsträckning det är möjligt. Med detta har man strävat efter att

säkerställa att det skyddssystem som den vuxne har önskat inte ersätts med sådana åtgärder enligt myndighetens egen lag som grundar sig på helt andra principer än det system som den vuxne upprättat för sig själv.

Artikel 17. Artikel 17 gäller skyddet av tredje man i sådana situationer där tredje man har företagit en rättshandling med en person som uppträtt som den vuxnes företrädare och som skulle ha varit behörig att handla som den vuxnes företrädare enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs. Om tredje man inte visste eller borde ha vetat att föräldraansvaret reglerades enligt en annan stats lag, får rättshandlingens giltighet inte angripas och tredje man kan inte hållas ansvarig. Enligt artikel 17.2 ska bestämmelsen endast gälla situationer där rättshandlingen har företagits mellan personer som befunnit sig på samma stats territorium.

Artikel 18. I artikeln bestäms om s.k. universell tillämpning av bestämmelserna som gäller den tillämpliga lagen. Enligt artikeln ska de fördragsslutande staterna tillämpa bestämmelserna i kapitel III även om den lag som anvisas genom dessa bestämmelser är en icke-fördragsslutande stats lag. Denna bestämmelse blir dock inte tillämplig när bestämmelsen om den tillämpliga lagen uttryckligen hänvisar till en lag i en fördragsslutande stat. Så är fallet i artikel 14.

Artikel 19. Enligt artikeln betyder ordet "lag" i III kap. gällande lag i staten i fråga med undantag av lagvalsbestämmelserna i den lagen. Principen om s.k. renvoi (återförvisnings- eller vidareförvisningsprincipen) tillämpas sålunda inte. Denna lösning som har antagits i många Haagkonventioner, avviker från den som framgår ur 53 § i lagen om internationella familjeförhållanden. Den ståndpunkt som antagits i konventionen motsvarar däremot den nordiska äktenskapskonventionens ståndpunkt som under de senaste åren har blivit rådande då den internationella familjerätten har reformerats.

Artikel 20. I artikeln tillåts tillämpning av domstolsstatens tvingande bestämmelser även i sådana situationer där en främmande stats lag i övrigt ska tillämpas på skyddsåtgärden. I de stater som förbinder sig till konventionen kan det hända att det finns tvingande bestämmelser t.ex. om vem som ska ge

tillstånd till ett medicinskt ingrepp i en situation där den vuxne inte själv förmår ge sitt samtycke. Dessa bestämmelser får tillämpas enligt artikel 20 fastän det sålunda skulle uppstå en konflikt med en skyddsåtgärd som vidtagits i en främmande stat.

Artikel 21. Artikel 21 innehåller den s.k. ordre public-principen. Artikel 21 gör det möjligt att åsidosätta tillämpningen av lagen i den stat som konventionen pekar på om tillämpningen är uppenbart oförenlig med grunderna för rättsordningen (ordre public).

Kapitel IV **Erkännande och verkställighet**

Artikel 22. I artikel 22.1 föreskrivs att de beslut inom konventionens tillämpningsområde som har fattats av domstol eller andra myndigheter i en annan fördragsslutande stat ska erkännas. Åtgärderna ska erkännas direkt på grund av lag.

Erkännande av åtgärden kan dock vägras om det finns en vägransgrund enligt artikel 22.2. Vägransgrunder är utövande av behörighet på annan grund än vad som avses i II kap. (punkt a), allvarliga brister i beslutsförfarandet (punkt b) att beslutet flagrant strider mot grunderna för den anmodade statens rättsordning eller tvingande bestämmelser (punkt c). Det är möjligt att vägra erkännande av en åtgärd också i ett sådant fall att den strider mot en sådan åtgärd som har vidtagits senare i en sådan stat som inte är part i konventionen som skulle ha varit behörig med stöd av artiklarna 5—9, förutsatt att den sist nämnda statens åtgärd erkänns i den anmodade staten (punkt d). Den sista vägransgrunden (punkt e) gäller placering av den vuxne för vård eller annan skyddsåtgärd i en annan fördragsslutande stat. Om det förhandlingsförfarande som avses i artikel 33 inte har tillämpats, får erkännande av åtgärden vägras.

I finsk lag ingår det för närvarande inga uttömmande bestämmelser om erkännande av utländska åtgärder om intressebevakning. Ordalydelsen i 35 § i lagen om internationella familjeförhållanden, som gäller kungörelser av omyndigförklaring eller av hävning av omyndigförklaring, låter dock förstå att ett beslut som meddelats i en främmande stat

och som inte gäller en finsk medborgare skulle erkännas. Däremot ska ett beslut som gäller en finsk medborgare erkännas först när det har utretts att ett beslut gällande en finsk medborgare som har meddelats i en främmande stat har meddelats på en sådan grund som enligt finsk lagstiftning hade kunnat föranleda ett sådant beslut. Enligt den nordiska äktenskapskonventionen ska ett beslut om förmynderskap som meddelats i en fördragsslutande stat erkännas i de andra fördragsslutande staterna direkt med stöd av lag.

Artikel 23. I artikeln finns bestämmelser om s.k. förhandserkännande. En åtgärd som vidtagits i en annan fördragsslutande stat ska enligt artikel 22 erkännas direkt på grund av lag. Varje berörd part får dock begära att de behöriga myndigheterna i en fördragsslutande stat beslutar om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd som vidtagits i en annan fördragsslutande stat. Då prövas förekomsten av eventuella vägransgrunder som uppräknas i artikel 22.2. Genom att inhämta ett sådant beslut får parten besked om erkännande eller icke-erkännande i den staten. I den nu gällande finska lagstiftningen ingår inga bestämmelser om en möjlighet att söka beslut om ett beslut om skydd av en vuxen som har meddelats i en främmande stat erkänns här.

Artikel 24. Enligt artikeln ska myndigheten i den anmodade staten vara bunden av bedömningen av de faktiska omständigheter på vilka myndigheten i den stat där åtgärden vidtogs grundade sin behörighet. Om en domstol har utövat sin behörighet t.ex. på grund av att den vuxne har boningsort i domstolsstaten, får myndigheten i den anmodade staten som prövar frågan om erkännande av beslutet inte pröva riktigheten av de faktiska omständigheter som låg till grund för myndighetens beslut om den vuxnes boningsort.

Artikel 25. I artikeln finns bestämmelser om verkställbarhet i andra fördragsslutande stater av åtgärder som vidtagits i en fördragsslutande stat. Om en åtgärd kräver verkställighet i en annan fördragsslutande stat, ska åtgärden förklaras verkställbar eller registreras för verkställighet i den andra fördragsslutande staten.

Enligt artikel 25.2 ska varje fördragsslutande stat tillämpa ett enkelt och snabbt för-

farande för verkställbarhetsförklaringen eller registreringen. I övrigt har förfarandet överlåtit för nationell reglering. I propositionen föreslås det att beslut i första instans om verkställbarhetsförklaringen ska fattas av Helsingfors hovrätt. En bestämmelse om detta finns i 8 § i förslaget till lag om sättande i kraft av konventionen.

Enligt artikel 25.3 får verkställbarhetsförklaringen eller registreringen vägras endast på någon av de grunder som anges i artikel 22.2.

Artikel 26. I artikeln har en i konventionerna om erkännande och verkställighet allmän bestämmelse tagits in, enligt vilken ingen omprövning i sak av den vidtagna åtgärden får äga rum i samband med att beslut fattas om erkännandet eller verkställbarheten. Detta utgör dock inget hinder för sådan behandling av ärendet som behövs för att utreda att det inte finns några grunder för att vägra erkännandet eller verkställbarhetsförklaringen.

Artikel 27. Artikeln gäller verkställigheten i en fördragsslutande stat av åtgärder som har vidtagits i en annan fördragsslutande stat. Enligt artikeln ska en åtgärd som har förklarats verkställbar eller registrerats för verkställighet i en fördragsslutande stat verkställas i den fördragsslutande staten som om den hade vidtagits av myndigheterna där. Det är alltså inte tillåtet att ge beslut som fattats i en främmande stat en annan ställning än den som de inhemska besluten har. Denna omständighet upprepas i artikelns andra mening enligt vilken verkställigheten ska äga rum enligt den anmodade statens lag med de begränsningar som föreskrivs där. Om alltså lagstiftningen i en fördragsslutande stat föreskriver att det på särskilda grunder är möjligt att låta bli att verkställa ett beslut, gäller dessa grunder också för verkställigheten av utländska beslut.

Kapitel V Samarbete

Artikel 28. I artikel 28.1 åläggs de fördragsslutande staterna att utse en centralmyndighet. I punkt 2 får stater med mer än ett rättssystem eller stater som har autonoma enheter rätt att utse fler än en centralmyndighet och att ange den territoriella eller den

personliga omfattningen av deras befogenheter. Om en stat har utsett fler än en centralmyndighet ska den ange den centralmyndighet till vilken meddelanden kan sändas för vidarebefordran till den behöriga centralmyndigheten inom den staten.

Artikel 29. I artikeln åläggs centralmyndigheterna en allmän samarbets- och informationsskyldighet. Skyldigheten gäller samarbetet mellan centralmyndigheterna men dessutom också en skyldighet att främja samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i respektive stat för att uppnå konventionens syfte.

Artikel 30. I artikeln räknas de åtgärder upp som en centralmyndighet är skyldig att vidta, direkt eller genom andra myndigheter eller organ. Dessa åtgärder är främjande av utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna i situationer där konventionen är tillämplig (punkt a), samt bistånd med att utreda den vuxnes vistelseort (punkt b). Den sistnämnda skyldigheten finns när en behörig myndighet i en annan fördragsslutande stat begär om bistånd med att ta reda på var en vuxen befinner sig, och det kan antas att den vuxne befinner sig och behöver skydd på den anmodade statens territorium.

Artikel 31. Artikeln gäller användning av medling och därmed jämförbara metoder för att uppnå samförståndslösningar i frågor som gäller skydd av vuxna. Enligt den får myndigheterna i en fördragsslutande stat uppmantra till användning av medling och därmed jämförbara metoder i dessa frågor. Artikeln innehåller ingen förpliktelse utan är en slags påminnelse om att medling kan vara ett användbart förfarande även i dessa frågor.

Artikel 32. När en skyddsåtgärd övervägs får, enligt artikeln, de enligt konventionen behöriga myndigheterna begära att varje myndighet i en annan fördragsslutande stat som förfogar över upplysningar som är relevanta för skyddet av den vuxne överlämnar dessa upplysningar. Förutsättningen är att den vuxnes situation förutsätter att upplysningarna inhämtas.

Enligt artikel 32.2 får en fördragsslutande stat meddela att framställningar enligt punkt 1 till dess myndigheter endast får lämnas via centralmyndigheten. Finland avser inte att ange ett sådant meddelande eftersom detta i

onödan kunde försvåra eller försinka samarbetet mellan myndigheterna.

Enligt artikel 32.3 får myndigheterna i en fördragsslutande stat rätt att begära att myndigheterna i en annan fördragsslutande stat bistår med genomförandet av skyddsåtgärder som vidtas med stöd av konventionen. Detta kan behövas t.ex. när den vuxne för att få vård på en institution flyttar till en annan fördragsslutande stat från den stat där åtgärden vidtogs.

Artikel 33. Artikeln gäller situationer där en myndighet som är behörig enligt artiklarna 5—8 överväger att placera en vuxen på en institution eller något annat ställe och placeringen skulle komma att ordnas i en annan fördragsslutande stat. I en sådan situation ska den först diskutera med centralmyndigheten eller en annan myndighet i den sistnämnda staten. För diskussionerna ska den lämna uppgifter om den vuxnes situation och motiveringar varför den vuxne bör placeras på detta sätt.

Enligt artikel 33.2 ges de behöriga myndigheterna i den anmodade staten rätt att förbjuda den planerade placeringen. Enligt punkt 2 kan ett beslut om placering inte fattas om centralmyndigheten i den anmodade staten eller en annan myndighet inom skälig tid meddelar att den motsätter sig åtgärden.

Artikel 34. Artikeln gäller situationer där en vuxen som är föremål för skyddsåtgärder i en fördragsslutande stat eller vuxen för vilket skyddsåtgärder övervägs har bytt stat. Behöriga myndigheter i den tidigare staten ska, om de anser att den vuxne utsätts för allvarlig fara, underrätta myndigheterna i den nya staten om faran och om de åtgärder som har vidtagits eller som övervägs. Enligt artikelns ordalydelse gäller skyldigheten att informera också de situationer där den stat som den vuxne flyttat till inte är part i konventionen om skydd av vuxna.

Artikel 35. Artikeln innehåller en begränsning av rätten att begära och överlämna upplysningar. Om en myndighet anser att det skulle medföra fara för den vuxnes person eller egendom eller innebära att friheten eller livet för en medlem av den vuxnes familj allvarligt hotas, får myndigheten inte begära eller överlämna sådana upplysningar.

Artikel 36. Artikeln gäller ansvaret för kostnader som centralmyndigheterna eller andra myndigheter kan få vid tillämpningen av bestämmelserna i kapitel V. Enligt artikeln ska en myndighet bära sina egna kostnader. Artikeln begränsar dock inte möjligheten att ta ut skäliga avgifter för tjänster. Konventionen preciserar inte hos vem sådana avgifter kan tas ut.

Enligt artikel 36.2 får varje fördragsslutande stat träffa överenskommelser med en eller flera andra fördragsslutande stater om fördelningen av avgifter. Staterna kan t.ex. komma överens om att de kostnader som förorsakas av samarbetet mellan dem inte inrivas.

Artikel 37. I artikeln ges de fördragsslutande staterna möjlighet att träffa överenskommelser med en eller flera fördragsslutande stater för att sinsemellan förbättra tillämpningen av bestämmelserna i kapitel V. På detta sätt kan man komma överens om ett närmare samarbete än vad som föreskrivs i kapitel V. Stater som ingår en överenskommelse om närmare samarbete ska överlämna en kopia av överenskommelsen till konventionens depositarie, dvs. till utrikesministeriet i Konungariket Nederländerna.

Kapitel VI Allmänna bestämmelser

Artikel 38. I artikeln ingår bestämmelser om utfärdande av intyg till den person till vilken skyddet av den vuxne eller dennes egendom har anförtrotts. Myndigheterna i den fördragsslutande stat där skyddsåtgärden har vidtagits eller där företrädarens fullmakt har bestyrkts kan på begäran ge en sådan person ett intyg över hans eller hennes status och fullmakter. Syftet med intyget är att det ska vara lättare att utöva de rättigheter som hör samman med fullmakter i en annan stat där man kanske inte kan tolka ett beslut om skyddsåtgärder rätt.

Enligt artikel 38.2 förmodas en person handla i den egenskap som anges i intyget från och med intygets datum om inte annat kan visas. Intygets riktighet får således ifrågasättas, men om detta inte sker kan tredje man lita på upplysningarna i det.

Enligt artikel 38.3 ska varje fördragsslutande stat ange vilka myndigheter som är be-

höriga att utfärda intyget. Enligt förslaget till lag om sättande i kraft av konventionen ska intyget i Finland utfärdas av en magistrat.

Artikel 39. Artikeln innehåller en bestämmelse om skydd av personuppgifter. Enligt den får personuppgifter som samlats in eller överlämnats enligt konventionen endast användas i de syften för vilka de samlats in eller överlämnats.

Artikel 40. Artikeln gäller sekretess för upplysningar som tagits emot med stöd av konventionen. Upplysningarna ska omfattas av sekretess i enlighet med lagstiftningen i den mottagande staten.

Artikel 41. I artikeln finns den i Haagkonventionerna vanliga bestämmelsen om att ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om handlingar som översänds eller överlämnas enligt konventionen.

Artikel 42. I artikeln får de fördragsslutande staterna möjlighet att utse myndigheter till vilka framställningar enligt artiklarna 8 och 33 ska göras. Ovan nämnda artikel 8 gäller begäran att en annan än den primärt behöriga staten ska vidta åtgärder till skydd av den vuxne och artikel 33 gäller placering av den vuxne på en institution eller något annat ställe som är beläget i en annan fördragsslutande stat.

Finland har inte för avsikt att utse sådana myndigheter. Om myndigheterna i en annan fördragsslutande stat inte vet vilken myndighet i Finland som är behörig i ett ärende, kan begäran lämnas via Finlands centralmyndighet.

Artikel 43. I artikel 43.1 ingår bestämmelser om hur myndigheter som utses enligt artiklarna 28 och 42 ska meddelas. Myndigheter som utses ska meddelas till permanenta byrån för Haagkonferensen för internationell privaträtt senast när handlingarna genom vilka staten förbinder sig till konventionen deponeras. Om det senare sker ändringar i de meddelade uppgifterna ska även dessa meddelas på motsvarande sätt.

Om en stat som förbinder sig till konventionen avger en i artikel 32.2 avsedd förklaring, ska den enligt artikel 43.2 avges till konventionens depositarie.

Artiklarna 44—47. I artiklarna finns bestämmelser som vanligen intas i Haagkon-

ventionerna och som gäller tillämpningen av konventionen i federala stater eller stater med två eller flera rättssystem eller regelverk som är tillämpliga inom olika territoriella enheter eller på olika kategorier av personer.

Artikel 48. I artikeln bestäms om förhållandet mellan konventionen och den i Haag den 17 juli 1905 undertecknade konventionen om omyndigförklaring och därmed jämförbara skyddsåtgärder. Konventionen ersätter den nämnda konventionen i förhållandet mellan de fördragsslutande staterna. Finland är inte part i 1905 års konvention varför bestämmelsen inte har någon betydelse för Finland.

Artikel 49. Artikel 49.1 reglerar förhållandet mellan konventionen och tidigare internationella instrument som de fördragsslutande staterna är parter i och som innehåller bestämmelser om frågor som regleras i konventionen. Enligt artikeln inverkar konventionen inte på dessa instrument. De stater som är parter i något sådant instrument får fortsätta att tillämpa det utan hinder av att de blir parter i denna konvention.

Artikel 49.2 gäller möjligheten för stater som är parter i konventionen att ingå nya överenskommelser inom konventionens tillämpningsområde. Enligt artikel 49.2 inverkar konventionen inte på denna möjlighet om bestämmelserna avser vuxna som har hemvist i någon av de stater som är parter i en ny överenskommelse. Konventionen lägger inte hinder för att t.ex. de nordiska länderna förnyar bestämmelserna om förmynderskap i äktenskapskonventionen, förutsatt att de i dessa bestämmelser bevarar den nuvarande definitionen av det geografiska tillämpningsområdet.

Artikel 49.3 gäller inverkan av en senare överenskommelse som ingås av en fördragsslutande stat inom konventionens tillämpningsområde på förbindelserna mellan den staten och de andra stater som är parter i konventionen. Enligt punkt 3 inverkar en senare överenskommelse inte på tillämpningen av bestämmelserna i konventionen i förhållandet mellan den stat som ingått den senare överenskommelsen och de andra fördragsslutande staterna till konventionen.

Enligt artikel 49.4 ska de föregående punkterna även vara tillämpliga på enhetliga lagar

som är grundade på särskilda förbindelser av regional eller annan karaktär mellan berörda stater. För Finlands del är den nordiska utlämningslagen en sådan lag som avses här. Den har stiftats före konventionen varför konventionen inte påverkar dess tillämpning.

Artikel 50. I artikeln uttrycks konventionens tidsmässiga tillämpningsområde. Enligt artikel 50.1 ska konventionen vara tillämplig på åtgärder endast om de vidtas i en stat efter det att konventionen har trätt i kraft för den staten.

I artikel 50.2 preciseras artikel 50.1 i fråga om erkännande och verkställighet. Enligt den ska konventionen endast vara tillämplig på erkännande och verkställighet av åtgärder som vidtas efter det att den har trätt i kraft mellan den stat där åtgärderna har vidtagits och den anmodade staten. Konventionen ställer självfallet inga hinder för att den anmodade staten på basis av den egna lagstiftningen erkänner även sådana åtgärder som vidtagits i den andra fördragsslutande staten innan konventionen trädde i kraft mellan dessa två stater.

Artikel 50.3 gäller representationsbehörighet som den vuxne har beviljat genom ett avtal eller någon annan rättshandling. Enligt punkten ska konventionen från och med den tidpunkt när den trätt i kraft för den fördragsslutande statens del, också tillämpas på representationsbehörighet som beviljats tidigare, om den beviljats på liknande grunder som de som anges i artikel 15. Det avgörande är således inte när fullmakten getts eller en annan handling upprättats, utan fullmäktigens ställning kan också grunda sig på en handling som upprättats innan konventionen trädde i kraft.

Artikel 51. I artikeln ingår bestämmelser om det språk som ska användas i meddelanden till en fördragsslutande stats centralmyndighet eller annan myndighet. Enligt artikeln ska ett meddelande vara avfattat på originalspråket och åtföljas av en översättning till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den andra staten. Om det är svårt att få till stånd en sådan översättning får översättningen göras till engelska eller franska.

Artikel 51.2 gäller möjligheten att göra en reservation i fråga om språket i översättning-

en. Enligt punkt 2 får en fördragsslutande stat genom reservation motsätta sig användningen av antingen franska eller engelska, men dock inte av båda.

Artikel 52. I artikeln ingår en bestämmelse som den senaste tiden blivit vanlig i Haagkonventionerna, enligt vilken generalsekretären för Haagkonferensen för internationell privaträtt med jämna mellanrum ska sammankalla en specialkommission för att granska den praktiska tillämpningen av denna konvention. Man har funnit att mötena med specialkommissionerna är viktiga för utvecklande av goda rutiner och för korrigerande av tillämpningsproblem som framkommit.

Kapitel VII Slutbestämmelser

Artiklarna 53—55. I artiklarna finns de i Haagkonventionerna allmänna bestämmelserna om undertecknande, ratificering, godtagande och godkännande av konventionen och om anslutning till konventionen samt om deponering av konventionshandlingarna.

De stater som inte var medlemmar i Haagkonferensen för internationell privaträtt den 2 oktober 1999 kan förbinda sig till konventionen genom att ansluta sig till den efter att konventionen har trätt i kraft. Anslutningen får verkan endast i förhållandet mellan den anslutande staten och de fördragsslutande stater som inte har gjort någon invändning mot anslutningen på det sätt som krävs i konventionen. En fördragsslutande stat behöver sålunda inte vidta några åtgärder för att konventionen ska träda i kraft mellan den och en anslutande stat. Om det däremot anses vara nödvändigt att konventionen inte träder i kraft mellan dessa stater, kan en fördragsslutande stat hindra ikraftträdandet genom att göra en invändning mot anslutningen.

Artikel 56. I artikeln föreskrivs om anmälning av reservationer till konventionen. Varje stat får senast då den förbinder sig till konventionen anmäla en i artikel 51.2 avsedd reservation gällande användning av franska eller engelska. Ingen annan reservation ska vara tillåten.

Artiklarna 57—59. I artiklarna finns de i Haagkonventionerna allmänna bestämmelserna om ikraftträdande och uppsägning av

konventionen och om de underrättelser som depositarien ska lämna till de stater som förbundet sig till konventionen.

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om tillämpningen av konventionen

1 §. *Ikraftsättande av konventionen.* I paragrafen ingår en bestämmelse om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna. Frågan om vilka bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen behandlas senare i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning.

2 §. *Centralmyndighet i Finland.* Enligt paragrafen är justitieministeriet i Finland den centralmyndighet som avses i konventionen. I den allmänna motiveringen anförs skäl för justitieministeriets lämplighet för ändamålet. Bestämmelser om centralmyndighetens uppgifter ingår i kapitel V i konventionen.

Paragrafens 2 mom. gäller situationer där centralmyndigheten med stöd av artiklarna 8 eller 33 får en framställning eller ansökan som riktats till finska myndigheter. Framställningen kan gälla t.ex. det att Finland ska vidta åtgärder till skydd av en vuxen eller att en finsk myndighet ska ge sitt samtycke till att myndigheten i den andra fördragsslutande staten placerar den vuxne på en institution i Finland. I dessa fall ska centralmyndigheten överföra ärendet till den domstol eller myndighet som är behörig i ärendet. I ärenden som gäller intressebevakning är det vanligen motiverat att översända framställningen till den behöriga förmyndarmyndigheten som kan bedöma behovet av skyddsåtgärden och vid behov göra en ansökan till tingsrätten. Om ärendet dock redan är anhängigt i tingsrätten kan det vara motiverat att översända framställningen direkt till den. Om framställningen däremot gäller en åtgärd som hör till socialvården, t.ex. till specialomsorgen om utvecklingsstörda eller vården av missbrukare av rusmedel är det oftast motiverat att

översända framställningen till socialnämnden i den berörda kommunen.

Paragrafens 3 mom. gäller ansvaret för att myndighetsmeddelanden som skickas med stöd av konventionen blir översatta. Enligt artikel 51 i konventionen ska ett meddelande till centralmyndigheten eller en annan myndighet vara avfattat på originalspråket och åtföljas av en översättning till ett officiellt språk i den andra staten eller, om detta innebär svårigheter, av en översättning till franska eller engelska. Detta leder till ett behov av översättning av handlingar. Enligt det föreslagna 3 mom. ska justitieministeriet se till att meddelanden som skickas via ministeriet blir översatta, om en översättning behövs enligt lag eller enligt konventionen. Här avses också ansvar för översättningskostnaderna. Bestämmelsen gäller oberoende av om justitieministeriet är sändande eller mottagande centralmyndighet för meddelandet i fråga.

3 §. Handräckning. I paragrafen finns bestämmelser för arbetet med att utreda en vuxens vistelseort och förhållanden. Enligt artikel 30 ska centralmyndigheten i den fördragsslutande staten vidta alla nödvändiga åtgärder för att på begäran av en behörig myndighet i en annan fördragsslutande stat bistå med att ta reda på var en vuxen befinner sig, om det kan antas att den vuxne befinner sig och behöver skydd på den anmodade statens territorium. För att kunna ge ett sådant bistånd ska centralmyndigheten få handräckning av de myndigheter som har upplysningar i ärendet eller som kan reda ut ärendet. Därför föreslås det att centralmyndigheten ska ha rätt att få handräckning av de statliga och kommunala socialvårdsmyndigheterna, polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet. Att begära handräckning hos socialvårdsmyndigheterna kommer i fråga främst då information behövs om den vuxnes förhållanden. Information kan behövas av förmyndarmyndigheterna för att sköta den vuxnes egendom eller i andra intressebevakningsfrågor. Begäran om handräckning av polisen och gränsbevakningen kommer för sin del främst i fråga när den vuxnes vistelseort ska utredas.

4 §. Beslut om att bifalla framställningar om utövande av behörighet. I artikel 8.1 i konventionen ges behöriga myndigheter i

den stat där den vuxne har boningsort eller, i sådana fall som avses i artikel 6, i den stat som den vuxne vistas i möjlighet att begära att myndigheterna i den fördragsslutande stat som har i artikel 8 avsedd kontakt med den vuxne ska åta sig behörighet för att skydda den vuxnes person eller egendom. I paragrafen finns bestämmelser om beslut som gäller godkännande av sådana framställningar till myndigheterna i Finland. Beslut om godkännande av framställningen ska fattas av den domstol eller annan myndighet som är behörig i det ärende som avses i framställningen.

Vilken domstol eller annan myndighet som är behörig ska sålunda bestämmas av vilken åtgärd framställningen gäller. Om den anmodade åtgärden gäller intressebevakning för en vuxen, ska med stöd av kap. 10 i rättegångsbalken beslut om godkännande av framställningen normalt fattas av den behöriga tingsrätten. Om framställningen däremot gäller ett ärende som också förmyndarmyndigheterna får avgöra, har även de myndigheterna behörighet i ärendet. Förmyndarmyndigheternas territoriella behörighet bestäms då med stöd av 46 och 47 § i lagen om förmyndarverksamhet. Om framställningen gäller en åtgärd enligt lagen om missbrukarvård (41/1986), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1975) eller mentalvårdslagen (1116/1990), bestäms den behöriga myndigheten enligt bestämmelserna i dessa lagar.

I 2 mom. ingår en bestämmelse för den händelse att bestämmelserna om myndigheternas territoriella behörighet inte anger behörighet till någon myndighet i det ärende som framställningen avser. Detta är möjligt därför att en framställning enligt artikel 8.2 kan göras även i sådana fall där sambandet mellan den vuxne och den anmodade staten är rätt svag. Situationen kan vara denna när framställningen görs på den grund att den vuxne har valt den anmodade staten att vidta åtgärder till hans eller hennes skydd (punkt d) eller att en anhörig till den vuxne som är beredd att ansvara för hans eller hennes skydd har boningsort i den anmodade staten (punkt e). Behörigheten skulle då höra till den myndighet som skulle vara behörig om den vuxnes hemkommun var Helsingfors stad.

De ovan behandlade bestämmelserna kan i praktiken leda t.ex. till ett förfarande enligt följande. När den finska centralmyndigheten får en framställning av den stat där den vuxne har boningsort om ordnande av intressebevakning för den vuxnes egendom i Finland, översänder centralmyndigheten framställningen till den förmyndarmyndighet som anges i 46 och 47 § i lagen om förmyndarverksamhet, i praktiken vanligen till den förmyndarmyndighet inom vars verksamhetsområde behovet av intressebevakning har uppstått. När förmyndarmyndigheten har fått en framställning ska den göra en ansökan om förordnande av intressebevakare och foga framställningen till ansökan eller om någon annan som är berättigad att göra en ansökan redan har inlett ärendet, foga framställningen till det utlåtande som den ger.

I den ovan nämnda situationen kan förmyndarmyndigheten naturligtvis också sluta sig till att det inte föreligger något behov att förordna intressebevakning enligt finsk lag. I så fall ska den meddela den finska centralmyndigheten om sin uppfattning som, efter att ha rätt ut att ingen annan heller har inlett ärendet, kan meddela centralmyndigheten i den stat som gjort framställningen att de finska myndigheterna inte vidtar några åtgärder med anledning av framställningen.

5 §. Framställningar hos myndigheter i en annan stat. I paragrafen ingår en bestämmelse för det första om vilken myndighet som ska vara behörig att göra framställningar om skydd av en vuxen till myndigheterna i en annan fördragsslutande stat. Det är då fråga om en situation där Finland är den stat där den vuxne har sin boningsort eller en i artikel 6 avsedd värdstat och där myndigheten anser det vara förenligt med den vuxnes intresse att de i artikel 8.2 avsedda myndigheterna i någon annan fördragsslutande stat vidtar åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom.

För det andra gäller paragrafen behörighet att göra en i artikel 8.1 avsedd ansökan, dvs. en ansökan om att myndigheterna i en annan fördragsslutande stat som är behöriga att handla till skydd av den vuxne ska begära att de finska myndigheterna ska utöva behörighet i ärendet.

Om åtgärden gäller intressebevakning, ska den förmyndarmyndighet som anges i 46 och 47 § i lagen om förmyndarverksamhet vara behörig. Uppgiften lämpar sig till sin natur till förmyndarmyndigheterna som har i uppgift att sörja för att intressebevakning vid behov ordnas. Förmyndarmyndigheten ska avgöra om framställningen av begäran på eget initiativ eller på ansökan av myndigheterna i en annan fördragsslutande stat efter att ha fått tillräcklig information om behovet av skydd genom meddelandet om behovet av intressebevakning, genom de handlingar som bifogats ansökan eller på något annat sätt. En ansökan om att de finska myndigheterna ska få utöva behörighet i ärendet ska göras på basis av en motsvarande utredning då myndigheten anser att det är förenligt med den vuxnes bästa att vidta skyddsåtgärden här.

Om framställningen eller ansökan gäller något annat än intressebevakning är det kommunens socialnämnd som beslutar om att göra en framställning eller ansökan. En framställning som gäller något annat än intressebevakning gäller i praktiken i allmänhet sådana skyddsåtgärder om vilka det finns bestämmelser i mentalvårdslagen, i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller i lagen om missbrukarvård. Med beaktande av de uppgifter som kommunen har för att ordna sådana tjänster åt sina invånare, kan beslut i ärenden som gäller att göra framställningar och ansökningar anses kunna lämpa sig för socialnämnden. Ärendet kunde inledas i socialnämnden t.ex. så att de anhöriga till den vuxne som är i behov av skydd eller dennes intressebevakare begär om en åtgärd, eller så att myndigheterna i den andra staten gör en ansökan där det begärs att nämnden vidtar åtgärder till skydd av den vuxne.

I första hand är det socialnämnden i den vuxnes hemkommun som ska vara behörig. Om personen inte har någon hemkommun i Finland, ska socialnämnden i den vuxnes senaste hemkommun vara behörig. Om den vuxne inte har haft någon hemkommun i Finland är det socialnämnden i den kommun som den vuxne har närmaste anknytning till med beaktande av alla omständigheter som ska fatta beslut om framställningen eller ansökan.

6 §. Hörande av parterna. I paragrafen föreslås att det ska föreskrivas om hörande av parterna i ärenden som gäller godkännande av en framställning enligt 4 § och i ärenden om avgivande av framställningar enligt 5 §. Tillfälle att bli hörd ska beredas dem som skulle ha denna rätt om ärendet som framställningen gäller avgjordes i Finland. Ett ärende får dock avgöras utan att personen i fråga ges tillfälle att bli hörd, om hans eller hennes åsikt framgår på ett tillförlitligt sätt av handlingarna i ärendet och det inte behövs något hörande för att klarlägga saken.

7 §. Sökande av ändring i beslut om samtycke till eller avgivande av framställning. Enligt paragrafen får beslut om att en framställning eller en ansökan enligt 5 § inte ska göras inte överklagas genom besvär. Det är då fråga om situationer där Finland är den behöriga staten enligt artiklarna 5 och 6 i konventionen. Genom begränsningen av besvärsmöjligheten säkerställs att det går snabbt att få ett beslut om en framställning att utöva behörighet ska göras till en annan stat eller om de finska myndigheterna ska vidta de skyddsåtgärder som anses vara lämpliga. Eftersom konventionen inte ger någon person rätt att få ett ärende överfört till en annan stat från den stat som har den primära behörigheten, kränker förbudet inte någons rätt.

Sådana beslut får inte heller överklagas genom besvär i vilka det har beslutats att Finland inte gör en i artikel 8.1 avsedd ansökan om att en annan fördragsslutande stat ska begära att de finska myndigheterna vidtar åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom. Här är det fråga om situationer där Finland saknar behörighet, men en begäran har framförts om att Finland ska göra en framställning om att få behörigheten. Förbudet mot överklagande behövs för att frågan om överföring av behörighet snabbt ska kunna avgöras. Förbudet gör det också lättare att utan dröjsmål inleda ett ärende om skydd av vuxna i den fördragsslutande stat som är behörig att avgöra ärendet. Eftersom konventionen inte ger någon person rätt att få ett ärende överfört till en annan stat från den stat som har den primära behörigheten, kränker förbudet inte heller någons rätt.

I andra än i de ovan nämnda fallen får beslut överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs om sökande av ändring i beslut av domstolen eller myndigheten i fråga.

8 §. Beslut om erkännande och verkställbarhet. Åtgärder som vidtagits av myndigheterna i en fördragsslutande stat ska enligt artikel 22 erkännas direkt på grund av lag. Enligt artikel 23 får en berörd part dock begära ett beslut om att en åtgärd som vidtagits i en annan fördragsslutande stat ska erkännas eller inte erkännas. I artikel 25 bestäms det att de fördragsslutande parterna ska tillämpa ett enkelt och snabbt förfarande för verkställbarhetsförklaringen i fråga om åtgärder som vidtagits i en annan fördragsslutande stat och som är verkställbara där.

I paragrafen föreslås det att Helsingfors hovrätt ska besluta om erkännande och verkställbarhet av åtgärder som avses i den föregående punkten. Den ska vara behörig oberoende av om det är fråga om en åtgärd som till sin natur är privaträttslig eller offentligrättslig. Eftersom grunderna för erkännande av åtgärder som vidtagits i en annan stat är desamma oberoende av till vilken grupp åtgärden ska anses höra, är det inte ändamålsenligt att dela upp behörigheten enligt klassificeringen. En uppdelning av behörigheten på olika myndigheter skulle i gränsfall även kunna förorsaka problem i fråga om behörig myndighet. Den föreslagna lösningen är densamma som den som har antagits i lagen om sättande i kraft av 1996 års Haagkonvention och om tillämpning av konventionen (435/2009).

9 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Det internationella skyddet av vuxna förutsätter att man kan få uppgifter från en annan fördragsslutande stats myndigheter om en vuxens vistelseort och behov av skydd. Bestämmelser som gäller utbyte av information i enskilda fall som gäller skydd av vuxna ingår i artiklarna 30 och 32 i konventionen. I paragrafen föreslås därför bestämmelser om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till den finska centralmyndigheten eller till behöriga myndigheter i andra fördragsslutande stater.

Enligt 1 mom. får socialvårdsmyndigheterna på de villkor som anges i artikel 32 i konventionen och utan att bestämmelserna om

sekretess hindrar detta till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som begär uppgifter med stöd av konventionen lämna ut sekretessbelagda uppgifter som socialvårdsmyndigheterna har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården. Enligt artikel 32 ska den uppgift som lämnas ut ha betydelse för skyddet av den vuxne och den vuxnes situation ska förutsätta att uppgiften lämnas ut. Vidare ska de villkor som föreskrivs i det ovan nämnda lagrummet uppfyllas. Enligt det nämnda lagrummet är ett villkor för utlämnande av uppgifter bl.a. att myndigheten har lagstadgad rätt eller skyldighet att inleda ärendet eller att delta i behandlingen eller verkställigheten av ett ärende som har inletts. Om myndigheten i ett aktuellt ärende skulle ha denna ställning i Finland, ska den enligt förslaget få lämna ut sekretessbelagda uppgifter också i ett motsvarande ärende som ska avgöras i en främmande stat. Att socialmyndigheten sannolikt inte har någon ställning i förfarandet i den främmande staten saknar betydelse för utgivandet av uppgifter. Såsom mottagare av uppgifter jämföras sålunda myndigheterna i en annan fördragsslutande stat som uppfyller villkoren i artikel 32 i konventionen med de finska myndigheterna.

Det internationella skyddet av vuxna kan i vissa situationer också förutsätta att den myndighet som behandlar ärendet får uppgifter om den vuxnes hälsotillstånd från en främmande stat. Socialvårdsmyndigheterna har inte alltid dessa uppgifter som i allmänhet ingår i de journalhandlingar som förvaras vid verksamhetsenheterna för hälso- och sjukvård. I 13 § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) ingår bestämmelser om sekretess för uppgifterna i journalhandlingar och om utlämnande av dem. I 3 mom. räknas de villkor upp som ska uppfyllas för att uppgifter får lämnas ut utan patientens skriftliga samtycke. De möjliggör inte i allmänhet utlämnande av uppgifter i journalhandlingar till myndigheterna i en främmande stat. Enligt 1 punkten i det nämnda momentet får uppgifter som ingår i journalhandlingar lämnas om det uttryckligen särskilt föreskrivs i lag om utlämnande av

uppgifter eller om rätt att få del av uppgifter. Möjligheterna för en främmande stats myndigheter som överväger åtgärder till skydd av en vuxen att få del av uppgifter kunde således ordnas genom att genom lag ge dem rätt att få del av uppgifter.

I propositionen har man dock inte kommit fram till att föreslå en sådan lösning. En sådan bestämmelse skulle vara svår att utforma så att den inte i ett enskilt fall vore onödigt omfattande. Det kunde också vara svårt och arbetsdrygt för en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att bedöma om den anmodande instansen är en sådan myndighet som har rätt att få del av uppgifter och om villkoren för utlämnande av uppgifterna har uppfyllts. Därför föreslås det att de finska förmyndarmyndigheterna ska svara för begärande av uppgifter i journalhandlingarna efter att ha konstaterat att de villkor som avses i artikel 32 i konventionen finns till hands. Tanken ska förverkligas genom att utvidga förmyndarmyndigheternas rätt att få del av uppgifter så att denna rätt ska omfatta utöver behov av uppgifter för ärenden som är anhängiga i Finland också sådana situationer där en främmande stat med stöd av konventionen har bett om uppgifter. Frågan behandlas närmare i detaljmotiveringen till förslaget till lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om rätt för den finska förmyndarmyndigheten att lämna ut uppgifter till den finska centralmyndigheten eller till en utländsk myndighet. Villkoren för utlämnande av en uppgift är för det första att en behörig myndighet i en annan fördragsslutande stat begär det och att den vuxnes situation förutsätter att myndigheten får del av uppgiften. De finska förmyndarmyndigheterna ska då ha rätt att lämna ut sådana sekretessbelagda uppgifter som de enligt 92 § 3 mom. punkt 1 eller 3 har rätt att lämna ut till finska domstolar eller andra finska myndigheter. Sålunda jämföras på sätt och vis de myndigheter i en annan fördragsslutande stat som uppfyller villkoren med de finska myndigheterna.

De ovan nämnda bestämmelserna i 92 § i lagen om förmyndarverksamhet gäller endast utlämnande av uppgifter i ärenden som gäller

intressebevakning. Konventionen om internationellt skydd av vuxna gäller även andra skyddsåtgärder än sådana som hänför sig till intressebevakning. Sådana åtgärder kan vara t.ex. beslut om vård på en institution av den vuxne på grund av psykiska problem, utvecklingsstörning eller orsaker som hänför sig till alkoholism. För att motiverade behov att få del av uppgifter också i dessa situationer ska kunna tillgodoses och för att finna en lösning som är förenlig med den vuxnes intresse, föreslås det att förmyndarmyndigheterna i ett sådant ärende ska kunna lämna ut sådana uppgifter som behövs för att bedöma behovet av skydd eller för att välja rätt skyddsåtgärd.

Paragrafens 3 mom. hör samman med artikel 35 i konventionen och innehåller begränsningar av rätten att lämna upplysningar. Med avvikelse från bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska uppgifter inte få lämnas ut om detta sannolikt skulle kunna medföra fara för den vuxnes person eller egendom eller hota friheten eller livet för en medlem av hans eller hennes familj. Den anmodade myndigheten ska sålunda göra en bedömning dels utifrån de tidigare nämnda bestämmelserna, men dels också med hänsyn till de begränsningar som anges i detta moment. Om en myndighet har lämnat uppgifter till den finska centralmyndigheten och centralmyndigheten bedömer att översändandet till en främmande stat skulle kunna ha nämnda följder, får centralmyndigheten inte sända uppgifterna vidare.

10 §. *Intyg över intressebevakares ställning.* I paragrafen föreskrivs om utfärdande av intyg till en intressebevakare och till en fullmäktig som anges i en intressebevakningsfullmakt. Intyget ska utfärdas på begäran av den vuxnes intressebevakare eller fullmäktige när intressebevakare har förordnats eller när en intressebevakningsfullmakt har fastställts i Finland och den som begär intyget visar att det behövs i en främmande stat. Intyget ska utfärdas av magistraten.

Enligt paragrafens 2 mom. får det föreskrivas genom förordning att den behörighet att lämna intyg som avses i denna paragraf endast tillkommer en eller flera i förordning angivna magistrater. Detta gör det möjligt att koncentrera arbetet med intygen, om det anses nödvändigt för att balansera magistrater-

nas arbete eller av något annat skäl. Även om utgivandet av intyg skulle koncentreras, ska det vara möjligt att inge begäran om intyg till vilken magistrat som helst. Om magistraten inte är behörig ska den översända begäran och medföljande handlingar till behörig magistrat.

11 §. *Ikraftträdande.* Det föreslås att lagen ska träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft i Finland, vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

2.2 Lag om förmyndarverksamhet

17 §. Till 1 mom. föreslås en ny punkt 5 som gäller upphörande av intressebevakarens uppdrag som en följd av intressebevakning som ordnats i en främmande stat. Intressebevakarens uppdrag ska upphöra om ett beslut om intressebevakning som Finland erkänner har fattats i en främmande stat och det skulle strida mot det beslutet att fortsätta intressebevakarens uppdrag. Det ska anses vara så även utan en bestämmelse, eftersom erkännande av ett beslut i en främmande stat betyder just det att beslutet är i kraft i Finland och ersätter eventuella tidigare beslut som strider mot det beslutet. Men eftersom de grunder på vilka intressebevakarens uppdrag upphör i övrigt räknas upp uttömmande i artikel 17, är det dock för lagstiftningens tydlighets skull nödvändigt att föreskriva om frågan.

I 3 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket domstolen får förordna att intressebevakarens uppdrag ska upphöra också på den grund att huvudmannens hemvist har flyttats till en annan stat. En förutsättning för ett sådant förordnande ska vara att det inte längre är möjligt att uppnå intressebevakningens ursprungliga syfte. En sådan situation kan uppstå t.ex. när den som har förordnats intressebevakning varaktigt flyttar utomlands och tar med sig all sin egendom. Det kan vara svårt för en intressebevakare som har förordnats i Finland att efter flyttningen förvalta huvudmannens egendom och det kan vara svårt eller omöjligt för förmyndarmyndigheterna att övervaka förvaltningen av egendomen. Problemen i övervakningen kan ytterligare öka om också intressebevakaren har flyttat från Finland

med huvudmannen. I sådana situationer kan det vara oändamålsenligt att fortsätta intressebevakning som förordnats i Finland. Beslutet om uppdragets upphörande ska dock fattas på basis av omständigheterna i ett enskilt fall genom att bedöma om intressebevakningen i den förändrade situationen kan trygga huvudmannens person eller egendom. Då ska det också beaktas att den stat till vilken huvudmannens boningsort har flyttats kan vara part i Haagkonventionen om internationellt skydd av vuxna. I så fall begränsas de finska myndigheternas behörighet att vidta åtgärder till skydd av huvudmannen i enlighet med II kap. vilket kan vara av betydelse då behovet av att fortsätta övervakningen i Finland bedöms.

I 4 mom. ska en smärre språklig ändring göras på grund av den ändring som föreslås i 3 mom.

46 a §. I paragrafen föreslås bestämmelser om övervakning av intressebevakarens verksamhet när intressebevakningen har förordnats i en främmande stat. Enligt den föreslagna huvudregeln uppstår övervaknings-skyldigheten när huvudmannens boningsort flyttas till Finland. Förmyndarmyndigheterna får dock på eget initiativ eller på ansökan av intressebevakaren besluta att övervakningen inte ordnas i Finland eller att den ordnas endast i fråga om vissa av intressebevakarens uppdrag. Detta förfarande är möjligt om intressebevakarens verksamhet fortfarande övervakas i en annan stat och huvudmannens bästa inte förutsätter att övervakningen ordnas i Finland. Bestämmelsen har bedömts nödvändig för att det inte ska ordnas dubbel övervakning för intressebevakarens verksamhet i situationer där övervakningen i onödan skulle belasta intressebevakaren eller myndigheterna. En sådan situation kan uppstå t.ex. när huvudmannen har fast egendom i en främmande stat där intressebevakning har ordnats. Om myndigheterna i den sist nämnda staten fortfarande övervakar förvaltningen av den fasta egendomen kan det vara onödigt att ordna övervakningen av den egendomen i Finland.

Då det övervägs om övervakning ska ordnas är det ofta nödvändigt att vara i kontakt med förmyndarmyndigheterna i en främman-

de stat för att finna en lösning som bäst motsvarar huvudmannens bästa.

47 b §. I paragrafen föreslås en bestämmelse om avslutande av övervakningen av intressebevakarens verksamhet. I situationer där huvudmannen under intressebevakningens gång flyttat bort från Finland, kan det ibland vara ändamålsenligt att avsluta övervakningen av intressebevakarens verksamhet fastän intressebevakningen fortsätter. Så kan det vara för det första när övervakningen av intressebevakarens verksamhet har ordnats i den stat där huvudmannen har ny boningsort. Det är i allmänhet lättast att genomföra övervakningen där var huvudmannen bor och där hans angelägenheter sköts. Därför föreslås det i 1 mom. 1 punkten att den finska övervakningen i dessa situationer ska kunna avslutas. Detta är också motiverat för att undvika en för intressebevakaren tung dubbel övervakning.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska övervakningen kunna avslutas också om övervakningens syfte inte längre kan uppfyllas genom övervakning i Finland. En sådan situation kan uppstå t.ex. så att intressebevakaren trots uppmaningar av förmyndarmyndigheterna försummar att avlägga räkenskaper för huvudmannens egendom som i sin helhet har överförts till utlandet. Om förmyndarmyndigheternas tvångsmedel i dessa situationer inte är effektiva, eftersom den stat där tvångsmedlen borde verka inte erkänner dem, kan det vara meningslöst att fortsätta övervakningen. I dessa situationer uppfylls i allmänhet också villkoren för att skilja intressebevakaren från uppdraget, varför förmyndarmyndigheten ska överväga vilken av dessa metoder som är bättre för huvudmannen.

65 §. Det föreslås att en ny punkt 6 fogas till paragrafen. Enligt den ska intressebevakning införas i registret över förmyndarskapsärenden när personen som förordnats intressebevakare i utlandet bosätter sig varaktigt i Finland. Intressebevakningen antecknas dock inte i registret om det fattas beslut om att övervakningen av intressebevakarens verksamhet inte ska ordnas här. Ändringen är en följd av förslaget till 46 b § enligt vilken förmyndarmyndigheterna i de beskrivna situationerna i allmänhet blir skyldiga att övervaka intressebevakarens verksamhet.

90 §. Det föreslås ett tillägg till paragrafen enligt vilket de i paragrafen nämnda instanserna är skyldiga att också lämna sådana uppgifter eller utredningar till förmyndarmyndigheterna som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som gäller skydd av ett barn eller en vuxen som har inletts i en främmande stat. Skyldigheten att lämna uppgifter ska föreligga om en myndighet i en främmande stat har begärt uppgifter från förmyndarmyndigheterna med stöd av ett fördrag.

Enligt artikel 34 i 1996 års Haagkonvention och artikel 32 i konventionen om internationellt skydd av vuxna får de enligt konventionen behöriga myndigheterna, när en skyddsåtgärd övervägs, om detta krävs med hänsyn till den vuxnes situation, begära att varje myndighet i en annan fördragsslutande stat som förfogar över uppgifter som är relevanta för skyddet överlämnar dessa uppgifter. Den föreslagna utvidgningen av rätten att få del av uppgifter behövs för att säkerställa utbyte av de uppgifter som avses i artiklarna.

Kapitel 10 a **Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten**

Finska myndigheters internationella behörighet

95 a §. *Allmänna behörighetsgrunder.* I paragrafen ingår huvudreglerna för de situationer där finska myndigheter är behöriga i intressebevakningsärenden. Enligt 1 mom. 1 punkten ska de finska myndigheterna vara behöriga då den som intressebevakningen avser är bosatt i Finland. Med uttrycket avses här den s.k. internationellt-privaträttsliga boningsorten (hemvist). En person är bosatt i den stat där han eller hon bor och där han eller hon har sitt s.k. effektiva levnadscentrum. Enligt 2 punkten kan behörigheten också grunda sig på att den person som intressebevakningen avser vistas i Finland. I dessa fall ska de finska myndigheterna vara behöriga om personen i fråga saknar boningsort eller om det inte har varit möjligt att utreda boningsorten. Enligt 3 punkten kan behörigheten också grunda sig på att intressebevakningen gäller egendom i Finland eller att huvudmannen ska företrädas i Finland. Enligt

det nämnda lagrummet kan intressebevakare förordnas till ett begränsat uppdrag i Finland, t.ex. att sköta huvudmannens fasta egendom i Finland eller bevaka dennes intressen i ett finskt dödsbo.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om myndigheternas behörighet på den grund att den person som intressebevakningen avser är finsk medborgare. Behörigheten på denna grund föreligger endast då ärendet inte kan prövas i den stat där personen är bosatt eller om detta skulle medföra oskäligen svårigheter. Vidare förutsätts det att det ska anses nödvändigt att ärendet avgörs här. Bestämmelsen har införts i lagförslaget för att det ska vara möjligt att skydda finska medborgare som bor utomlands i situationer där den stat där de är bosatta är i en kaotisk situation eller där det av någon annan anledning är svårt eller omöjligt att få ett beslut t.ex. av den anledningen att det inte i den staten ordnas intressebevakning för medborgare i en främmande stat. För att det ska anses nödvändigt att ärendet avgörs här ska beslutet ha praktiska verkningar. Denna förutsättning uppfylls troligen inte t.ex. i situationer där det är fråga om förordnande av intressebevakning och det är känt att beslutet inte erkänns i den stat där intressebevakaren har sina viktigaste uppgifter.

Vid tillämpningen av bestämmelsen bör noteras att internationella fördragsförpliktelser som binder Finland kan begränsa användningen av de ovan nämnda behörighetsgrunderna eller ställa ytterligare villkor för deras användning. Om den vuxna är bosatt i en stat som är fördragsslutande stat till konventionen om internationellt skydd av vuxna eller om en fördragsslutande stat har fått behörighet på grund av att den vuxne vistas där, ska artikel 7 i den nämnda konventionen beaktas när utövande av behörighet övervägs. Enligt artikel 7 ska de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5 eller artikel 6.2 i konventionen meddelas om användning av behörighet på basis av medborgarskap. Om igen behörighet utövas på basis av var egendomen finns ska den möjligheten beaktas att myndigheterna i en stat som är part i den nämnda konventionen kan ha utövat behörighet i ärendet med stöd av artiklarna 5—8 i konventionen. Om så har skett ska de nya

åtgärderna vara förenliga med dem som de nämnda fördragsslutande staterna har vidtagit.

95 b §. *Behörighet i ärenden som gäller intressebevakning för frånvarande eller okända personer.* Enligt 10 § i lagen kan intressebevakning också användas för att sköta en sådan persons angelägenheter vars vistelseort inte är känd eller intressebevakning i situationer där det beror på framtida händelser, vem som är innehavare av en rätt. Allmänna behörighetsgrunder kan inte i allmänhet tillämpas i dessa situationer varför det måste föreskrivas särskilt om behörigheten. Enligt den föreslagna bestämmelsen har de finska myndigheterna i dessa situationer behörighet om ärendet som intressebevakaren ska sköta har en sådan anknytning till Finland att det är nödvändigt att ärendet avgörs här. Den sistnämnda förutsättningen uppfylls i synnerhet när intressebevakaren ska sköta egendom som är i Finland eller företräda sin huvudman i ett finskt dödsbo. I bestämmelsen förutsätts det dock inte att ärendet som ska skötas nödvändigtvis ska ha anknytning till Finland för att ett ärende som gäller intressebevakning ska kunna avgöras här. I undantagsfall kan även en annan anknytning till Finland ange att det finns behov att avgöra ärendet här. Om t.ex. en arvlåtare som vid sin död hade sin boningsort i Finland, har upprättat ett testamente om en viss egendom i en främmande stat och förordnat till testamentstagare någon vars identitet beror på framtida händelser, kan det vara motiverat att det i Finland förordnas en intressebevakare att förvalta den egendom som ska tillfalla testamentstagaren.

95 c §. *Behörighet i brådskande fall.* Paragrafen gäller situationer där ett ärende som gäller huvudmannen ska avgöras i brådskande ordning utan att man inväntar på att få tag på huvudmannens intressebevakare i en annan stat eller att en intressebevakare ordnas där. Enligt den föreslagna paragrafen är de finska myndigheterna i brådskande fall behöriga att ordna intressebevakning eller att vidta en åtgärd som hänför sig till detta om personen vars intressen ska bevakas vistas i Finland eller om han eller hon har ett ärende eller egendom som ska skötas här. En sådan brådskande situation kan uppstå t.ex. så att

en resenär råkat ut för en olycka i Finland och det behövs en intressebevakare för att besluta om hans eller hennes vård. Ibland kan det också behövas så snabba åtgärder för att sköta en egendom eller andra ärenden att man inte kan bli och vänta på en främmande stats åtgärder utan att förorsaka huvudmannen skada. Så kan det ske t.ex. när egendomen utan snabba åtgärder riskerar förstöras eller en tidsfrist som leder till en rättsförlust håller på att löpa ut.

95 d §. *Åtgärder som har samband med övervakningen av intressebevakarnas verksamhet.* I paragrafen föreslås det en bestämmelse om de finska myndigheternas behörighet i ärenden som hör samman med övervakningen av intressebevakarens verksamhet. Sådana är frågor som gäller redovisningskyldighet och planer för förvaltningen av egendom, såsom åläggande att lämna en redovisning eller en plan och ärenden som gäller tvångsmedel i samband med dessa åtgärder, samt beviljande av tillstånd för en rättshandling på huvudmannens vägnar. De finska myndigheterna ska vara behöriga i dessa ärenden om åtgärden hänför sig till ett ärende där det är de finska förmyndarmyndigheternas uppgift att övervaka intressebevakarens verksamhet eller till en tidpunkt då det var de finska förmyndarmyndigheternas uppgift att sköta övervakningen av intressebevakarens verksamhet i ärendet.

Om den stat där huvudmannen har sitt hemvist är part i konventionen om internationellt skydd av vuxna kan den ovan beskrivna behörigheten vara mer begränsad, eftersom skyddet av den vuxne i detta fall huvudsakligen hör till den stat där den vuxne har hemvist och Finland endast kan utöva behörighet under de villkor som ingår i II kap. i konventionen.

95 e §. *Behörighet som gäller skiljande av en intressebevakare från uppdraget.* I paragrafen föreslås en bestämmelse om behörighet i ärenden som gäller skiljande av en intressebevakare från uppdraget. Enligt den ska en finsk myndighet alltid vara behörig att skilja en intressebevakare från dennes uppdrag om intressebevakaren förordnats till uppdraget av en finsk myndighet. Om däremot intressebevakaren förordnats i en främmande stat får de finska myndigheterna

skilja intressebevakaren från uppdraget endast om de är behöriga enligt de ovan beskrivna bestämmelserna.

Den föreslagna bestämmelsen behövs därför att det enligt finsk lag är frivilligt att ta emot och stanna kvar i ett uppdrag som intressebevakare. Intressebevakare ska med undantag av minderårigas föräldrar skiljas från uppdraget om de begär om det. Det skulle strida emot dessa principer om huvudmannen genom att varaktigt flytta till en annan stat kunde åstadkomma det att de finska myndigheterna inte hade behörighet att skilja intressebevakaren från sitt uppdrag.

Tillämplig lag

95 f §. *Lag som är tillämplig på intressebevakningsåtgärder.* I paragrafen ingår bestämmelser om vilken stats lag de finska myndigheterna ska tillämpa då de utövar behörighet i ärenden som gäller intressebevakning. Huvudregeln enligt den föreslagna bestämmelsen är att finsk lag ska tillämpas, men lagen i en främmande stat kan undantagsvis beaktas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 13 i konventionen om internationellt skydd av vuxna. Bestämmelserna i den nämnda konventionen om tillämplig lag är universella, varför det efter ikraftträdandet av konventionen inte får ingå bestämmelser i strid med dem i finsk lag.

Den föreslagna bestämmelsen ska tillämpas också i sådana intressebevakningsärenden som faller utanför konventionens tillämpningsområde.

95 g §. *Minderårighet.* I paragrafen ingår bestämmelser om vilken lag som ska tillämpas på frågan om en persons minderårighet eller hur åldern ska påverka personens rätts-handlingsförmåga. Om personen i fråga är bosatt i Finland vid tidpunkten för rättshandlingen, ska finsk lag tillämpas. Om personen däremot är bosatt i en främmande stat ska den lag tillämpas som är tillämplig i den staten. I det sistnämnda fallet kan antingen den berörda statens egna lag bli tillämplig eller lagen i en sådan annan stat som anges i den förstnämnda statens lag. I bestämmelsen har således den s.k. återförvisnings- eller vidareförvisningsprincipen (renvoi) godkänts. Detta är motiverat, eftersom man på detta sätt kan

säkerställa att det vid bedömningen av ärendet i Finland tillämpas samma lag som tillämpas i landet där personen är bosatt. Om principen om åter- eller vidareförvisning inte godkändes skulle detta syfte ofta inte uppfyllas eftersom nationalitetsprincipen tillämpas i många länder vid bedömningen av ärenden.

Den föreslagna bestämmelsen gäller tillämplig lag på s.k. allmän rättshandlingsförmåga. Med bestämmelsen eftersträvas inte en heltäckande reglering om det enligt vilken stats lag frågan ska avgöras om en person för sin ålder får vidta en viss åtgärd. T.ex. frågan om vid vilken ålder en person får adoptera barn avgörs inte med stöd av denna bestämmelse utan på den frågan tillämpas den lag som är tillämplig på adoption.

95 h §. *Intressebevakning för minderåriga direkt med stöd av lag eller viljeförklaring.* I 1 mom. ingår en bestämmelse om enligt vilken stats lag det ska bedömas vem som direkt med stöd av lag eller viljeförklaring är intressebevakare för en person som är under 18 år eller under vilka förutsättningar en sådan intressebevakning upphör direkt med stöd av lag eller viljeförklaring. Bestämmelsen blir tillämplig då det inte finns något beslut i ärendet.

I 1996 års Haagkonvention ingår universellt tillämpliga bestämmelser i frågan. Riksdagen antog 1996 års Haagkonvention år 2009 till den del den hör till Finlands behörighet. Till Finlands behörighet hör bl.a. konventionens bestämmelser om tillämplig lag. Riksdagen har också antagit en lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen samt om tillämpning av konventionen. Lagen har stadfästs av republikens president (435/2009). Eftersom godkännande av konventionen delvis ligger inom Europeiska gemenskapens behörighet, kan Finland inte godkänna den ensamt, utan blir tvunget att invänta att också de andra medlemsstaterna är redo att deponera sina ratificeringsinstrument. Detta torde ske senast år 2011. När konventionen blir bindande för Finland blir dessa bestämmelser förpliktande för Finland och man kan inte i den nationella lagstiftningen föreskriva annorlunda. Därför föreslås det att det i paragrafen ska hänvisas till dessa bestämmelser i artiklarna 16 och 21 i

konventionen. Konventionen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning (11.6.2008; L 151/39).

Enligt ovan nämnda artikel 16.1 ska på tillerkännande eller upphörande av föräldraansvar direkt med stöd av lag utan ingripande av en rättslig eller administrativ myndighet tillämpas lagen i den stat där barnet har hemvist vid den tidpunkt då avtalet eller den ensidiga rättshandlingen får verkan. Bestämmelsen gäller bl.a. intressebevakning för barn, eftersom begreppet "föräldraansvar" i artikel 1.2 i konventionen har definierats så att det också omfattar intressebevakning för barn.

Enligt artikel 16.3 består föräldraansvar som föreligger enligt lagen i den stat där barnet har hemvist efter en ändring av hemvist till en annan stat. När barnets hemvist ändras ska enligt artikel 16.4 utövande av föräldraansvar för en person som inte från tidigare har haft föräldraansvar bestämmas av den nya hemviststatens lag. Då boningsorten ändras kan barnet således direkt med stöd av lag få en ny intressebevakare men inte utan ett särskilt beslut mista en intressebevakare som han eller hon hade enligt lagen i den tidigare hemviststaten.

Enligt ovannämnda artikel 21 avses med ordet "lag" bl.a. i artikel 16 den lag som är i kraft i staten i fråga, bortsett från den lagens lagvalsbestämmelser. Enligt huvudregeln har återförvisnings- eller vidareförvisningsprincipen (renvoi) förkastats. Från denna regel har det dock gjorts undantag i vissa situationer som anges i artikel 21.2. Området för undantaget har behandlats i regeringens proposition RP 218/2008 rd (s. 22).

I 2 mom. ingår en bestämmelse där det anges vilken stats lag som ska tillämpas vid skötsel av den i 1 mom. avsedda intressebevakarens uppdrag. Bestämmelsen grundar sig på artikel 17 i 1996 års Haagkonvention som innehåller bestämmelser om tillämplig lag på utövande av föräldraansvar. Enligt bestämmelsen ska lagen i den stat där huvudmannen är bosatt tillämpas på skötseln av intressebevakarens uppdrag. Om hemvistet ändras till en annan stat bestämmer lagen i den staten hur intressebevakarens uppdrag ska skötas. Frågor som gäller skötande av intressebevakarens uppdrag är bl.a. hur huvudmannens

egendom ska förvaltas, vilka rättshandlingar intressebevakaren får företa för huvudmannens räkning och behöver han eller hon för någon av dem tillstånd av myndigheterna samt hur föräldrar ska använda sin representationsbehörighet om intressebevakningen för barnet hör till föräldrarna gemensamt.

95 i §. Ställningen för den andra parten i en rättshandling. Paragrafen grundar sig på artikel 19 i 1996 års Haagkonvention och artikel 17 i konventionen om internationellt skydd av vuxna. I paragrafen ska föreskrivas om skydd av tredje man i situationer där tredje man har företagit en rättshandling med en sådan person som uppträtt som en intressebevakare som skulle ha haft rätt att företräda en person som förordnats intressebevakning enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs, men inte enligt den lag som ska tillämpas på skötseln av uppgiften som intressebevakare. Om tredje man inte kände till och inte borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpades på rätten att företräda personen, ska rättshandlingen trots avsaknad av representationsbehörighet vara giltig. Bestämmelsen ska tillämpas endast i situationer där rättshandlingen företogs mellan personer som befann sig på samma stats territorium.

Bestämmelsen ska tillämpas oberoende av om personen uppträdde som intressebevakare för en minderårig eller en myndig huvudman. Bestämmelsens betydelse torde dock i praktiken begränsas till de situationer där en minderårigs hemviststat och den stat där rättshandlingen företogs föreskriver olika om vem som är behörig att företräda en minderårig. När huvudmannen är en vuxen kan sådana situationer som beskrivs i bestämmelsen normalt inte uppstå, eftersom lagstiftningen inte i vanliga fall möjliggör att någon direkt med stöd av lag får verka som intressebevakare för en vuxen och företräda denne.

Erkännande och verkställbarhet av beslut som meddelats i en främmande stat

95 j §. Förutsättningar för erkännande. I paragrafen ingår bestämmelser om erkännande i Finland av beslut som har meddelats i en främmande stat i ett ärende som gäller intressebevakning. Enligt huvudregeln ska ett beslut som har meddelats i en främmande stat

och som är giltigt i den staten erkänns i Finland utan särskild fastställelse. Om någon t.ex. har förordnats till en intressebevakare i en främmande stat erkänns intressebevakarens ställning också i Finland och intressebevakaren ska här få använda de fullmakter som han eller hon har fått i beslutet. På motsvarande sätt om intressebevakaren i en främmande stat har skilts från uppdraget ska intressebevakarens ställning också här anses ha upphört.

I lagförslaget har det inte ansetts nödvändigt att precisera vad som avses med ett beslut. Eftersom syftet är att avgöranden som gjorts på behörigt sätt i en främmande stat och som där är giltiga också ska godkännas hos oss, ska begreppet beslut förstås i vid bemärkelse. Det omfattar både beslut av domstolar och av administrativa myndigheter. Då det bedöms om det är fråga om ett beslut som gäller intressebevakning kan det inte ges avgörande betydelse åt det om begreppet "intressebevakning" eller "förmyndarskap" förekommer i beslutet. I förmyndarskapsrätten finns det inte nuförtiden någon internationellt godkänd terminologi utan avgörandet ska göras på den grund om beslutet avser skydd av en annan med sådana metoder som till sitt huvudsakliga innehåll motsvarar metoderna i den finska förmyndarskapsrätten.

Enligt de grunder som anges i 2 mom. kan erkännandet av beslutet vägras. Vägrande ska enligt punkt 1 vara möjligt för det första då beslutet har meddelats under sådana omständigheter att de finska myndigheterna i en motsvarande situation inte hade varit behöriga. Enligt punkt 2 föreskrivs om vägrande på grund av fel som begåtts i rättegången. Om beslutet har meddelats mot en frånvarande person, får erkännande vägras om stämningsansökan eller motsvarande handling inte har delgivits denne i så god tid och på ett sådant sätt att han eller hon hade kunnat förbereda sitt svaromål.

Enligt punkt 3 får erkännande av ett beslut också vägras om beslutet strider mot en åtgärd som vidtagits i Finland eller mot en sådan åtgärd som vidtagits i ett främmande land och som erkänns i Finland. En konflikt som berättigar en vägran kan bli aktuell i synnerhet när det beslut som frågan om erkännande gäller har meddelats före ett finskt

beslut eller före ett utländskt beslut som erkänns i Finland. Skyddet av den som är i intressebevakning kan äventyras om ett tidigare beslut skulle gälla i stället för ett senare beslut där behovet av intressebevakning har bedömts sist.

Enligt 4 mom. får erkännande av ett beslut också vägras om det strider mot den finska rättsordningens grunder. På denna grund får erkännande vägras av ett beslut som på ett grovt sätt avviker från de värderingar som Finlands lagstiftning, och i synnerhet lagstiftningen om intressebevakning, grundar sig på. Ett sådant beslut kunde t.ex. vara ett beslut där intressebevakarens befogenheter är flerfaldigt större än vad huvudmannens skydd kräver och som därför grovt avviker från proportionalitetsprincipen. Frågan om beslutet på denna grund inte ska erkännas ska bedömas på basis av omständigheterna i ett enskilt fall med beaktande av de följder ett icke-erkännande skulle ha. Enligt etablerade uppfattning ska dessa s.k. ordre public-klausuler tolkas snävt.

I nämnda 4 punkten ges också en möjlighet att inte erkänna beslutet om det strider mot sådan finsk lagstiftning som måste tillämpas oberoende av vilken annan lag som är tillämplig i övrigt. Sådana är tvingande bestämmelser vars tillämpning anses så viktig att det inte anses möjligt att tillämpa lagstiftningen i en främmande stat i stället för dem. I lagstiftningen anges i allmänhet inte om det är fråga om en sådan bestämmelse utan frågan ska bedömas särskilt i varje enskilt fall. Tillämpningen av bestämmelsen torde oftast bli aktuell i frågor som gäller samtycke till vård eller annan medicinsk åtgärd. Om intressebevakaren med stöd av ett beslut som har meddelats i en främmande stat skulle ha rätt att samtycka på huvudmannens vägnar till en medicinsk åtgärd mot denne, ska beslutet i allmänhet inte till denna del kunna erkännas här om samtycket enligt finsk lag hör till huvudmannen själv.

Om det uppstår oklarhet om ett beslut som har meddelats i en främmande stat ska erkännas i Finland, ska Helsingfors hovrätt enligt 2 mom. besluta om ärendet. Beslutet i ärendet fattas på ansökan. Enligt de allmänna principerna för fastställsetalan kan faststäl-

lelse sökas av den vars rätt eller fördel ärendet gäller.

95 k §. Verkställbarhet. I paragrafen ingår bestämmelser om verkställbarhet i Finland av beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat. Ett sådant beslut ska vara verkställbart först om Helsingfors hovrätt har fastställt att beslutet är verkställbart. Ett beslut om fastställande av verkställbarhet får vägras på samma grunder som beslut om erkännande.

Beslut om intressebevakning är endast sådana att deras verkan skulle kräva verkställighet av beslutet. Verkställighet kan dock t.ex. i form av handräckning av de finska myndigheterna behövas bl.a. för att intressebevakaren ska komma i besittning av den egendom som han eller hon förvaltar eller för att intressebevakaren efter att uppdraget har upphört ska förmås att överlåta egendom och handlingar som är i hans eller hennes besittning.

95 l §. Tillämpning av et besluti Finland. I paragrafen ingår en lagvalsbestämmelse för den händelse att ett beslut som meddelats i en främmande stat ska tillämpas i Finland. Tillämpningen av beslutet i Finland betyder t.ex. försäljning av en fastighet som finns i Finland, företrädande av huvudmannen i ett finskt dödsbo eller samtycke till en åtgärd som vidtas mot här. Intressebevakarens behörighet att vidta dessa rättshandlingar beror på beslut som har meddelats i en främmande stat och på den lagstiftning som beslutet grundar sig på. Lagen i en främmande stat ska dock inte tillämpas i alla sina detaljer utan villkoren som gäller tillämpningen av beslutet ska bestämmas enligt finsk lag.

Bestämmelsen ger upphov till frågan om vilka frågor som är villkor för tillämpningen av beslutet och som sålunda bestäms enligt finsk lagstiftning. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 15.3 i 1996 års Haagkonvention och artikel 14 i konventionen om internationellt skydd av vuxna. I de förklarande rapporterna till konventionerna har man försökt åskådliggöra avskiljandet genom att använda som exempel en situation där intressebevakaren tänker sälja huvudmannens fastighet som finns i en annan stat. Enligt exemplet är försäljning av en fastigheten tillämpning av beslutet, varför svaret på

frågan om intressebevakaren har behörighet till det framgår ur beslutet och den lagstiftning som finns i bakgrunden till beslutet. Om intressebevakaren behöver tillstånd för försäljningen av myndigheterna i den stat där fastigheten finns är däremot ett villkor för tillämpningen av beslutet och svaret ska sökas i lagen i den stat där fastigheten finns.

Ett villkor för tillämpningen av beslutet ska uppenbarligen också anses vara bestämmelser om hur de personer som är intressebevakare tillsammans ska använda sin representationsbehörighet. Om representationsbehörigheten ska användas gemensamt enligt finsk lag ska man förfara så fastän båda skulle få handla självständigt för huvudmannen enligt domstolsstatens lag.

Den föreslagna bestämmelsen om att villkoren för tillämpningen av åtgärden bestäms enligt finsk lag motsvarar artikel 14 i konventionen om internationellt skydd av vuxna, men är till sitt tillämpningsområde mer omfattande än artikel 15.3 i 1996 års Haagkonvention. Den nämnda punkten gäller endast situationer där barnets hemvist har ändrats. I förarbetena till 1996 års Haagkonvention tycks det inte ingå något som skulle berättiga till en sådan *e contrario*-slutledning att man kunde tillämpa lagvalsbestämmelsen i artikeln endast i sådana fall där barnets hemvist har ändrats. Skillnaderna i konventionsbestämmelserna förefaller bero på att en sådan situation där åtgärden ska tillämpas i en annan stat fastän barnets boningsort inte ändras inte alls kom upp då 1996 års Haagkonvention förhandlades. Denna fråga blev öppen och den kan avgöras nationellt. Finland kan därför i sin egen lagstiftning föreskriva om frågan i enlighet med artikel 14 i konventionen om internationellt skydd av vuxna.

Övriga bestämmelser

95 m §. Oförenlighet med grunderna för Finlands rättsordning. I paragrafen ingår en sedvanlig ordre public-klausul. Enligt principen ska en bestämmelse i en främmande stats lag lämnas utan avseende om tillämpningen skulle leda till resultat som strider mot grunderna för rättsordningen i Finland.

95 n §. *Hänvisning till en främmande stats lag.* Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken en hänvisning till utländsk lag, om inte något annat föreskrivs, inte avser de bestämmelser i en främmande stats lag som hör till den internationella privaträttens område. Principen om s.k. renvoi (återförvisnings- eller vidareförvisningsprincipen) tillämpas således vanligen inte.

Det har dock gjorts undantag från denna princip. I 95 g § som gäller minderårighet ingår en bestämmelse enligt vilken en hänvisning till en främmande stats lag också omfattar de bestämmelser som hör till den internationella privaträttens område i den statens lag. Då det övervägs om någon är minderårig tillämpas inte nödvändigtvis den materiella rätten i den stat där han eller hon har bostadsort utan den stats lag som anges vara tillämplig lag i den rätten. Principen om s.k. renvoi har i begränsad utsträckning också godkänts i de bestämmelser i 1996 års Haagkonvention som det hänvisas till i 95 h § 1 mom.

95 o §. *Bestämmelsernas subsidiaritet.* I paragrafen anges subsidiariteten av bestämmelserna i detta kapitel. De ska gälla endast om inget annat följer av annan lag eller av internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Sådana förpliktelser ingår i den nordiska äktenskapskonventionen. När konventionen om internationellt skydd av vuxna träder i kraft för Finlands del är även bestämmelserna i konventionen primära i förhållande till bestämmelserna i detta kapitel i en konfliktsituation.

Ikraftträdandebestämmelse. Lagen ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft samtidigt som konventionen om internationellt skydd av vuxna träder i kraft för Finland.

I ett ärende som har inletts när denna lag träder i kraft ska tillämpas de bestämmelser om myndigheternas internationella behörighet som var i kraft när denna lag trädde i kraft. Myndigheterna ska således bevara sin behörighet fastän de inte vore behöriga enligt de föreslagna bestämmelserna. I den motsatta situationen, där de nya bestämmelserna skulle ge myndigheterna behörighet men de tidigare bestämmelserna inte gav en sådan behö-

righet, får dock de nya bestämmelserna tillämpas.

Enligt 2 mom. i bestämmelsen ska denna lag inte påverka giltigheten av en rättshandling som företagits innan lagen trädde i kraft. Om en rättshandling var giltig enligt de bestämmelser som var i kraft då denna lag trädde i kraft ska den behålla giltigheten trots bestämmelserna i denna lag. På motsvarande sätt, om rättshandlingen enligt de ovan nämnda bestämmelserna inte var giltig, ska ikraftträdandet av denna lag inte göra rättshandlingen giltig, utan frågan om giltigheten har korrigerats ska bedömas med stöd av den tidigare lagen.

2.3 Lag om intressebevakningsfullmakt

40 a §. *Ställningen för den andra parten i en rättshandling.* Paragrafen grundar sig på artikel 17 i konventionen om internationellt skydd av vuxna. I den ska föreskrivas om skydd av tredje man i en situation där tredje man har företagit en rättshandling med en sådan person som uppträtt som företrädare för en fullmaktsgivare som skulle ha haft rätt att företräda huvudmannen enligt lagen i den stat där rättshandlingen ägde rum men inte enligt den lag som är tillämplig på intressebevakningsfullmakter. Om tredje man inte kände till och inte borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpades på intressebevakningsfullmakter, ska rättshandlingen trots avsaknad av representationsbehörighet vara giltig. Bestämmelsen ska tillämpas endast i situationer där rättshandlingen företogs mellan personer som vistades inom samma stat. Bestämmelsen torde bara sällan kunna bli tillämplig. Tillämpning av bestämmelsen blir närmast aktuell när den lag som är tillämplig på intressebevakningsfullmakter innehåller en sådan begränsning i den fullmäktiges representationsbehörighet som inte är känd i den stat där rättshandlingen ägde rum.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft samtidigt som konventionen om internationellt skydd av vuxna träder i kraft för Finland.

2.4 Lag angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur

1 §. Enligt paragrafen upphävs avdelning III i lagen. Detta är en följd av att det föreslås att de nya internationellt-privaträttsliga bestämmelserna om intressebevakning ska ingå i lagen om förmyndarverksamhet.

2 §. I paragrafen föreskrivs om ikraftträdande av lagen. Lagen ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft samtidigt som ändringarna till lagen om förmyndarverksamhet och konventionen om internationellt skydd av vuxna träder i kraft.

3 Ikraftträdande

Enligt artikel 57 i konventionen om internationellt skydd av vuxna träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att det tredje ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument har deponerats. Konventionen trädde i kraft internationellt den 1 januari 2009.

Därefter träder konventionen kraft i förhållande till varje stat som senare ratificerar, godtar eller godkänner den, den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att den statens ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument har deponerats.

Det föreslås att lagen om sättande i kraft och tillämpningen av konventionen ska träda i kraft genom förordning av republikens president. De övriga lagarna ska samtidigt träda i kraft genom förordning av statsrådet.

4 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

I kapitel II i konventionen finns bestämmelser om de fördragsslutande staternas internationella behörighet till skydd av en vux-

ens person eller egendom. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen eftersom det finns gällande lagbestämmelser om de frågor som konventionsbestämmelserna avser och frågorna enligt rådande uppfattning i Finland ska regleras i lag.

I kapitel III finns bestämmelser om tillämplig lag och i kapitel IV om erkännande och verkställighet av åtgärder som vidtagits i en annan fördragsslutande stat. Dessa bestämmelser hör till området för lagstiftningen av samma skäl som bestämmelserna om internationell behörighet.

I kapitel V finns bestämmelser om samarbete, bl.a. om skyldigheten att i varje fördragsslutande stat utse en centralmyndighet som ska svara för de skyldigheter som myndigheterna åläggs enligt konventionen. Under senare tid har centralmyndigheten i regel angetts i lag.

I nämnda kapitel V ingår också bestämmelser om utbyte av information mellan de myndigheter som samarbetar. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen eftersom det ingår bestämmelser om utbyte av information mellan myndigheter och om sekretess i bl.a. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999).

4.2 Behandlingsordning

Konventionen om internationellt skydd av vuxna ger inte främmande staters myndigheter rätt att utöva behörighet på finskt territorium och konventionen innehåller inte heller några andra bestämmelser som påverkar Finlands suveränitet.

Enligt artikel 8 i konventionen får en myndighet som är behörig med stöd av konventionen antingen på eget initiativ eller på ansökan av myndigheterna i en annan fördragsslutande stat begära att myndigheterna i någon annan fördragsslutande stat som anges i konventionen ska vidta åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom. Här uppkommer frågan om bestämmelsens förhållande till 21 § i grundlagen enligt vilken var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag.

Vid bedömningen av frågan måste utgångspunkten vara att bestämmelserna om behörighet i konventionen utgör en helhet. Artiklarna 5 och 6 påvisar vilken fördragsslutande stat som är behörig i princip. Artikel 8 åter tillför flexibilitet till behörighetsbestämmelserna och skapar förutsättningar för att en fråga alltid kan behandlas i den fördragsslutande stat som har de bästa förutsättningarna att skydda den vuxne. Att behörighet överförs från Finland betyder därför inte att en part fråntas rätten att få sin sak behandlad i en behörig domstol, utan det blir fråga om en behörighetslösning där det konstateras att saken med beaktande av den vuxnes bästa ska avgöras i en annan fördragsslutande stat. Ett beslut som kan leda till att behörighet

flyttas från Finland till en annan fördragsslutande stat får överklagas. Den aktuella konventionsbestämmelsen strider därför inte mot 21 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Haag den 13 januari 2000 ingångna konventionen om internationellt skydd av vuxna.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ikraftsättande av konventionen

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Haag den 13 januari 2000 ingångna konventionen om internationellt skydd av vuxna gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Centralmyndighet i Finland

Justitieministeriet är i konventionen avsedd centralmyndighet i Finland.

Om centralmyndigheten med stöd av artiklarna 8 eller 33 i konventionen får en framställning eller ansökan som riktats till finska myndigheter, ska centralmyndigheten överföra ärendet till den domstol eller myndighet som är behörig i ärendet.

Justitieministeriet sköter översättningarna av meddelanden som myndigheterna med stöd av konventionen skickar via ministeriet, om en översättning är nödvändig enligt lagstiftningen eller konventionen.

3 §

Handräckning

Statliga och kommunala socialvårdsmyndigheter samt polismyndigheterna och gränsbevakningsväsendet ska på begäran av centralmyndigheten lämna handräckning för att utreda en vuxen persons vistelseort och förhållanden. För att klarlägga omständigheter som rör bevakning av en vuxen persons intressen eller egendom ska handräckning lämnas av förmyndarmyndigheterna.

4 §

Beslut om att bifalla framställningar om utövande av behörighet

När en sådan myndighet i en annan fördragsslutande stat som avses i artikel 8.1 gör en framställning om att Finland ska vidta åtgärder för skydd av en vuxen eller dennes egendom, fattas beslut om att bifalla framställningen av den domstol eller myndighet som är behörig i ärendet.

Om det inte i övrigt finns någon myndighet som kan pröva ärendet, prövas det av den myndighet som är behörig om Helsingfors stad är den vuxnas hemkommun.

Om en framställning av misstag har skickats till en domstol eller myndighet som inte är behörig i ärendet, ska denna utan dröjsmål överföra ärendet till den domstol eller myndighet som den anser vara behörig. Den som gjort framställningen ska underrättas om överföringen.

5 §

Framställningar hos myndigheter i en annan stat

Beslut om att göra en framställning enligt artikel 8.2 i konventionen hos myndigheterna i en främmande fördragsslutande stat eller att lämna in en ansökan enligt artikel 8.1 fattas

1) av den förmyndarmyndighet som avses i 46 och 47 § i lagen om förmyndarverksamhet (444/1999), om den begärda åtgärden gäller intressebevakning, eller

2) om framställningen gäller något annat, av socialnämnden i den vuxna personens hemkommun eller, om personen inte har hemkommun i Finland, i den kommun som senast var hans eller hennes hemkommun i Finland eller som den vuxna har närmaste anknytning till med beaktande av alla omständigheter.

6 §

Hörande av parterna

I ett ärende som gäller samtycke till eller avgivande av en framställning eller lämnande av en ansökan ska den ges tillfälle att bli hörd som skulle ha denna rätt om ärendet avgjordes i Finland. Ett ärende får dock avgöras utan att personen i fråga ges tillfälle att bli hörd, om hans eller hennes åsikt framgår på ett tillförlitligt sätt av handlingarna i ärendet och det inte behövs något hörande för att klarlägga saken.

7 §

Sökande av ändring i beslut om samtycke till eller avgivande av framställning

Ett avgörande om att en framställning eller en ansökan enligt 5 § inte ska göras får inte överklagas genom besvär.

8 §

Beslut om erkännande och verkställbarhet

Beslut om erkännande och verkställbarhet av en åtgärd av en myndighet i en främmande fördragsslutande stat ska fattas av Helsingfors hovrätt på ansökan.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På de villkor som anges i artikel 32 i konventionen får socialvårdsmyndigheterna till den finska centralmyndigheten eller till utländska myndigheter som med stöd av konventionen begär uppgifter lämna ut sekretessbelagda uppgifter som socialvårdsmyndigheterna har rätt att lämna ut till finska domstolar och andra finska myndigheter enligt 18 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

På de villkor som anges i 1 mom. får finska förmyndarmyndigheter till de myndigheter som avses i 1 mom. lämna ut sekretessbelagda uppgifter, om förmyndarmyndigheterna enligt 92 § 3 mom. 1 eller 3 punkten i lagen om förmyndarverksamhet har rätt att lämna ut uppgifterna till finska domstolar eller andra finska myndigheter, eller om ärendet gäller en sådan åtgärd för skydd av vuxen som inte är intressebevakning, uppgifter som behövs för att bedöma behovet av skydd eller för att välja korrekt skyddsåtgärd.

Med avvikelse från bestämmelserna i 1 och 2 mom. får uppgifter dock inte lämnas ut och den finska centralmyndigheten får inte heller förmedla dem vidare, om detta sannolikt skulle medföra fara för personen i fråga eller hans eller hennes egendom eller utgöra ett

hot mot friheten eller livet för en medlem av hans eller hennes familj.

10 §

Intyg över intressebevakares ställning

När intressebevakare förordnats för en vuxen person i Finland eller när en vuxen persons intressebevakningsfullmakt har fastställts ska magistraten på begäran av intressebevakaren eller fullmäktigen ge ett intyg över dennes ställning och fullmakter, om den som begär intyget visar att det behövs i en främmande stat.

Genom förordning av finansministeriet får det föreskrivas att endast en eller flera i förordningen angivna magistrater ska vara behöriga att utfärda intygen. En begäran om intyg samt medföljande upplysningar kan dock lämnas in hos vilken magistrat som helst. Om magistraten inte är behörig, ska den överföra ärendet till en magistrat som är behörig.

11 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.

Lag**om ändring av lagen om förmyndarverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 1 april 1999 om förmyndarverksamhet (442/1999) 17 § 1, 3 och 4 mom., 65 § 1 mom och 90 § 1 mom., av dem 17 § 4 mom. sådant det lyder i lag 649/2007, samt

fogas till lagen nya 46 a och 47 b § samt ett nytt 10 a kap. som följer:

17 §

Intressebevakarens uppdrag upphör när

- 1) intressebevakarförordnandet upphör att gälla i enlighet med 15 §,
- 2) huvudmannen avlider,
- 3) intressebevakaren skiljs från uppdraget eller omyndigförklaras,
- 4) huvudmannen fyller 18 år, om intressebevakaruppdraget grundar sig på huvudmannens minderårighet, eller
- 5) det i en främmande stat har fattats ett sådant beslut om intressebevakning som erkänns i Finland och ett fortsatt uppdrag för intressebevakaren står i strid med beslutet.

Domstolen ska på ansökan besluta att intressebevakarens uppdrag ska upphöra när huvudmannen inte längre har behov av intressebevakning. Domstolen får även besluta att uppdraget ska upphöra om huvudmannen har bosatt sig i en främmande stat och det inte längre är möjligt att uppnå intressebevakningens ursprungliga syfte.

Om en intressebevakare har förordnats med stöd av 8 eller 9 § får, förutom domstolen, också förmyndarmyndigheten i enlighet med 3 mom. besluta att intressebevakarens uppdrag ska upphöra. Detta förutsätter dessutom att huvudmannen har förmåga att förstå sakens betydelse och att huvudmannen till-

sammans med intressebevakaren begär att ett beslut fattas om att intressebevakarens uppdrag ska upphöra.

46 a §

Bestämmelserna i 46 § om förmyndarmyndighetens skyldighet att övervaka intressebevakarens verksamhet ska tillämpas också i sådana fall där en person för vilken det har förordnats intressebevakare i en främmande stat bosätter sig i Finland. Förmyndarmyndigheten kan dock på eget initiativ eller på ansökan av intressebevakaren besluta att övervakning inte ordnas i Finland eller att den ordnas endast i fråga om vissa av intressebevakarens uppdrag, om verksamheten övervakas i den främmande staten och huvudmannens fördel inte förutsätter att övervakningen ordnas i Finland.

47 b §

Den förmyndarmyndighet som enligt 46 eller 47 § ska övervaka intressebevakarens verksamhet, får på ansökan eller på eget initiativ besluta att övervakningen avslutas, om huvudmannen har bosatt sig i en främmande stat och

- 1) övervakning av intressebevakarens verksamhet har ordnats där eller
- 2) övervakningens syfte inte längre kan uppfyllas genom övervakning i Finland.

Beslutet om att avsluta övervakningen ska antecknas i registret över förmynderskapsärenden.

65 §

Intressebevakning och begränsning av handlingsbehörigheten ska införas i registret när

- 1) en intressebevakare förordnas för en myndig person,
- 2) en myndig persons handlingsbehörighet begränsas,
- 3) någon annan än en förälder förordnas till intressebevakare för en minderårig,
- 4) en intressebevakare förordnas för en minderårig med stöd av 9 § eller en minderårig persons handlingsbehörighet begränsas med stöd av 19 §,
- 5) en intressebevakare förordnas för en frånvarande person eller blivande ägare,

6) en person för vilken en intressebevakare förordnats i en främmande stat bosätter sig i Finland, utom i sådana fall där det fattas beslut om att övervakningen av intressebevakarens verksamhet inte ska ordnas i Finland.

90 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligtrettsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt ärende och dessutom att lämna förmyndarmyndigheten de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ett ärende som gäller skydd av vuxna eller barn och har inletts i en främmande stat hos en myndighet som begär uppgifter om ärendet med stöd av ett statsfördrag.

10 a kap.

Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten

Finska myndigheters internationella behörighet

95 a §

Allmänna behörighetsgrunder

Finska myndigheter är behöriga i ett intressebevakningsärende om

- 1) den person som intressebevakningen avser är bosatt i Finland,
- 2) den person som intressebevakningen avser saknar boningsort eller boningsorten inte kan utredas och personen vistas i Finland, eller
- 3) ärendet gäller egendom i Finland eller att huvudmannen ska företrädas i Finland.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är finska myndigheter behöriga i ärenden som gäller intressebevakning för finska medborgare som är bosatta i en främmande stat, om ärendet inte kan avgöras i den staten eller om detta skulle medföra oskäligen svårigheter och det måste anses nödvändigt att ärendet avgörs i Finland.

95 b §

Behörighet i ärenden som gäller intressebevakning för frånvarande eller okända personer

Finska myndigheter är behöriga i ärenden som gäller intressebevakning för en person vars vistelseort eller identitet inte är känd, om ärendet som intressebevakaren ska sköta har sådan anknytning till Finland att det måste anses nödvändigt att ärendet avgörs här.

95 c §

Behörighet i brådska fall

Om det är nödvändigt att skyndsamt bevakna en sådan persons intressen som vistas i Finland eller har ett ärende eller egendom som ska skötas här, är finska myndigheter behöriga att ordna intressebevakningen.

95 d §

Åtgärder som har samband med övervakningen av intressebevakarnas verksamhet

En finsk myndighet är behörig att granska ärenden som gäller planer för egendomsförvaltning, redovisningsskyldighet, tillstånd för intressebevakare eller något annat ärende som har samband med övervakningen av intressebevakarens verksamhet, om det är en finsk förmyndarmyndighets uppgift att övervaka verksamheten eller om ärendet gäller en tidpunkt då en finsk förmyndarmyndighet skulle övervaka intressebevakarens verksamhet.

95 e §

Behörighet som gäller skiljande av en intressebevakare från uppdraget

En finsk myndighet får skilja en intressebevakare från dennes uppdrag, när intressebevakaren förordnats till uppdraget av en finsk myndighet, fast myndigheten inte är behörig med stöd av 95 a §.

Tillämplig lag

95 f §

Lag som är tillämplig på intressebevakningsåtgärder

Finska myndigheter tillämpar finsk lag när de utövar behörighet i ärenden som gäller intressebevakning. Om ett ärende har nära anknytning till en främmande stat, får dock undantagsvis lagen i den staten beaktas, om fördelen för den person vars intressebevakning ärendet gäller kräver det.

95 g §

Minderårighet

Om någon som är part i en rättshandling är bosatt i Finland vid tidpunkten för rättshandlingen, ska finsk lag tillämpas på frågan om personens minderårighet eller för att bedöma ålderns betydelse för partens rättshandlingsförmåga. Om personen är bosatt i en främmande stat vid denna tidpunkt, ska lagen i den stat tillämpas som enligt lagen i den främmande staten är tillämplig på rättshandlingen.

95 h §

Intressebevakning för minderåriga direkt med stöd av lag eller viljeförklaring

På frågan om vem som direkt med stöd av lag eller viljeförklaring är intressebevakare för en person under 18 år eller hur sådan intressebevakning upphör direkt med stöd av lag eller viljeförklaring tillämpas lagen i den stat som är tillämplig enligt artiklarna 16 och

21 den i Haag den 19 oktober 1996 ingångna konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn.

På skötseln av ett sådant intressebevakaruppdrag som avses i 1 mom. tillämpas lagen i den stat som huvudmannen är bosatt i. Om huvudmannen bosätter sig i en annan stat tillämpas lagen i den staten.

95 i §

Ställningen för den andra parten i en rättshandling

En rättshandling där en person som har en intressebevakare företräds av någon som inte har rätt att företräda huvudmannen enligt den lag som tillämpas på rätten att företräda, är dock giltig om

1) rättshandlingen företogs mellan personer som vistades inom samma stat,

2) företrädaren hade rätt att företräda huvudmannen enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs, och

3) den andra parten i rättshandlingen inte kände till eller borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpas på rätten att företräda huvudmannen.

Erkännande och verkställbarhet av beslut som meddelats i en främmande stat

95 j §

Förutsättningar för erkännande

Ett beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat och som är giltigt i den staten erkänns i Finland utan särskild fastställelse.

Behörig myndighet kan dock vägra att erkänna beslutet om

1) beslutet har meddelats under sådana omständigheter att en finsk myndighet inte hade varit behörig under motsvarande omständigheter,

2) beslutet har gått emot det som har utblivit och stämningsansökan eller motsvarande handling inte har delgivits denne i så

god tid och på ett sådant sätt att han eller hon skulle ha kunnat förbereda sitt svaromål,

3) beslutet strider mot en sådan åtgärd som vidtagits i Finland eller senare vidtagits i en annan främmande stat och som erkänns i Finland, eller

4) beslutet är inte förenligt med grunderna för Finlands rättsordning eller strider mot en sådan bestämmelse i finsk lag som tillämpas oberoende av vilken lag som i övrigt ska tillämpas.

Helsingfors hovrätt får på ansökan besluta om ett utländskt beslut om intressebevakning ska erkännas i Finland.

95 k §

Verkställbarhet

Ett sådant beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat och som är verkställbart i den staten är verkställbart i Finland om Helsingfors hovrätt har fastställt att beslutet är verkställbart här. På de grunder som anges i 95 j § 2 mom. får hovrätten vägra att fastställa att beslutet är verkställbart.

95 l §

Tillämpningen av ett beslut i Finland

När ett i en främmande stat utfärdat beslut om intressebevakning blir tillämpligt i Finland, bestäms de villkor som gäller tillämpningen av beslutet enligt finsk lag.

Övriga bestämmelser

95 m §

Oförenlighet med grunderna för Finlands rättsordning

En bestämmelse i en främmande stats lag ska lämnas utan avseende om tillämpning av bestämmelsen skulle leda till ett resultat som strider mot grunderna för rättsordningen i Finland.

95 n §

Hänvisning till en främmande stats lag

Om inte något annat föreskrivs särskilt, avser en hänvisning i detta kapitel till en främmande stats lag inte de bestämmelser i den främmande statens lag som hör till området för den internationella privaträtten.

95 o §

Bestämmelsernas subsidiaritet

Bestämmelserna i detta kapitel gäller endast om inget annat följer av annan lag eller

av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

På finska myndigheters internationella behörighet i intressebevakningsärenden som inlett innan denna lag träder i kraft ska de bestämmelser tillämpas som gäller vid ikraftträdandet. Myndigheterna är dock behöriga att handlägga ett ärende om myndigheten är behörig enligt denna lag.

Denna lag inverkar inte på giltigheten av en rättshandling som företagits innan denna lag träder i kraft.

3.**Lag****om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) en ny 40 a § som följer:

7 kap.

Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten

40 a §

Ställningen för den andra parten i en rättshandling

En rättshandling där fullmaktsgivaren företräds av någon som inte har rätt att företräda huvudmannen enligt den lag som tillämpas på rätten att företräda, är dock giltig om

1) rättshandlingen företogs mellan personer som vistades inom samma stat,

2) företrädaren hade rätt att företräda fullmaktsgivaren enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs, och

3) den andra parten i rättshandlingen inte kände till eller borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpas på rätten att företräda fullmaktsgivaren.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

4.

Lag**om upphävande av III avdelningen i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs III avdelningen i lagen av den 5 december 1929 angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur (379/1929), sådan III avdelning-

en lyder delvis ändrat i lag 162/2009.

2 §
Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 14 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

Fördragstext

KONVENTIONEN OM INTERNATIONELLT SKYDD AV VUXNA

(Ingicks den 13 januari 2000)

De stater som har undertecknat denna konvention,

som beaktar behovet av skydd i internationella situationer av vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen,

som önskar undvika konflikter mellan sina rättssystem när det gäller behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet i samband med åtgärder till skydd av vuxna,

som erinrar om vikten av internationellt samarbete till skydd av vuxna,

som bekräftar att den vuxnes bästa och respekten för hans eller hennes värdighet och självbestämmanderätt ska komma i främsta rummet,

har kommit överens om följande bestämmelser.

KAPITEL I

Konventionens tillämpningsområde*Artikel 1*

1. Denna konvention tillämpas i internationella situationer på skydd av sådana vuxna, som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen.

2. Ändamålet med denna konvention är följande:

a) Att fastställa den stat vars myndigheter har behörighet att vidta åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom.

b) Att fastställa vilken lag dessa myn-

CONVENTION SUR LA PROTECTION INTERNATIONALE DES ADULTES

(Conclue le 13 janvier 2000)

Les Etats signataires de la présente Convention,

Considérant qu'il convient d'assurer dans les situations à caractère international la protection des adultes qui, en raison d'une altération ou d'une insuffisance de leurs facultés personnelles, ne sont pas en état de pourvoir à leurs intérêts,

Désirant éviter des conflits entre leurs systèmes juridiques en matière de compétence, loi applicable, reconnaissance et exécution des mesures de protection des adultes,

Rappelant l'importance de la coopération internationale pour la protection des adultes,

Affirmant que l'intérêt de l'adulte ainsi que le respect de sa dignité et de sa volonté doivent être des considérations primordiales,

Sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE I

Champ d'application de la convention*Article premier*

1. La présente Convention s'applique, dans les situations à caractère international, à la protection des adultes qui, en raison d'une altération ou d'une insuffisance de leurs facultés personnelles, ne sont pas en état de pourvoir à leurs intérêts.

2. Elle a pour objet :

a) de déterminer l'Etat dont les autorités ont compétence pour prendre des mesures tendant à la protection de la personne ou des biens de l'adulte ;

b) de déterminer la loi applicable par ces

digheter ska tillämpa när de utövar sin behörighet.

c) Att fastställa vilken lag som är tillämplig på företrädande av vuxna.

d) Att föreskriva erkännande och verkställighet av skyddsåtgärder för vuxna i alla fördragsslutande stater.

e) Att upprätta sådant samarbete mellan myndigheterna i de fördragsslutande staterna som krävs för att uppnå denna konventions mål.

Artikel 2

1. Med en vuxen avses i denna konvention en person som har fyllt 18 år.

2. Konventionen ska också tillämpas på sådana vuxna som inte hade fyllt 18 år vid den tidpunkt då åtgärden vidtogs.

Artikel 3

De åtgärder som avses i artikel 1 kan i synnerhet gälla

a) fastställande av begränsningar i handelsbehörigheten och förordnande av ett skyddssystem,

b) förordnande av en vuxen att stå under en rättslig eller administrativ myndighets skydd,

c) intressebevakning och liknande institut,

d) förordnande av och uppgifter för en person eller ett organ som ska ansvara för den vuxnes person eller egendom, företräda eller bistå den vuxne,

e) placering av den vuxne på en institution eller något annat ställe där skyddet kan ordnas,

f) förvaltning av, bevarande av eller förfo-gande över den vuxnes egendom,

g) beviljande av tillstånd till ett särskilt in-grepp för att skydda den vuxne eller dennes egendom.

Artikel 4

1. Denna konvention ska inte tillämpas på

autorités dans l'exercice de leur compétence ;

c) de déterminer la loi applicable à la représentation de l'adulte ;

d) d'assurer la reconnaissance et l'exécution des mesures de protection dans tous les Etats contractants ;

e) d'établir entre les autorités des Etats contractants la coopération nécessaire à la réalisation des objectifs de la Convention.

Article 2

1. Au sens de la présente Convention, un adulte est une personne ayant atteint l'âge de 18 ans.

2. La Convention s'applique également aux mesures concernant un adulte qui n'avait pas atteint l'âge de 18 ans lorsqu'elles ont été prises.

Article 3

Les mesures prévues à l'article premier peuvent porter notamment sur :

a) la détermination de l'incapacité et l'institution d'un régime de protection ;

b) la mise de l'adulte sous la sauvegarde d'une autorité judiciaire ou administrative ;

c) la tutelle, la curatelle et les institutions analogues ;

d) la désignation et les fonctions de toute personne ou organisme chargé de s'occuper de la personne ou des biens de l'adulte, de le représenter ou de l'assister ;

e) le placement de l'adulte dans un établissement ou tout autre lieu où sa protection peut être assurée ;

f) l'administration, la conservation ou la disposition des biens de l'adulte ;

g) l'autorisation d'une intervention ponctuelle pour la protection de la personne ou des biens de l'adulte.

Article 4

1. Sont exclus du domaine de la Convention :

a) underhållsskyldigheter,
 b) ingående, annullering och upplösning av äktenskap eller motsvarande förhållande eller på hemskillnad,
 c) förmögenhetsförhållanden i äktenskap eller motsvarande förhållande,

d) trustar och arv,
 e) social trygghet,
 f) offentligrättsliga åtgärder av allmän karaktär för hälsa,
 g) åtgärder som gäller personen som vidtas till följd av brottsliga gärningar som han eller hon har begått,
 h) beslut om asylrätt och invandring,

i) åtgärder som uteslutande vidtas för att trygga den allmänna säkerheten.

2. Vad som föreskrivs i punkt 1 ska inte inverka på behörigheten hos en person att verka som den vuxnes företrädare i de frågor som nämns där.

a) les obligations alimentaires ;
 b) la formation, l'annulation et la dissolution du mariage ou d'une relation analogue ainsi que la séparation de corps ;
 c) les régimes matrimoniaux et les régimes de même nature applicables aux relations analogues au mariage ;
 d) les trusts et successions ;
 e) la sécurité sociale ;
 f) les mesures publiques de caractère général en matière de santé ;
 g) les mesures prises à l'égard d'une personne en conséquence d'infractions pénales commises par cette personne ;
 h) les décisions sur le droit d'asile et en matière d'immigration ;
 i) les mesures ayant pour seul objet de sauvegarder la sécurité publique.

2. Le paragraphe premier n'affecte pas, dans les matières qui y sont mentionnées, la qualité d'une personne à agir comme représentant de l'adulte.

KAPITEL II

Behörighet

Artikel 5

1. De rättsliga eller administrativa myndigheterna i den fördragsslutande stat där den vuxne har hemvist ska vara behöriga att vidta åtgärder som syftar till skydd av den vuxnes person eller egendom.

2. Om den vuxne får ett nytt hemvist i en annan fördragsslutande stat, ska myndigheterna i den nya hemviststaten vara behöriga.

Artikel 6

1. När det gäller sådana vuxna som är flyktingar och vuxna som på grund av oroligheter i sitt land har fördrivits från detta ska myndigheterna i den fördragsslutande stat dit dessa vuxna har flytt ha den behörighet som anges ovan i artikel 5.1.

CHAPITRE II

Competence

Article 5

1. Les autorités, tant judiciaires qu'administratives, de l'Etat contractant de la résidence habituelle de l'adulte sont compétentes pour prendre des mesures tendant à la protection de sa personne ou de ses biens.

2. En cas de changement de la résidence habituelle de l'adulte dans un autre Etat contractant, sont compétentes les autorités de l'Etat de la nouvelle résidence habituelle.

Article 6

1. Pour les adultes qui sont réfugiés et ceux qui, par suite de troubles survenant dans leur pays, sont internationalement déplacés, les autorités de l'Etat contractant sur le territoire duquel ces adultes sont présents du fait de leur déplacement exercent la compétence prévue à l'article 5, paragraphe premier.

2. Bestämmelserna i punkt 1 ska också tillämpas på vuxna vars hemvist inte kan fastställas.

Artikel 7

1. Bortsett från sådana vuxna som är flyktingar eller som saknar hemvist på grund av oroligheter i den stat där de är medborgare, ska myndigheterna i den fördragsslutande stat där den vuxne är medborgare vara behöriga, efter att ha meddelat om situationen till de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5 och artikel 6.2, att vidta åtgärder till skydd av den vuxnes person eller egendom, om de anser att de kan bedöma den vuxnes bästa bättre än dessa myndigheter.

2. Denna behörighet får inte utövas om de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5, artikel 6.2 eller artikel 8 har meddelat myndigheterna i den stat där den vuxne är medborgare att de har vidtagit sådana åtgärder som situationen kräver eller att de har beslutat att inga åtgärder ska vidtas eller att ett förfarande har inletts.

3. De åtgärder som har vidtagits med stöd av punkt 1 ska upphöra att gälla så snart de myndigheter som är behöriga enligt artikel 5, artikel 6.2 eller artikel 8 har vidtagit de åtgärder som behövs eller beslutat att inga åtgärder ska vidtas. Dessa myndigheter ska på ett behörigt sätt meddela om sitt beslut till de myndigheter som har vidtagit åtgärder i ett ärende med stöd av punkt 1.

Artikel 8

1. Den myndighet i en fördragsslutande stat som är behörig enligt artikel 5 eller artikel 6 kan då den anser det vara i en vuxens intresse antingen på eget initiativ eller på ansökan av en myndighet i en annan fördragsslutande stat begära att myndigheterna i någon av de stater som nämns i punkt 2 vidtar åtgärder till skydd av en vuxens person eller egendom. Framställningen kan antingen avse skyddsåtgärder i allmänhet eller någon av dem.

2. La disposition du paragraphe précédent s'applique également aux adultes dont la résidence habituelle ne peut être établie.

Article 7

1. Sauf pour les adultes qui sont réfugiés ou qui, par suite de troubles survenant dans l'Etat de leur nationalité, sont internationalement déplacés, les autorités d'un Etat contractant dont l'adulte possède la nationalité sont compétentes pour prendre des mesures tendant à la protection de sa personne ou de ses biens, si elles considèrent qu'elles sont mieux à même d'apprécier l'intérêt de l'adulte et après avoir avisé les autorités compétentes en vertu des articles 5 ou 6, paragraphe 2.

2. Cette compétence ne peut être exercée si les autorités compétentes en vertu des articles 5, 6, paragraphe 2, ou 8 ont informé les autorités de l'Etat national de l'adulte qu'elles ont pris toutes les mesures requises par la situation ou décidé qu'aucune mesure ne devait être prise ou qu'une procédure est pendante devant elles.

3. Les mesures prises en vertu du paragraphe premier cessent d'avoir effet dès que les autorités compétentes en vertu des articles 5, 6, paragraphe 2, ou 8 ont pris des mesures requises par la situation ou ont décidé qu'il n'y a pas lieu de prendre des mesures. Ces autorités en informent les autorités ayant pris les mesures en application du paragraphe premier.

Article 8

1. Les autorités de l'Etat contractant ayant compétence en vertu des articles 5 ou 6, si elles considèrent que tel est l'intérêt de l'adulte, peuvent, de leur propre initiative ou à la demande de l'autorité d'un autre Etat contractant, requérir les autorités de l'un des Etats mentionnés au paragraphe 2 de prendre des mesures tendant à la protection de la personne ou des biens de l'adulte. La requête peut porter sur tout ou partie de cette protection.

2. De fördragsslutande stater till vars myndigheter en framställning kan riktas är

- a) en stat i vilken den vuxne är medborgare,
- b) en stat i vilken den vuxne hade sitt föregående hemvist,
- c) en stat i vilken egendom som tillhör den vuxne finns,
- d) en stat vars myndigheter den vuxne skriftligen valt för att vidta åtgärder till sitt skydd,
- e) en stat i vilken en sådan anhörig till den vuxne har hemvist som är beredd att ta ansvar för dennes skydd, och
- f) en stat där den vuxne befinner sig, när det är fråga om skydd av den vuxnes person.

3. Om den myndighet som har angivits behörighet med stöd av de föregående punkterna inte godkänner behörigheten, bevarar myndigheterna i den fördragsslutande stat som har behörighet enligt artiklarna 5 och 6 behörigheten.

Artikel 9

Myndigheterna i den fördragsslutande stat där den vuxne har egendom är behöriga att vidta åtgärder till skydd av den egendomen om åtgärderna är förenliga med dem som de stater som är behöriga enligt artiklarna 5—8 har vidtagit.

Artikel 10

1. I alla brådskande fall ska myndigheterna i varje fördragsslutande stat på vars territorium den vuxne eller egendom som tillhör den vuxne finns ha behörighet att vidta nödvändiga skyddsåtgärder.

2. De åtgärder som vidtas med stöd av punkt 1 avseende ett vuxen som har hemvist i en fördragsslutande stat ska upphöra att gälla så snart de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—9 har vidtagit de åtgärder som situationen kräver.

2. Les Etats contractants dont une autorité peut être requise dans les conditions fixées au paragraphe précédent sont :

- a) un Etat dont l'adulte possède la nationalité ;
- b) l'Etat de la précédente résidence habituelle de l'adulte ;
- c) un Etat dans lequel sont situés des biens de l'adulte ;
- d) l'Etat dont les autorités ont été choisies par écrit par l'adulte pour prendre des mesures tendant à sa protection ;
- e) l'Etat de la résidence habituelle d'une personne proche de l'adulte disposée à prendre en charge sa protection ;
- f) l'Etat sur le territoire duquel l'adulte est présent, en ce qui concerne la protection de sa personne.

3. Dans le cas où l'autorité désignée en vertu des dispositions des paragraphes précédents n'accepte pas sa compétence, les autorités de l'Etat contractant ayant compétence en vertu des articles 5 ou 6 conservent la compétence.

Article 9

Les autorités d'un Etat contractant dans lequel se trouvent des biens de l'adulte sont compétentes pour prendre des mesures de protection relatives à ces biens, pour autant que ces mesures soient compatibles avec celles prises par les autorités compétentes en vertu des articles 5 à 8.

Article 10

1. Dans tous les cas d'urgence, les autorités de chaque Etat contractant sur le territoire duquel se trouvent l'adulte ou des biens lui appartenant sont compétentes pour prendre les mesures de protection nécessaires.

2. Les mesures prises en application du paragraphe précédent à l'égard d'un adulte ayant sa résidence habituelle dans un Etat contractant cessent d'avoir effet dès que les autorités compétentes en vertu des articles 5 à 9 ont pris les mesures exigées par la situation.

3. De åtgärder som vidtas med stöd av punkt 1 avseende en vuxen som har hgemvist i en icke-fördragsslutande stat ska upphöra att gälla i varje fördragsslutande stat så snart de åtgärder som situationen kräver och som vidtas av en annan stats myndigheter erkänns i den fördragsslutande staten i fråga.

4. De myndigheter som har vidtagit åtgärder med stöd av punkt 1 ska, om det är möjligt, meddela myndigheterna i den stat där den vuxne har hemvist om de åtgärder som har vidtagits.

Artikel 11

1. Myndigheterna i den fördragsslutande stat på vars territorium den vuxne finns ska i undantagsfall, och efter att ha meddelat om situationen till de myndigheter som är behöriga med stöd av artikel 5, vara behöriga att vidta sådana tillfälliga åtgärder till skydd av den vuxnes person, vars verkningar begränsas till staten i fråga, förutsatt dock att åtgärderna i fråga är förenliga med de åtgärder som de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—8 redan har vidtagit.

2. De åtgärder som har vidtagits med stöd av den föregående punkten i hänseende till en sådan vuxen som har hemvist i en fördragsslutande stat, upphör att gälla så snart de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5—8 har beslutat om de åtgärder som krävs.

Artikel 12

Om inget annat följer av bestämmelserna i artikel 7.3 ska de åtgärder som vidtas med stöd av artiklarna 5—9 gälla enligt sina villkor, även om grunden för behörigheten har upphört genom ändrade förhållanden, så länge de myndigheter som är behöriga enligt konventionen inte har ändrat, ersatt eller upphävt åtgärderna.

3. Les mesures prises en application du paragraphe premier à l'égard d'un adulte ayant sa résidence habituelle dans un Etat non contractant cessent d'avoir effet dans chaque Etat contractant dès qu'y sont reconnues les mesures exigées par la situation, prises par les autorités d'un autre Etat.

4. Les autorités ayant pris des mesures en application du paragraphe premier en informant, dans la mesure du possible, les autorités de l'Etat contractant de la résidence habituelle de l'adulte.

Article 11

1. A titre d'exception, les autorités d'un Etat contractant sur le territoire duquel l'adulte est présent sont compétentes pour prendre des mesures concernant la protection de la personne de l'adulte, ayant un caractère temporaire et une efficacité territoriale restreinte à cet Etat, pour autant que ces mesures soient compatibles avec celles déjà prises par les autorités compétentes en vertu des articles 5 à 8 et après avoir avisé les autorités compétentes en vertu de l'article 5.

2. Les mesures prises en application du paragraphe précédent à l'égard d'un adulte ayant sa résidence habituelle dans un Etat contractant cessent d'avoir effet dès que les autorités compétentes en vertu des articles 5 à 8 se sont prononcées sur les mesures que pourrait exiger la situation.

Article 12

Sous réserve de l'article 7, paragraphe 3, les mesures prises en application des articles 5 à 9 restent en vigueur dans les limites qui sont les leurs, même lorsqu'un changement des circonstances a fait disparaître l'élément sur lequel était fondée la compétence, tant que les autorités compétentes en vertu de la Convention ne les ont pas modifiées, remplacées ou levées.

KAPITEL III

Tillämplig lag*Artikel 13*

1. Myndigheterna i de fördragsslutande staterna ska tillämpa sin egen lag vid utövandet av sin behörighet enligt bestämmelserna i kapitel II.

2. Myndigheterna i de fördragsslutande staterna får emellertid, i den mån som skyddet av den vuxnes person eller egendom kräver detta, undantagsvis tillämpa eller beakta lagen i en annan stat till vilken situationen har väsentlig anknytning.

Artikel 14

När en åtgärd som har vidtagits i en fördragsslutande stat ska tillämpas i en annan fördragsslutande stat bestäms villkoren för tillämpningen av åtgärden i den sist nämnda staten.

Artikel 15

1. Om inte någon av de lagar som nämns i punkt 2 uttryckligen och skriftligen har anvisats ska på förekomst, omfattning, ändring och upphörande av sådan representationsbehörighet som den vuxne har beviljat genom ett avtal eller en ensidig rättshandling och som kommer till användning när den vuxne inte förmår skydda sina intressen, tillämpas lagen i den stat där den vuxne hade sitt hemvist vid den tidpunkt då avtalet ingicks eller rättshandlingen företogs.

2. De stater vars lag kan anvisas är

- a) en stat i vilken den vuxne är medborgare,
- b) en stat i vilken den vuxne tidigare hade sitt hemvist,
- c) en stat där den vuxne har egendom, för denna egendoms del.

3. Den stats lagstiftning ska tillämpas på sättet för utövandet av representationsbehörigheten där representationsbehörigheten utövas.

CHAPITRE III

Loi applicable*Article 13*

1. Dans l'exercice de la compétence qui leur est attribuée par les dispositions du chapitre II, les autorités des Etats contractants appliquent leur loi.

2. Toutefois, dans la mesure où la protection de la personne ou des biens de l'adulte le requiert, elles peuvent exceptionnellement appliquer ou prendre en considération la loi d'un autre Etat avec lequel la situation présente un lien étroit.

Article 14

Lorsqu'une mesure prise dans un Etat contractant est mise en oeuvre dans un autre Etat contractant, les conditions de son application sont régies par la loi de cet autre Etat.

Article 15

1. L'existence, l'étendue, la modification et l'extinction des pouvoirs de représentation conférés par un adulte, soit par un accord soit par un acte unilatéral, pour être exercés lorsque cet adulte sera hors d'état de pourvoir à ses intérêts, sont régies par la loi de l'Etat de la résidence habituelle de l'adulte au moment de l'accord ou de l'acte unilatéral, à moins qu'une des lois mentionnées au paragraphe 2 ait été désignée expressément par écrit.

2. Les Etats dont la loi peut être désignée sont les suivants :

- a) un Etat dont l'adulte possède la nationalité ;
- b) l'Etat d'une résidence habituelle précédente de l'adulte ;
- c) un Etat dans lequel sont situés des biens de l'adulte, pour ce qui concerne ces biens.

3. Les modalités d'exercice de ces pouvoirs de représentation sont régies par la loi de l'Etat où ils sont exercés.

Artikel 16

Om den representationsbehörighet som avses i artikel 15 inte utövas på ett sätt som är adekvat för att trygga skyddet av den vuxnes person eller egendom kan den återkallas eller ändras genom åtgärder av de myndigheter som är behöriga enligt denna konvention. Om en sådan representationsbehörighet återkallas eller ändras ska den lag som avses i artikel 15 beaktas i den mån som det är möjligt.

Article 16

Les pouvoirs de représentation prévus à l'article 15, lorsqu'ils ne sont pas exercés de manière à assurer suffisamment la protection de la personne ou des biens de l'adulte, peuvent être retirés ou modifiés par des mesures prises par une autorité ayant compétence selon la Convention. Pour retirer ou modifier ces pouvoirs de représentation, la loi déterminée à l'article 15 doit être prise en considération dans la mesure du possible.

Artikel 17

1. Giltigheten av en rättshandling som företagits mellan tredje man och en annan person som enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs är behörig att handla som den vuxnes företrädare får inte angripas, och tredje man kan inte hållas ansvarig enbart på grund av att den andra personen inte var behörig att handla som den vuxnes företrädare enligt den lag som anges i bestämmelserna i detta kapitel, såvida inte tredje man visste eller borde ha vetat att representationsbehörigheten regleras i den lagen.

2. Punkt 1 ska tillämpas endast om rättshandlingen företogs mellan personer som befann sig på samma stats territorium.

Article 17

1. La validité d'un acte passé entre un tiers et une autre personne qui aurait la qualité de représentant de l'adulte selon la loi de l'Etat où l'acte a été passé ne peut être contestée, ni la responsabilité du tiers engagée, pour le seul motif que l'autre personne n'avait pas la qualité de représentant en vertu de la loi désignée par les dispositions du présent chapitre, sauf si le tiers savait ou devait savoir que cette qualité était régie par cette loi.

2. Le paragraphe précédent ne s'applique que dans le cas où l'acte a été passé entre personnes présentes sur le territoire d'un même Etat.

Artikel 18

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas även om den lag som anvisas genom dessa bestämmelser är en icke-fördragsslutande stats lag.

Article 18

Les dispositions du présent chapitre sont applicables même si la loi qu'elles désignent est celle d'un Etat non contractant.

Artikel 19

Med "lag" avses i detta kapitel den gällande lagen i en stat, med undantag för dess lagvalsregler.

Article 19

Au sens du présent chapitre, le terme « loi » désigne le droit en vigueur dans un Etat, à l'exclusion des règles de conflit de lois.

Artikel 20

Bestämmelserna i detta kapitel utgör inget hinder för att tillämpa sådana bestämmelser i den stats lag där den vuxne ska skyddas vars tillämpning är obligatorisk oberoende av vilken lag som i övrigt är tillämplig.

Artikel 21

Den lag som anvisas genom bestämmelserna i detta kapitel får åsidosättas endast om tillämpningen är uppenbart oförenlig med grunderna för rättsordningen (ordre public).

KAPITEL IV

Erkännande och verkställighet*Artikel 22*

1. De åtgärder som vidtas av en fördragslutande stats myndigheter ska erkännas direkt på grund av lag i samtliga övriga fördragslutande stater.

2. Erkännande får dock vägras

a) om åtgärden har vidtagits av en myndighet vars behörighet inte grundades på någon av de omständigheter som anges i kapitel II,

b) om åtgärden i strid med grundläggande förfaranderegler i den anmodade staten har vidtagits inom ramen för ett rättsligt eller administrativt förfarande utan att den vuxne har fått möjlighet att komma till tals, såvida det inte är fråga om ett brådsakande fall,

c) om ett erkännande uppenbarligen skulle strida mot de grundläggande principerna i den anmodade statens rättsordning eller om det skulle strida mot bestämmelserna i en sådan lag i den staten som vars tillämpning är obligatorisk oberoende av vilken lag som i övrigt ska tillämpas,

d) om åtgärden är oförenlig med en senare åtgärd som har vidtagits i en icke-fördragslutande stat som var behörig med stöd av artiklarna 5—9, om den senare åtgärden uppfyller kraven för erkännande i den anmodade staten,

Article 20

Le présent chapitre ne porte pas atteinte aux dispositions de la loi de l'Etat dans lequel la protection de l'adulte doit être assurée, dont l'application s'impose quelle que soit la loi qui serait autrement applicable.

Article 21

L'application de la loi désignée par les dispositions du présent chapitre ne peut être écartée que si cette application est manifestement contraire à l'ordre public.

CHAPITRE IV

Reconnaissance et execution*Article 22*

1. Les mesures prises par les autorités d'un Etat contractant sont reconnues de plein droit dans les autres Etats contractants.

2. Toutefois, la reconnaissance peut être refusée :

a) si la mesure a été prise par une autorité dont la compétence n'était pas fondée sur un chef de compétence prévu ou conforme aux dispositions du chapitre II ;

b) si la mesure a été prise, hors le cas d'urgence, dans le cadre d'une procédure judiciaire ou administrative, sans qu'ait été donnée à l'adulte la possibilité d'être entendu, en violation des principes fondamentaux de procédure de l'Etat requis ;

c) si la reconnaissance est manifestement contraire à l'ordre public de l'Etat requis ou est contraire à une disposition de la loi de cet Etat dont l'application s'impose quelle que soit la loi qui serait autrement applicable ;

d) si la mesure est incompatible avec une mesure prise postérieurement dans un Etat non contractant qui aurait été compétent en vertu des articles 5 à 9, lorsque cette dernière mesure réunit les conditions nécessaires à sa reconnaissance dans l'Etat requis ;

e) om förfarandet i artikel 33 inte har följts.

e) si la procédure prévue à l'article 33 n'a pas été respectée.

Artikel 23

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 22.1 får varje berörd part begära att de behöriga myndigheterna i en fördragsslutande stat beslutar om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd som har vidtagits i en annan fördragsslutande stat. Förfarandet ska regleras i den anmodade statens lag.

Article 23

Sans préjudice de l'article 22, paragraphe premier, toute personne intéressée peut demander aux autorités compétentes d'un Etat contractant qu'il soit statué sur la reconnaissance ou la non-reconnaissance d'une mesure prise dans un autre Etat contractant. La procédure est régie par la loi de l'Etat requis.

Artikel 24

Myndigheten i den anmodade staten ska vara bunden av bedömningen av de faktiska omständigheter på vilka myndigheten i den stat där åtgärden vidtogs grundade sin behörighet.

Article 24

L'autorité de l'Etat requis est liée par les constatations de fait sur lesquelles l'autorité de l'Etat qui a pris la mesure a fondé sa compétence.

Artikel 25

1. Om åtgärder som vidtas i en fördragsslutande stat och är verkställbara i den staten kräver verkställighet i en annan fördragsslutande stat, ska åtgärderna på begäran av en berörd part förklaras verkställbara eller registreras för verkställighet i den andra fördragsslutande staten i enlighet med det förfarande som anges i den statens lag.

2. Varje fördragsslutande stat ska tillämpa ett enkelt och snabbt förfarande för verkställbarhetsförklaringen eller registreringen.

3. Verkställbarhetsförklaringen eller registreringen får vägras endast på någon av de i artikel 22.2 angivna grunderna.

Article 25

1. Si les mesures prises dans un Etat contractant et qui y sont exécutoires comportent des actes d'exécution dans un autre Etat contractant, elles sont, dans cet autre Etat, déclarées exécutoires ou enregistrées aux fins d'exécution, sur requête de toute partie intéressée, selon la procédure prévue par la loi de cet Etat.

2. Chaque Etat contractant applique à la déclaration d'exequatur ou à l'enregistrement une procédure simple et rapide.

3. La déclaration d'exequatur ou l'enregistrement ne peuvent être refusés que pour l'un des motifs prévus à l'article 22, paragraphe 2.

Artikel 26

Ingen omprövning i sak av den vidtagna åtgärden får äga rum, med förbehåll för den omprövning som är nödvändig för att tillämpa de föregående artiklarna.

Article 26

Sous réserve de ce qui est nécessaire pour l'application des articles qui précèdent, l'autorité de l'Etat requis ne procédera à aucune révision au fond de la mesure prise.

Artikel 27

Åtgärder som har vidtagits i en fördragsslutande stat och förklarats verkställbara eller registrerats för verkställighet i en annan fördragsslutande stat, ska verkställas i den senare staten som om de hade vidtagits av myndigheterna där. Verkställigheten ska äga rum enligt den anmodade statens lag med de begränsningar som föreskrivs där.

Article 27

Les mesures prises dans un Etat contractant, qui sont déclarées exécutoires ou enregistrées aux fins d'exécution dans un autre Etat contractant, y sont mises à exécution comme si elles avaient été prises par les autorités de cet autre Etat. La mise à exécution des mesures se fait conformément à la loi de l'Etat requis dans les limites qui y sont prévues.

KAPITEL V

Samarbete*Artikel 28*

1. Varje fördragsslutande stat ska utse en centralmyndighet som ska ha till uppgift att fullgöra de skyldigheter som åläggs sådana myndigheter enligt denna konvention.

2. Federala stater, stater med mer än ett rättssystem eller stater som har autonoma territoriella enheter får utse fler än en centralmyndighet och ange den territoriella eller den personliga omfattningen av deras befogenheter. Om en stat har utsett fler än en centralmyndighet ska den ange den centralmyndighet till vilken meddelanden kan sändas för vidarebefordran till behörig centralmyndighet inom den staten.

Artikel 29

1. Centralmyndigheterna ska samarbeta med varandra och främja samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i sina stater för att uppnå målen med denna konvention.

2. Centralmyndigheterna ska i samband med tillämpningen av konventionen vidta lämpliga åtgärder i syfte att lämna upplysningar om de lagar och de tjänster som finns i deras stater till skydd av vuxna.

CHAPITRE V

Cooperation*Article 28*

1. Chaque Etat contractant désigne une Autorité centrale chargée de satisfaire aux obligations qui lui sont imposées par la Convention.

2. Un Etat fédéral, un Etat dans lequel plusieurs systèmes de droit sont en vigueur ou un Etat ayant des unités territoriales autonomes est libre de désigner plus d'une Autorité centrale et de spécifier l'étendue territoriale ou personnelle de leurs fonctions. L'Etat qui fait usage de cette faculté désigne l'Autorité centrale à laquelle toute communication peut être adressée en vue de sa transmission à l'Autorité centrale compétente au sein de cet Etat.

Article 29

1. Les Autorités centrales doivent coopérer entre elles et promouvoir la coopération entre les autorités compétentes de leur Etat pour réaliser les objectifs de la Convention.

2. Elles prennent, dans le cadre de l'application de la Convention, les dispositions appropriées pour fournir des informations sur leur législation, ainsi que sur les services disponibles dans leur Etat en matière de protection de l'adulte.

Artikel 30

Centralmyndigheten i en fördragsslutande stat ska, direkt eller genom myndigheter eller andra organ, vidta alla lämpliga åtgärder för att

a) på alla sätt främja utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna i situationer där denna konvention tillämpas,

b) på begäran av en behörig myndighet i en annan fördragsslutande stat bistå med att ta reda på var en vuxen befinner sig, om det kan antas att den vuxne befinner sig och behöver skydd på den anmodade statens territorium.

Artikel 31

De behöriga myndigheterna i de fördragsslutande staterna kan antingen direkt eller via andra organ uppmuntra till medling eller andra därmed jämförbara metoder för att uppnå samförståndslösningar i situationer som omfattas av konventionen.

Artikel 32

1. När en skyddsåtgärd övervägs får de enligt konventionen behöriga myndigheterna, om detta krävs med hänsyn till den vuxnes situation, begära att varje myndighet i en annan fördragsslutande stat som förfogar över upplysningar som är relevanta för skyddet av den vuxne överlämnar dessa upplysningar.

2. En fördragsslutande stat får meddela att framställningar enligt punkt 1 till dess myndigheter endast får lämnas via centralmyndigheten.

3. De behöriga myndigheterna i en fördragsslutande stat får begära att myndigheterna i en annan fördragsslutande stat bistår med genomförandet av skyddsåtgärder som vidtas med stöd av denna konvention.

Article 30

L'Autorité centrale d'un Etat contractant prend, soit directement, soit avec le concours d'autorités publiques ou d'autres organismes, toutes dispositions appropriées pour :

a) faciliter les communications, par tous les moyens, entre les autorités compétentes dans les situations auxquelles s'applique la Convention ;

b) aider, sur demande d'une autorité compétente d'un autre Etat contractant, à localiser l'adulte lorsqu'il paraît que celui-ci est présent sur le territoire de l'Etat requis et a besoin de protection.

Article 31

Les autorités compétentes d'un Etat contractant peuvent encourager, soit directement, soit par l'entremise d'autres organismes, l'utilisation de la médiation, de la conciliation ou de tout autre mode analogue permettant les ententes à l'amiable sur la protection de la personne ou des biens de l'adulte, dans les situations auxquelles s'applique la Convention.

Article 32

1. Lorsqu'une mesure de protection est envisagée, les autorités compétentes en vertu de la Convention peuvent, si la situation de l'adulte l'exige, demander à toute autorité d'un autre Etat contractant qui détient des informations utiles pour la protection de l'adulte de les lui communiquer.

2. Chaque Etat contractant peut déclarer que les demandes prévues au paragraphe premier ne pourront être acheminées que par l'intermédiaire de son Autorité centrale.

3. Les autorités compétentes d'un Etat contractant peuvent demander aux autorités d'un autre Etat contractant de prêter leur assistance à la mise en oeuvre de mesures de protection prises en application de la Convention.

Artikel 33

1. Om en myndighet som är behörig enligt artiklarna 5—8 överväger att placera den vuxne på en institution eller någon annanstans där skydd kan erbjudas, och om denna placering ska äga rum i en annan fördragsslutande stat, ska myndigheten först samråda med centralmyndigheten eller en annan behörig myndighet i denna stat. Den ska i detta syfte överlämna en rapport om den vuxne och motiveringen för den föreslagna placeringen.

2. Ett beslut om placering kan inte fattas i den anmodande staten om den anmodade statens centralmyndighet eller annan behörig myndighet inom skäligen tid meddelar att den motsätter sig åtgärden.

Artikel 34

I det fall den vuxne utsätts för allvarlig fara ska de behöriga myndigheterna i den fördragsslutande stat där åtgärder till skydd av den vuxne har vidtagits eller övervägs — om de får underrättelse om att den vuxne har bytt boningsort till eller befinner sig i en annan stat — underrätta myndigheterna i den staten om faran och om vilka åtgärder som vidtagits eller övervägs.

Artikel 35

En myndighet får inte begära eller överlämna upplysningar enligt detta kapitel om det, enligt myndighetens uppfattning, skulle medföra fara för den vuxnes person eller egendom eller innebära att friheten eller livet för en medlem av den vuxnes familj allvarligt hotas.

Artikel 36

1. Utan att det påverkar möjligheten att ta ut skäligen avgifter för tjänster ska centralmyndigheter och andra myndigheter i fördragsslutande stater bära sina egna kostnader för tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel.

Article 33

1. Lorsque l'autorité compétente en vertu des articles 5 à 8 envisage le placement de l'adulte dans un établissement ou tout autre lieu où sa protection peut être assurée, et que ce placement aura lieu dans un autre Etat contractant, elle consulte au préalable l'Autorité centrale ou une autre autorité compétente de ce dernier Etat. Elle lui communique à cet effet un rapport sur l'adulte et les motifs de sa proposition sur le placement.

2. La décision de placement ne peut être prise dans l'Etat requérant si l'Autorité centrale ou une autre autorité compétente de l'Etat requis manifeste son opposition dans un délai raisonnable.

Article 34

Dans le cas où l'adulte est exposé à un grave danger, les autorités compétentes de l'Etat contractant dans lequel des mesures de protection de cet adulte ont été prises ou sont en voie de l'être, si elles sont informées du changement de résidence ou de la présence de l'adulte dans un autre Etat, avisent les autorités de cet Etat de ce danger et des mesures prises ou en cours d'examen.

Article 35

Une autorité ne peut demander ou transmettre des informations en application de ce chapitre si elle est d'avis qu'une telle demande ou transmission pourrait mettre en danger la personne ou les biens de l'adulte, ou constituer une menace grave pour la liberté ou la vie d'un membre de sa famille.

Article 36

1. Sans préjudice de la possibilité de réclamer des frais raisonnables correspondant aux services fournis, les Autorités centrales et les autres autorités publiques des Etats contractants supportent leurs frais découlant de l'application des dispositions du présent

2. Varje fördragsslutande stat får träffa överenskommelser med en eller flera andra fördragsslutande stater om fördelningen av avgifter.

Artikel 37

Varje fördragsslutande stat får träffa överenskommelser med en eller flera andra fördragsslutande stater för att sinsemellan förbättra tillämpningen av detta kapitel. Stater som har ingått en sådan överenskommelse ska överlämna en kopia till konventionens depositarie.

KAPITEL VI

Allmänna bestämmelser

Artikel 38

1. Myndigheterna i den fördragsslutande stat där en skyddsåtgärd har vidtagits eller där företrädarens fullmakt har bestyrkts kan på begäran ge en person som anförtrots skyddet av en vuxens person eller egendom ett intyg över hans eller hennes status och fullmakter.

2. Denna person ska, om inte annat kan visas, anses handla i den egenskap och ha de befogenheter som anges i intyget från intygets datum.

3. Varje fördragsslutande stat ska ange vilka myndigheter som är behöriga att utfärda intyget.

Artikel 39

Personuppgifter som samlats in eller överlämnats enligt konventionen får endast användas i de syften för vilka de samlats in eller överlämnats.

chapitre.

2. Un Etat contractant peut conclure des accords avec un ou plusieurs autres Etats contractants sur la répartition des frais.

Article 37

Tout Etat contractant pourra conclure avec un ou plusieurs autres Etats contractants des accords en vue de favoriser dans leurs rapports réciproques l'application du présent chapitre. Les Etats qui ont conclu de tels accords en transmettront une copie au depositaire de la Convention.

CHAPITRE VI

Dispositions generales

Article 38

1. Les autorités de l'Etat contractant dans lequel une mesure de protection a été prise ou un pouvoir de représentation confirmé peuvent délivrer à toute personne à qui est confiée la protection de la personne ou des biens de l'adulte, à sa demande, un certificat indiquant sa qualité et les pouvoirs qui lui sont conférés.

2. La qualité et les pouvoirs indiqués par le certificat sont tenus pour établis, à la date du certificat, sauf preuve contraire.

3. Chaque Etat contractant désigne les autorités habilitées à établir le certificat.

Article 39

Les données personnelles rassemblées ou transmises conformément à la Convention ne peuvent être utilisées à d'autres fins que celles pour lesquelles elles ont été rassemblées ou transmises.

Artikel 40

De myndigheter till vilka upplysningar överlämnats ska sörja för att de omfattas av sekretess i enlighet med lagstiftningen i denna stat.

Article 40

Les autorités auxquelles des informations sont transmises en assurent la confidentialité conformément à la loi de leur Etat.

Artikel 41

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om handlingar som översänds eller överlämnas enligt denna konvention.

Article 41

Les documents transmis ou délivrés en application de la Convention sont dispensés de toute légalisation ou de toute formalité analogue.

Artikel 42

Varje fördragsslutande stat får utse myndigheter till vilka framställningar enligt artiklarna 8 och 33 ska göras.

Article 42

Chaque Etat contractant peut désigner les autorités à qui les demandes prévues aux articles 8 et 33 doivent être envoyées.

Artikel 43

1. Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå ska senast när ratificerings-, godtagande-, godkännande-, eller anslutningshandlingarna deponeras underrättas om de myndigheter som utses enligt artiklarna 28 och 42. Även alla ändringar i dessa uppgifter ska meddelas den permanenta byrån.

2. Förklaringar enligt artikel 32.2 ska ställas till konventionens depositarie.

Article 43

1. Les désignations mentionnées aux articles 28 et 42 seront communiquées au Bureau Permanent de la Conférence de La Haye de droit international privé au plus tard à la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation de la Convention ou de l'adhésion à celle-ci. Les modifications de ces désignations seront également communiquées au Bureau Permanent.

2. La déclaration mentionnée à l'article 32, paragraphe 2, est faite au depositaire de la Convention.

Artikel 44

En fördragsslutande stat som i fråga om skydd av vuxna eller deras egendom har olika rättssystem eller regelverk ska inte vara förpliktad att tillämpa denna konvention på konflikter uteslutande mellan sådana olika system eller regelverk.

Article 44

Un Etat contractant dans lequel des systèmes de droit ou des ensembles de règles différents s'appliquent en matière de protection de la personne ou des biens de l'adulte n'est pas tenu d'appliquer les règles de la Convention aux conflits concernant uniquement ces différents systèmes ou ensembles de règles.

Artikel 45

I förhållande till en stat som i fråga om denna konvention har två eller flera rättssystem eller regelverk som är tillämpliga inom olika territoriella enheter ska

a) varje hänvisning till boningsort i denna stat avse boningsort inom en territoriell enhet,

b) varje hänvisning till att den vuxne befinner sig i denna stat avse att den vuxne befinner sig inom en territoriell enhet,

c) varje hänvisning till att egendom som tillhör den vuxne finns i denna stat avse att egendom som tillhör den vuxne finns inom en territoriell enhet,

d) varje hänvisning till den stat i vilken den vuxne är medborgare avse den territoriella enhet som anges i denna stats lagstiftning eller, om relevanta regler saknas, den territoriella enhet till vilken den vuxne har närmast anknytning,

e) varje hänvisning till den stat vars myndigheter den vuxne har valt avse

– en hänvisning till en viss territoriell enhet om den vuxne har valt myndigheterna i denna territoriella enhet,

– en hänvisning till den territoriella enhet till vilken den vuxne har närmast anknytning, om den vuxne valt myndigheterna i en stat utan att precisera den territoriella enheten inom denna stat,

f) varje hänvisning till den stats lag till vilken situationen har väsentlig anknytning avse den territoriella enhets lag till vilken situationen har sådan anknytning,

g) varje hänvisning till lag eller förfarande eller myndighet i den stat i vilken en åtgärd vidtagits avse lag eller förfarande eller myndighet inom den territoriella enhet i vilken en sådan åtgärd vidtagits,

h) varje hänvisning till den anmodade statens lag eller förfarande eller myndighet avse lag eller förfarande eller myndighet inom den territoriella enhet i vilken erkännande eller verkställighet begärts,

i) varje hänvisning till en stat där skyddsåtgärden ska verkställas avse territorium där åtgärden ska verkställas,

Article 45

Au regard d'un Etat dans lequel deux ou plusieurs systèmes de droit ou ensembles de règles ayant trait aux questions régies par la présente Convention s'appliquent dans des unités territoriales différentes :

a) toute référence à la résidence habituelle dans cet Etat vise la résidence habituelle dans une unité territoriale ;

b) toute référence à la présence de l'adulte dans cet Etat vise la présence de l'adulte dans une unité territoriale ;

c) toute référence à la situation des biens de l'adulte dans cet Etat vise la situation des biens de l'adulte dans une unité territoriale ;

d) toute référence à l'Etat dont l'adulte possède la nationalité vise l'unité territoriale désignée par la loi de cet Etat ou, en l'absence de règles pertinentes, l'unité territoriale avec laquelle l'adulte présente le lien le plus étroit ;

e) toute référence à l'Etat dont les autorités ont été choisies par l'adulte vise :

- l'unité territoriale si l'adulte a choisi les autorités de cette unité territoriale ;

- l'unité territoriale d'un Etat avec laquelle l'adulte présente le lien le plus étroit si l'adulte a choisi les autorités de cet Etat sans spécifier l'unité territoriale dans l'Etat ;

f) toute référence à la loi d'un Etat avec lequel la situation présente un lien étroit vise la loi d'une unité territoriale avec laquelle la situation présente un lien étroit ;

g) toute référence à la loi, à la procédure ou à l'autorité de l'Etat où une mesure a été prise vise la loi ou la procédure en vigueur dans cette unité territoriale ou l'autorité de l'unité territoriale dans laquelle cette mesure a été prise ;

h) toute référence à la loi, à la procédure ou à l'autorité de l'Etat requis vise la loi ou la procédure en vigueur dans cette unité territoriale ou l'autorité de l'unité territoriale dans laquelle la reconnaissance ou l'exécution est invoquée ;

i) toute référence à l'Etat de la mise en oeuvre de la mesure de protection vise l'unité territoriale de la mise en oeuvre de la mesure ;

j) varje hänvisning till ett annat organ eller en annan statlig myndighet, utom centralmyndigheter, avse de organ eller myndigheter som är bemyndigade att vidta åtgärder inom den relevanta territoriella enheten.

j) toute référence aux organismes ou autorités de cet Etat, autres que les Autorités centrales, vise les organismes ou autorités habilités à agir dans l'unité territoriale concernée.

Artikel 46

Vid fastställande av tillämplig lag enligt kapitel III med avseende på en stat som omfattar två eller flera territoriella enheter vilka var för sig har sitt eget rättssystem eller regelverk på det område som denna konvention omfattar ska följande regler tillämpas:

a) Om det finns regler i kraft i en sådan stat där det fastställs vilken territoriell enhets lag som är tillämplig, ska lagen i denna enhet tillämpas.

b) Om det inte finns några sådana regler ska lagen i den relevanta territoriella enheten enligt artikel 45 tillämpas.

Article 46

Pour identifier la loi applicable en vertu du chapitre III, lorsqu'un Etat comprend deux ou plusieurs unités territoriales dont chacune a son propre système de droit ou un ensemble de règles ayant trait aux questions régies par la présente Convention, les règles suivantes s'appliquent :

a) en présence de règles en vigueur dans cet Etat identifiant l'unité territoriale dont la loi est applicable, la loi de cette unité s'applique ;

b) en l'absence de telles règles, la loi de l'unité territoriale définie selon les dispositions de l'article 45 s'applique.

Artikel 47

Vid fastställande av tillämplig lag enligt kapitel III med avseende på en stat som har två eller flera rättssystem eller regelverk som är tillämpliga på olika kategorier av personer på det område som omfattas av denna konvention ska följande regler tillämpas:

a) Om det i en sådan stat finns gällande regler om vilken av dessa lagar som är tillämplig, ska den lagen tillämpas.

b) Om det inte finns några sådana regler ska det rättssystem eller det regelverk tillämpas till vilket den vuxne har närmast anknytning.

Article 47

Pour identifier la loi applicable en vertu du chapitre III, lorsqu'un Etat comprend deux ou plusieurs systèmes de droit ou ensembles de règles applicables à des catégories différentes de personnes pour les questions régies par la présente Convention, les règles suivantes s'appliquent :

a) en présence de règles en vigueur dans cet Etat identifiant laquelle de ces lois est applicable, cette loi s'applique ;

b) en l'absence de telles règles, la loi du système ou de l'ensemble de règles avec lequel l'adulte présente le lien le plus étroit s'applique.

Artikel 48

I förbindelserna mellan de fördragsslutande staterna ska denna konvention ersätta den i Haag den 17 juli 1905 undertecknade konventionen om omyndigförklaring och därmed jämförbara skyddsåtgärder.

Article 48

Dans les rapports entre les Etats contractants, la présente Convention remplace la Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues, signée à La Haye le 17 juillet 1905.

Artikel 49

1. Denna konvention inverkar inte på något internationellt instrument som de fördragsslutande staterna är parter i och som innehåller bestämmelser om frågor som regleras i konventionen, såvida inte en motsatt förklaring avges av de stater som är parter i ett sådant instrument.

2. Denna konvention inverkar inte på möjligheten för en eller flera fördragsslutande stater att ingå överenskommelser som innehåller bestämmelser om frågor som regleras i denna konvention med avseende på vuxna som har hemvist i någon av de stater som är parter i sådana överenskommelser.

3. Överenskommelser som kan komma att ingås av en eller flera fördragsslutande stater om frågor som omfattas av denna konventions tillämpningsområde inverkar inte på tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention i förhållandet mellan dessa stater och andra fördragsslutande stater.

4. De föregående punkterna ska även vara tillämpliga på enhetliga lagar som är grundade på särskilda förbindelser av regional eller annan karaktär mellan berörda stater.

Artikel 50

1. Konventionen ska vara tillämplig på åtgärder endast om de vidtas i en stat efter det att konventionen har trätt i kraft för den staten.

2. Konventionen ska vara tillämplig på erkännande och verkställighet av åtgärder som vidtas efter det att den har trätt i kraft mellan den stat där åtgärderna har vidtagits och den anmodade staten.

3. Konventionen ska från och med den tidpunkt när den trätt i kraft för den fördragsslutande statens del, också tillämpas på representationsbehörighet som beviljats tidigare på liknande grunder som de som anges i artikel 15.

Artikel 51

1. Varje meddelande som sänds till cen-

Article 49

1. La Convention ne déroge pas aux instruments internationaux auxquels des Etats contractants sont Parties et qui contiennent des dispositions sur les matières réglées par la présente Convention, à moins qu'une déclaration contraire ne soit faite par les Etats liés par de tels instruments.

2. La Convention n'affecte pas la possibilité pour un ou plusieurs Etats contractants de conclure des accords qui contiennent, en ce qui concerne les adultes résidant habituellement dans l'un des Etats Parties à de tels accords, des dispositions sur les matières réglées par la présente Convention.

3. Les accords à conclure par un ou plusieurs Etats contractants sur des matières réglées par la présente Convention n'affectent pas, dans les rapports de ces Etats avec les autres Etats contractants, l'application des dispositions de la présente Convention.

4. Les paragraphes précédents s'appliquent également aux lois uniformes reposant sur l'existence entre les Etats concernés de liens spéciaux, notamment de nature régionale.

Article 50

1. La Convention ne s'applique qu'aux mesures prises dans un Etat après l'entrée en vigueur de la Convention pour cet Etat.

2. La Convention s'applique à la reconnaissance et à l'exécution des mesures prises après son entrée en vigueur dans les rapports entre l'Etat où les mesures ont été prises et l'Etat requis.

3. La Convention s'applique à compter de son entrée en vigueur dans un Etat contractant aux pouvoirs de représentation conférés antérieurement dans des conditions correspondant à celles prévues à l'article 15.

Article 51

1. Toute communication à l'Autorité cen-

tralmyndigheten eller till en annan myndighet i en fördragsslutande stat ska vara avfattat på originalspråket och åtföljas av en översättning till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den andra staten eller, om det är svårt att få till stånd en sådan översättning, en översättning till franska eller engelska.

2. En fördragsslutande stat får genom reservation i enlighet med artikel 60 dock motsätta sig användningen av antingen franska eller engelska, dock inte båda.

Artikel 52

Generalsekreteraren för Haagkonferensen för internationell privaträtt ska med jämna mellanrum sammankalla en specialkommision för att granska den praktiska tillämpningen av denna konvention.

KAPITEL VII

Slutbestämmelser

Artikel 53

1. Konventionen ska vara öppen för undertecknande av de stater som var medlemmar i Haagkonferensen för internationell privaträtt vid tidpunkten för dess artonde session.

2. Den ska ratificeras, godtas eller godkännas och ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumenten deponeras hos utrikesministeriet i Konungariket Nederländerna, som är depositarie för konventionen.

Artikel 54

1. Varje annan stat får ansluta sig till konventionen efter det att den har trätt i kraft i enlighet med artikel 57.1.

2. Anslutningsinstrumentet ska deponeras hos depositarien.

3. Anslutningen får verkan endast i förhållandet mellan den anslutande staten och de fördragsslutande stater som inte har gjort någon invändning mot anslutningen inom sex

trale ou à toute autre autorité d'un Etat contractant est adressée dans la langue originale et accompagnée d'une traduction dans la langue officielle ou l'une des langues officielles de cet Etat ou, lorsque cette traduction est difficilement réalisable, d'une traduction en français ou en anglais.

2. Toutefois, un Etat contractant pourra, en faisant une réserve conformément à l'article 56, s'opposer à l'utilisation soit du français, soit de l'anglais.

Article 52

Le Secrétaire général de la Conférence de La Haye de droit international privé convoque périodiquement une Commission spéciale afin d'examiner le fonctionnement pratique de la Convention.

CHAPITRE VII

Clauses finales

Article 53

1. La Convention est ouverte à la signature des Etats qui étaient Membres de la Conférence de La Haye de droit international privé le 2 octobre 1999.

2. Elle sera ratifiée, acceptée ou approuvée et les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas, depositaire de la Convention.

Article 54

1. Tout autre Etat pourra adhérer à la Convention après son entrée en vigueur en vertu de l'article 57, paragraphe 1.

2. L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du depositaire.

3. L'adhésion n'aura d'effet que dans les rapports entre l'Etat adhérent et les Etats contractants qui n'auront pas élevé d'objection à son encontre dans les six mois

månader efter det att underrättelsen i artikel 59 b har mottagits. Stater kan göra en sådan invändning även när de efter en anslutning ratificerar, godtar eller godkänner konventionen. Depositarien ska underrättas om varje sådan invändning.

Artikel 55

1. En fördragsslutande stat som består av två eller flera territoriella enheter med olika rättssystem i frågor som regleras i denna konvention får vid undertecknande, ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning förklara att konventionen ska omfatta alla dess enheter eller endast till en eller flera av dem och får när som helst ändra sin förklaring genom att avge en ny förklaring.

2. Depositarien ska underrättas om varje sådan förklaring och i förklaringen ska uttryckligen anges för vilka territoriella enheter konventionen ska tillämpas.

3. Om en stat inte avger någon förklaring enligt denna artikel, ska konventionen omfatta alla dess territoriella enheter.

Artikel 56

1. Varje stat får senast vid ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning eller då en förklaring i enlighet med artikel 55 avges anmäla en reservation enligt artikel 51.2. Ingen annan reservation ska vara tillåten.

2. Varje stat får när som helst återta en reservation som den har anmält. Depositarien ska underrättas om ett sådant återtagande.

3. Reservationen ska upphöra att gälla den första dagen i den tredje kalendermånaden efter det att den underrättelse som avses i föregående punkt har lämnats.

après la réception de la notification prévue à l'article 59, lettre b). Une telle objection pourra également être élevée par tout Etat au moment d'une ratification, acceptation ou approbation de la Convention, postérieure à l'adhésion. Ces objections seront notifiées au dépositaire.

Article 55

1. Un Etat qui comprend deux ou plusieurs unités territoriales dans lesquelles des systèmes de droit différents s'appliquent aux matières régies par la présente Convention pourra, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, déclarer que la Convention s'appliquera à toutes ses unités territoriales ou seulement à l'une ou à plusieurs d'entre elles, et pourra à tout moment modifier cette déclaration en faisant une nouvelle déclaration.

2. Ces déclarations seront notifiées au dépositaire et indiqueront expressément les unités territoriales auxquelles la Convention s'applique.

3. Si un Etat ne fait pas de déclaration en vertu du présent article, la Convention s'appliquera à l'ensemble du territoire de cet Etat.

Article 56

1. Tout Etat contractant pourra, au plus tard au moment de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, ou au moment d'une déclaration faite en vertu de l'article 55, faire la réserve prévue à l'article 51, paragraphe 2. Aucune autre réserve ne sera admise.

2. Tout Etat pourra, à tout moment, retirer la réserve qu'il aura faite. Ce retrait sera notifié au dépositaire.

3. L'effet de la réserve cessera le premier jour du troisième mois du calendrier après la notification mentionnée au paragraphe précédent.

Artikel 57

1. Konventionen träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att det tredje ratifikations-, godtagande- eller godkännande-instrument som avses i artikel 53 har deponerats.

2. Därefter träder konventionen i kraft

a) i förhållande till varje stat som senare ratificerar, godtar eller godkänner den, den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att dess ratifikations-, godtagande-, eller godkännande-instrument har deponerats,

b) i förhållande till varje anslutande stat, den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter utgången av den period på sex månader som avses i artikel 54.3,

c) i förhållande till en territoriell enhet som konventionen har utsträckts till i enlighet med artikel 55, den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter den underrättelse som avses i den artikeln.

Artikel 58

1. En stat som är part i konventionen får säga upp den genom en skriftlig underrättelse ställd till depositarien. Uppsägningen får begränsas till vissa territoriella enheter på vilka konventionen är tillämplig.

2. Uppsägningen får verkan den första dagen i den månad som följer efter utgången av tolv månader efter det att depositarien har mottagit underrättelsen. När en längre uppsägningstid anges i underrättelsen, får uppsägningen verkan efter utgången av en sådan längre period.

Artikel 59

Depositarien ska underrätta de stater som är medlemmar i Haagkonferensen för internationell privaträtt och de stater som har anslutit sig i enlighet med artikel 54 om

Article 57

1. La Convention entrera en vigueur le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après le dépôt du troisième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation prévu par l'article 53.

2. Par la suite, la Convention entrera en vigueur :

a) pour chaque Etat ratifiant, acceptant ou approuvant postérieurement, le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion ;

b) pour chaque Etat adhérent, le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après l'expiration du délai de six mois prévu à l'article 54, paragraphe 3 ;

c) pour les unités territoriales auxquelles la Convention a été étendue conformément à l'article 55, le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la notification visée dans cet article.

Article 58

1. Tout Etat Partie à la Convention pourra dénoncer celle-ci par une notification adressée par écrit au depositaire. La dénonciation pourra se limiter à certaines unités territoriales auxquelles s'applique la Convention.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de douze mois après la date de réception de la notification par le depositaire. Lorsqu'une période plus longue pour la prise d'effet de la dénonciation est spécifiée dans la notification, la dénonciation prendra effet à l'expiration de la période en question.

Article 59

Le depositaire notifiera aux Etats membres de la Conférence de La Haye de droit international privé, ainsi qu'aux Etats qui auront adhéré conformément aux dispositions de l'article 54 :

a) de undertecknanden, ratifikationer, godtaganden och godkännanden som avses i artikel 53,

b) de anslutningar och de invändningar som gjorts mot anslutningar som avses i artikel 54,

c) dagen för konventionens ikraftträdande enligt artikel 57,

d) de förklaringar som avses i artikel 32.2 och artikel 55,

e) de överenskommelser som avses i artikel 37,

f) den reservation som avses i artikel 51.2 samt de återtaganden som avses i artikel 56.2,

g) de uppsägningar som avses i artikel 58.

a) les signatures, ratifications, acceptations et approbations visées à l'article 53 ;

b) les adhésions et les objections aux adhésions visées à l'article 54 ;

c) la date à laquelle la Convention entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 57 ;

d) les déclarations mentionnées aux articles 32, paragraphe 2, et 55 ;

e) les accords mentionnés à l'article 37 ;

f) la réserve visée à l'article 51, paragraphe 2, et son retrait prévu à l'article 56, paragraphe 2 ;

g) les dénonciations visées à l'article 58.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Utfärdad i Haag den 13 januari 2000, på engelska och franska språken, vilka båda texter är lika giltiga, i ett enda exemplar som ska deponeras i Kungariket Nederländernas regerings arkiv, och av vilken en bestyrkt kopia på diplomatisk väg ska tillställas varje stat som den 2 oktober 1999 var medlem i Haagkonferensen för internationell privaträtt.

Fait à La Haye, le 13 janvier 2000, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et dont une copie certifiée conforme sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats membres de la Conférence de La Haye de droit international privé.

*Bilaga
Parallelltext*

2.

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 1 april 1999 om förmyndarverksamhet (442/1999) 17 § 1, 3 och 4 mom., 65 § 1 mom och 90 § 1 mom., av dem 17 § 4 mom. sådant det lyder i lag 649/2007, samt
fogas till lagen nya 46 a och 47 b § samt ett nytt 10 a kap. som följer:

Gällande lydelse

17 §
Intressebevakarens uppdrag upphör när
1) intressebevakarförordnandet upphör att gälla i enlighet med 15 §,
2) huvudmannen avlider,
3) intressebevakaren skiljs från uppdraget eller omyndigförklaras, *eller*
4) huvudmannen fyller 18 år, om intressebevakaruppdraget grundar sig på huvudmannens minderårighet.

Domstolen skall på ansökan besluta att intressebevakarens uppdrag skall upphöra, när huvudmannen inte längre har *ett* behov av intressebevakning.

Om en intressebevakare har förordnats med stöd av 8 eller 9 §, kan förutom domstolen också förmyndarmyndigheten i enlighet med 3 mom. besluta att intressebevakarens uppdrag skall upphöra. Detta förutsätter dessut-

Föreslagen lydelse

17 §
Intressebevakarens uppdrag upphör när
1) intressebevakarförordnandet upphör att gälla i enlighet med 15 §,
2) huvudmannen avlider,
3) intressebevakaren skiljs från uppdraget eller omyndigförklaras,
4) huvudmannen fyller 18 år, om intressebevakaruppdraget grundar sig på huvudmannens minderårighet, *eller*
5) *det i en främmande stat har fattats ett sådant beslut om intressebevakning som erkänns i Finland och ett fortsatt uppdrag för intressebevakaren står i strid med beslutet.*

Domstolen ska på ansökan besluta att intressebevakarens uppdrag ska upphöra när huvudmannen inte längre har behov av intressebevakning. *Domstolen får även besluta att uppdraget ska upphöra om huvudmannen har bosatt sig i en främmande stat och det inte längre är möjligt att uppnå intressebevakningens ursprungliga syfte.*

Om en intressebevakare har förordnats med stöd av 8 eller 9 § *får*, förutom domstolen, också förmyndarmyndigheten i enlighet med 3 mom. besluta att intressebevakarens uppdrag ska upphöra. Detta förutsätter dessutom

om att huvudmannen har förmåga att förstå sakens betydelse och att huvudmannen tillsammans med intressebevakaren begär att intressebevakarens uppdrag skall förordnas att upphöra.

att huvudmannen har förmåga att förstå sakens betydelse och att huvudmannen tillsammans med intressebevakaren begär att ett beslut fattas om att intressebevakarens uppdrag ska upphöra.

46 a §

Bestämmelserna i 46 § om förmyndarmyndighetens skyldighet att övervaka intressebevakarens verksamhet ska tillämpas också i sådana fall där en person för vilken det har förordnats intressebevakare i en främmande stat bosätter sig i Finland. Förmyndarmyndigheten kan dock på eget initiativ eller på ansökan av intressebevakaren besluta att övervakning inte ordnas i Finland eller att den ordnas endast i fråga om vissa av intressebevakarens uppdrag, om verksamheten övervakas i den främmande staten och huvudmannens fördel inte förutsätter att övervakningen ordnas i Finland.

47 b §

Den förmyndarmyndighet som enligt 46 eller 47 § ska övervaka intressebevakarens verksamhet, får på ansökan eller på eget initiativ besluta att övervakningen avslutas, om huvudmannen har bosatt sig i en främmande stat och

1) övervakning av intressebevakarens verksamhet har ordnats där eller

2) övervakningens syfte inte längre kan uppfyllas genom övervakning i Finland.

Beslutet om att avsluta övervakningen ska antecknas i registret över förmynderskapsärenden.

65 §

Intressebevakning och begränsning av handlingsbehörigheten skall införas i registret när

1) en intressebevakare förordnas för en myndig person,

2) en myndig persons handlingsbehörighet begränsas,

3) någon annan än en förälder förordnas till intressebevakare för en minderårig,

4) en intressebevakare förordnas för en

65 §

Intressebevakning och begränsning av handlingsbehörigheten ska införas i registret när

1) en intressebevakare förordnas för en myndig person,

2) en myndig persons handlingsbehörighet begränsas,

3) någon annan än en förälder förordnas till intressebevakare för en minderårig,

4) en intressebevakare förordnas för en

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

minderårig med stöd av 9 § eller en minderårig persons handlingsbehörighet begränsas med stöd av 19 §,

5) en intressebevakare förordnas för en frånvarande person eller blivande ägare.

minderårig med stöd av 9 § eller en minderårig persons handlingsbehörighet begränsas med stöd av 19 §,

5) en intressebevakare förordnas för en frånvarande person eller blivande ägare,

6) *en person för vilken en intressebevakare förordnats i en främmande stat bosätter sig i Finland, utom i sådana fall där det fattas beslut om att övervakningen av intressebevakarens verksamhet inte ska ordnas i Finland.*

90 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är skyldiga att *utan hinder av sekretessbestämmelserna* på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt ärende.

90 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionskyddscentralen, pensionsstiftelser och övriga pensionsanstalter, försäkringsanstalter, banker och övriga penninginstitut, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt privata tillhandahållare av socialservice är *trots sekretessbestämmelserna* skyldiga att på begäran lämna förmyndarmyndigheten och domstolen de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt ärende *och dessutom att lämna förmyndarmyndigheten de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ett ärende som gäller skydd av vuxna eller barn och har inletts i en främmande stat hos en myndighet som begär uppgifter om ärendet med stöd av ett statsfördrag.*

10 a kap.

Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten

Finska myndigheters internationella behörighet

95 a §

Allmänna behörighetsgrunder

Finska myndigheter är behöriga i ett intressebevakningsärende om

1) *den person som intressebevakningen av-*

ser är bosatt i Finland,

2) den person som intressebevakningen avser saknar boningsort eller boningsorten inte kan utredas och personen vistas i Finland, eller

3) ärendet gäller egendom i Finland eller att huvudmannen ska företrädas i Finland.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är finska myndigheter behöriga i ärenden som gäller intressebevakning för finska medborgare som är bosatta i en främmande stat, om ärendet inte kan avgöras i den staten eller om detta skulle medföra oskäligen svårigheter och det måste anses nödvändigt att ärendet avgörs i Finland.

95 b §

Behörighet i ärenden som gäller intressebevakning för frånvarande eller okända personer

Finska myndigheter är behöriga i ärenden som gäller intressebevakning för en person vars vistelseort eller identitet inte är känd, om ärendet som intressebevakaren ska sköta har sådan anknytning till Finland att det måste anses nödvändigt att ärendet avgörs här.

95 c §

Behörighet i brådskande fall

Om det är nödvändigt att skyndsamt bevakas en sådan persons intressen som vistas i Finland eller har ett ärende eller egendom som ska skötas här, är finska myndigheter behöriga att ordna intressebevakningen.

95 d §

Åtgärder som har samband med övervakningen av intressebevakarnas verksamhet

En finsk myndighet är behörig att granska ärenden som gäller planer för egendomsförvaltning, redovisningsskyldighet, tillstånd för intressebevakare eller något annat ären-

de som har samband med övervakningen av intressebevakarens verksamhet, om det är en finsk förmyndarmyndighets uppgift att övervaka verksamheten eller om ärendet gäller en tidpunkt då en finsk förmyndarmyndighet skulle övervaka intressebevakarens verksamhet.

95 e §

Behörighet som gäller skiljande av en intressebevakare från uppdraget

En finsk myndighet får skilja en intressebevakare från dennes uppdrag, när intressebevakaren förordnats till uppdraget av en finsk myndighet, fast myndigheten inte är behörig med stöd av 95 a §.

Tillämplig lag

95 f §

Lag som är tillämplig på intressebevakningsåtgärder

Finska myndigheter tillämpar finsk lag när de utövar behörighet i ärenden som gäller intressebevakning. Om ett ärende har nära anknytning till en främmande stat, får dock undantagsvis lagen i den staten beaktas, om fördelen för den person vars intressebevakning ärendet gäller kräver det.

95 g §

Minderårighet

Om någon som är part i en rättshandling är bosatt i Finland vid tidpunkten för rättshandlingen, ska finsk lag tillämpas på frågan om personens minderårighet eller för att bedöma ålderns betydelse för partens rättshandlingsförmåga. Om personen är bosatt i en främmande stat vid denna tidpunkt, ska lagen i den stat tillämpas som enligt lagen i den främmande staten är tillämplig på rättshandlingen.

95 h §

*Intressebevakning för minderåriga direkt
med stöd av lag eller viljeförklaring*

På frågan om vem som direkt med stöd av lag eller viljeförklaring är intressebevakare för en person under 18 år eller hur sådan intressebevakning upphör direkt med stöd av lag eller viljeförklaring tillämpas lagen i den stat som är tillämplig enligt artiklarna 16 och 21 den i Haag den 19 oktober 1996 ingångna konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn.

På skötseln av ett sådant intressebevakaruppdrag som avses i 1 mom. tillämpas lagen i den stat som huvudmannen är bosatt i. Om huvudmannen bosätter sig i en annan stat tillämpas lagen i den staten.

95 i §

*Ställningen för den andra parten i en rätts-
handling*

En rättshandling där en person som har en intressebevakare företräds av någon som inte har rätt att företräda huvudmannen enligt den lag som tillämpas på rätten att företräda, är dock giltig om

1) rättshandlingen företogs mellan personer som vistades inom samma stat,

2) företrädaren hade rätt att företräda huvudmannen enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs, och

3) den andra parten i rättshandlingen inte kände till eller borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpas på rätten att företräda huvudmannen.

*Erkännande och verkställbarhet av beslut
som meddelats i en främmande stat*

95 j §

Förutsättningar för erkännande

Ett beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat och som är giltigt i den staten erkänns i Finland utan särskild fastställelse.

Behörig myndighet kan dock vägra att erkänna beslutet om

1) beslutet har meddelats under sådana omständigheter att en finsk myndighet inte hade varit behörig under motsvarande omständigheter,

2) beslutet har gått emot det som har utblivit och stämningsansökan eller motsvarande handling inte har delgivits denne i så god tid och på ett sådant sätt att han eller hon skulle ha kunnat förbereda sitt svaromål,

3) beslutet strider mot en sådan åtgärd som vidtagits i Finland eller senare vidtagits i en annan främmande stat och som erkänns i Finland, eller

4) beslutet är inte förenligt med grunderna för Finlands rättsordning eller strider mot en sådan bestämmelse i finsk lag som tillämpas oberoende av vilken lag som i övrigt ska tillämpas.

Helsingfors hovrätt får på ansökan besluta om ett utländskt beslut om intressebevakning ska erkännas i Finland.

95 k §

Verkställbarhet

Ett sådant beslut om intressebevakning som har meddelats i en främmande stat och som är verkställbart i den staten är verkställbart i Finland om Helsingfors hovrätt har fastställt att beslutet är verkställbart här. På de grunder som anges i 95 j § 2 mom. får hovrätten vägra att fastställa att beslutet är verkställbart.

95 l §

Tillämpningen av ett beslut i Finland

När ett i en främmande stat utfärdat beslut om intressebevakning blir tillämpligt i Finland, bestäms de villkor som gäller tillämpningen av beslutet enligt finsk lag.

Övriga bestämmelser

95 m §

Oförenlighet med grunderna för Finlands rättsordning

En bestämmelse i en främmande stats lag ska lämnas utan avseende om tillämpning av bestämmelsen skulle leda till ett resultat som strider mot grunderna för rättsordningen i Finland.

95 n §

Hänvisning till en främmande stats lag

Om inte något annat föreskrivs särskilt, avser en hänvisning i detta kapitel till en främmande stats lag inte de bestämmelser i den främmande statens lag som hör till området för den internationella privaträtten.

95 o §

Bestämmelsernas subsidiaritet

Bestämmelserna i detta kapitel gäller endast om inget annat följer av annan lag eller av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

På finska myndigheters internationella behörighet i intressebevakningsärenden som inlettts innan denna lag träder i kraft ska de bestämmelser tillämpas som gäller vid ikraftträdandet. Myndigheterna är dock behöriga

Gällande lydelse

RP 61/2010 rd

77

Föreslagen lydelse

*att handlägga ett ärende om myndigheten är
behörig enligt denna lag.*

*Denna lag inverkar inte på giltigheten av
en rättshandling som företagits innan denna
lag träder i kraft.*

3.

Lag**om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) en ny 40 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

**Bestämmelser som hör till området för
den internationella privaträtten**

40 a §

*Ställningen för den andra parten i en rätts-
handling*

En rättshandling där fullmaktsgivaren företräds av någon som inte har rätt att företräda huvudmannen enligt den lag som tillämpas på rätten att företräda, är dock giltig om

1) rättshandlingen företogs mellan personer som vistades inom samma stat,

2) företrädaren hade rätt att företräda fullmaktsgivaren enligt lagen i den stat där rättshandlingen företogs, och

3) den andra parten i rättshandlingen inte kände till eller borde ha känt till att lagen i en annan stat tillämpas på rätten att företräda fullmaktsgivaren.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

4.

Lag**om upphävande av III avdelningen i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

III AVDELNINGEN

Förmynderskap

1 kap.

Förmynderskap för minderårig

28 §

Vad i finsk lag är stadgat om förmynderskap för minderårig finsk medborgare skall äga tillämpning även om han ej har hemvist i Finland. Är förmynderskap för minderårig, som ej har lagbestämd eller enligt finsk lag förordnad förmyndare, anordnat enligt lagen i främmande stat, där han har stadig vistelse, skall dock därvid bero, så framt ej rätten av särskilda skäl besluter, att förmynderskap skall anordnas enligt finsk lag.

(upphävs)

Därest minderårig finsk medborgare, som stadigvarande vistas i främmande stat, står under förmyndare enligt finsk lag, men det upplyses, att förmynderskap för honom jämväl anordnats i den främmande staten enligt dess lag eller att vården av hans angelägenheter under kontroll av myndighet därstädes handhaves av hans föräldrar eller den ena av dem, pröve rätten, huruvida den minderårige fortfarande bör stå under förmyndare enligt finsk lag.

29 §

Har utlänning, som enligt lagen i den stat han tillhör är minderårig, stadig vistelse här i riket, och bör enligt samma lag förmyndare för honom utses eller kontroll anordnas över

(upphävs)

förvaltningen av hans egendom, inhämta rätten, huruvida förmynderskap eller kontroll kommer att anordnas i enlighet med sagda lag. Upplyses det, att så ej kommer att ske, eller erhålles ej svar inom sex månader, varde förmynderskap anordnat enligt finsk lag.

30 §

Fråga därom, när behov av förmyndare för minderårig upphör, skall bedömas enligt lagen i den stat den minderårige tillhör. (upphävs)

31 §

Verkan av minderårighet i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndares eller föräldrars behörighet skall bedömas enligt lagen i den minderåriges hemland. Är dock förmynderskap för minderårig eller kontroll av hans faders eller moders vård av hans angelägenheter rätteligen anordnad enligt annan stats lag, lände denna till efterrättelse. (upphävs)

2 kap.

Förmyndarskap för omyndigförklarad

32 §

Vad i finsk lag är stadgat om omyndighetsförklaring och om förmynderskap för omyndigförklarad skall äga tillämpning jämväl i avseende å finsk medborgare, som ej har hemvist inom riket. Är förmynderskap i främmande stat anordnat för där bosatt finsk medborgare, för vilken förmyndare ej förordnats enligt finsk lag, men som av i finsk lag upptagen anledning i den främmande staten förklarats omyndig, skall dock därvid bero, såframt ej rätten av särskilda skäl besluter, att han skall stå under förmyndare enligt finsk lag. (upphävs)

Vad i 2 mom. 28 § sägs om förmynderskap för minderårig gälle i tillämpliga delar jämväl förmynderskap för omyndigförklarad finsk medborgare, som har hemvist i främmande stat.

Såsom omyndigförklaring skall jämväl anses förlängning av omyndighet utöver tiden för minderårighet.

33 §

Har hos finsk domstol anhållan gjorts om omyndigförklaring av främmande stats medborgare, som har hemvist i Finland, inhämtat domstolen, huruvida förmynderskap kommer att anordnas enligt den statens lag. Upplyses det, att så ej kommer att ske, eller erhålles ej svar inom sex månader, varde ärendet vidare handlagt såsom om fråga vore om omyndigförklaring av finsk medborgare.

(upphävs)

Äro myndig utlännings angelägenheter härstädes i behov av omedelbar vård på grund av omständighet, som enligt finsk lag borde föranleda hans förklarande för omyndig, må han, även om jämlikt 1 momentet förmynderskap för honom alls icke eller ej omedelbart borde här anordnas, med tillämpning av finsk lag förklaras omyndig tillsvidare samt interimistisk förmyndare för honom utses.

34 §

Har finsk medborgare förklarats omyndig i främmande stat eller främmande stats medborgare i Finland, kan i vartdera fallet omyndigförklaringen hävas såväl här i riket enligt finsk lag som i den främmande staten enligt dess lag.

(upphävs)

35 §

Om omyndigförklaring, som meddelas av behörig utländsk myndighet, så ock om omyndigförklarings hävande av sådan myndighet, skall på begäran genom finsk domstols försorg kungöras såsom om kungörande i motsvarande fall i finsk lag är stadgat.

(upphävs)

Innan kungörande om omyndigförklaring av finsk medborgare sker, pröve rätten, huruvida förklaringen meddelats på skäl, som enligt finsk lag skulle utgjort anledning därtill.

36 §

Vad i 31 § stadgas om tillämpning av viss lag i avseende å verkan av minderårighet och förmyndares behörighet skall äga motsvarande tillämpning, där omyndigheten beror av omyndigförklaring. Sådan omyndighet må dock, där kungörande enligt 35 § ej skett, här i riket åberopas endast gentemot den, som det

(upphävs)

oaktat om förklaringen ägt eller bort äga kännedom.

37 §

Vad i detta kapitel sägs om omyndigförklaring och förmynderskaps anordnande enligt utländsk lag skall äga motsvarande tillämpning i avseende å annan därmed jämförlig åtgärd, som innebär inskränkning av den rättsliga handlingsförmågan.

(upphävs)

3 kap.

Gemensamma stadganden

38 §

Förmyndare, som i främmande stat i enlighet med dess lag förordnats för finsk medborgare, må ej utan förmyndarnämndens samtycke i varje särskilt fall taga befattning med den omyndiges egendom här i riket eller för honom ingå gäldsförbindelse, innan finsk domstol beslutit, att förmynderskap ej skall anordnas enligt finsk lag.

(upphävs)

39 §

Har omyndig finsk medborgare egendom i annan stat än där förmynderskap för honom är anordnat och har på grund av den statens lag särskild förmyndare eller god man där tillsatts för förvaltningen av sagda egendom, gälla den statens lag i fråga om förmyndarens eller gode mannens behörighet.

(upphävs)

40 §

Befinnes det, att omyndigs angelägenheter här i riket kräva omedelbar vård och skall för den omyndige förmynderskap enligt finsk lag alls icke eller ej omedelbart anordnas, förordne rätten eller i fall, som i 70 § förmynderskapslagen sägs, domaren god man att vårda desamma enligt finsk lag.

(upphävs)

41 §

Stadgandet i 2 mom. 30 § förmynderskapslagen om förmyndarnämnds skyldighet att hava omsorg om omyndigs angelägenheter,

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

så länge han är utan målsman, skall tillämpas även i fråga om omyndig, som är utlänning eller finsk medborgare, som ej har hemvist inom riket.

42 §

Uppkommen fråga om skyldighet för utlänning att åtaga sig förmynderskap bedömes enligt finsk lag, om han har hemvist i Finland, men i annat fall enligt lagen i den stat han tillhör.

(upphävs)

43 §

Har i Finland förmynderskap anordnats för utlänning och erfares sedermera, att han ställts under förmyndare enligt sitt hemlands lag eller att vården av hans angelägenheter enligt denna handhaves av hans föräldrar eller den ena av dem, skall det här meddelade förordnandet återkallas.

(upphävs)

44 §

Genom denna lag sker ej ändring i vad som finnes stadgat om utlännings ansvarighet för växel eller check.

(upphävs)